પાની પ્રસિદ્ધ કર્તા
મેસર્સ-ઠાકરલાલ
બુલાખીદાસ
રીચીરોડ
અમદાવાદ.

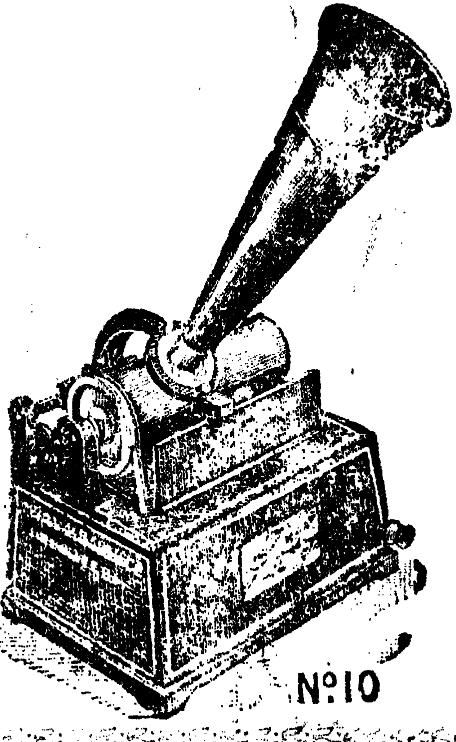
ધી ગ્રામોફોન ગાયન સંગ્રહ.

ઝૈ રેકર્ડસ ગાયનમાળા.

ભાગ ૧-૨.

મહીનાના સુધારા વધારા સાથે.

આવૃત્તિ ૧ લી. ... પ્રત ૨૦૦૦

No. 10

આ સત્યસાગર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં પટેલ ... ચતુભાઈએ
... છાપી પ્રસિદ્ધ કર્યું— અમદાવાદ.

કીમત. રૂ. ૦-૮-૦

પ્રખ્યાત, નાટક કંપનીના માનીતા નાટકોમાંના,
જાણીતાં ગાયનો અને પ્રખ્યાત ગાવાવાળા
ઓએ ગ.પેલા ઉસ્તાદી રાગરાગણીઓ
સહીત ગાયનોથી ભરપુર.

ધી ગ્રામોફોન ગાયન સંગ્રહ.

ઉર્ફે

રેકર્ડ્સ ગાયનમાળા.

ભાગ ૧. ૨.

મ્હોટા સુધારા વધારા સાથે.

આવૃત્તિ ૧ લી. સને ૧૯૧૬ પ્રત ૨૦૦૦

છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા,

સાકરલાલ બુલાખીદાસ. બુકસેલર.

રીચીરોડ—અમદાવાદ.

શ્રી સત્યસાગર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં પટેલ. પોચાભાઇ ચકુભાઇએ
છાપી. પીરમસા રોડ—અમદાવાદ.

કીંમત. રૂ. ૦-૮-૦

ધી ગાઇડ ટુ ઇંગ્લીશ ટીચર

પોતાની મેળે ફ્રેન્ડ, પ્રેમ વગર માસ્તરે થોડા વખતમાં અને થોડી મહેનતમાં સ્વિસર અંગ્રેજી શીખવું હોય તો ધી ગાઇડ ટુ ઇંગ્લીશ ટીચર, જરૂર ખરીદજો. અક્ષર જ્ઞાન તાર, કાગળ, અરજીઓ વગેરે લખતાં, વાંચતાં શીખવા સારૂં આ પુસ્તક ઘણુંજ ઉમદા સાધન છે. આ પુસ્તકની અંદર દરેક વિષયની સમજ ઘણીજ સાદી અને સરળ રીતે આપવામાં આવી છે કે ગમે તેવા શિખાઉ માણસને પણ સમજતાં જરાએ મહેનત પડતી નથી. બીજાઓની માફક આ પુસ્તકના જુદા જુદા ભાગો કર્યા નથી પણ એકજ પુસ્તકની અંદર જરાએ જરા ઉપયોગી બાબતોનો સમાવેશ ઘણીજ બાહોશીથી કરવામાં આવ્યો છે વધુ તારીફ ન કરતાં એકવાર ચોપડી મંગાવી ખાતરી કરવા અમો ભલામણ કરીએ છીએ. કી. રૂ. ૧। પોસ્ટેજ માફ.

સવાબસો પાનાનું દળદાર પુસ્તક.

જાદુ કળા સંગ્રહ.

આ ચમત્કારી પુસ્તકમાં મં[illegible]ની રીત, વનસ્પતી સાધન આત્મરક્ષા વીંછી, આધાશીશી, નાગ, નજર, પિશાચ, યક્ષણી, ડાકણી, શાકીણી, ભુતાદીક કાઢવાના મંત્ર, મુઠ વાળવાનો મંત્ર, સાપ, ઝેર વગેરેના મંત્ર, વશીકરણ મંત્ર, વીશીકરણ મંત્ર વીધી નવદેવતા, વીર, જોગીઓ, વૈતાળ, છાયા પુરૂષ યક્ષણી, ક્ષેત્રપાળ, અનપુર્ણા દેવી, કર્ણ પીશાચીની કંગાળ ભૈરવ, ઝાપડી, અઘોર મંત્ર, પરિવેશ કરવા, વનસ્પતી, વશીકરણ વિદ્યા, વીર સાધવાનો મંત્ર વગેરે સંખ્યાબંધ મંત્રો સમાવેલા છે. તેમજ પાંજરામાં પક્ષીઓ દેખાડવાં, ટોપીમાં ફુલ ઉગાડવાં, વીગેરે ઘણી જાતના જાદુના ખેલો ઉપરાંત શીવલીંગ પુજવાના લાભ, જમીનમાં દાટેલું ધન જોવા તથા પાણી જોવાની રીત, મુઠમાંની વસ્તુ કહેવાની રીત, સાપનો મોહરો બનાવવાની રીત, વીંછી ઉતારનાર જાદુઇ જડીબુટી બનાવવાની રીત વગેરે ઘણી બાબતો આપવામાં આવી છે કી. રૂ. ૧ પોસ્ટેજ ૦-૩-૦ વધુ.

બુકસેલર સાકરલાલ બુલાખીદાસ.

રીચીરોડ—અમદાવાદ.

શ્રી ગ્રામોફોન ગાયન સંગ્રહ
ઉર્ફે
રેકર્ડસ ગાયન માળા

—— ——

ભાગ ૧-૨.

૧ સુકન્યા સાવિત્રિ—

હું નથી એવી ભોળી (૨) હવે તો નહીરે—હું.
પાવરધી થઇ પુરી, માગી જોડ જડે નહી ખોળી—હું:
નિત્ય કજીયા કકાશ કરી, ઘરમાં સળગાવું હોળી—હું.
"પ્રસંગ આવે પરખાસે બાઇ, તું ગળણું કે ગોળી.
ભલે ભાયડો ભીખ માંગે, ખાંધે ભેરવે ઝોળી.
આપણે તો બાઇ ઘીમાં ઝબોળી, ખાઇએ ખીરને પોળી.

૨ સુરદાસ—

હું ભજન, કરીશ, હરિનું, સદા મુખે. ભજન.
આ સંસાર, આગ, સમ લાગે, મિથ્યા ફાંફા મારી, હારી-ભજન૦
નહિં કોઇને કહેવા તમારી, વાત આ બધા જ છું,
રાખો ભરોશો હૃદયમાં, હું—દેવના સમ ખાઉં છું,
છોડો ક્ષમા લાવી મને, અહીંથી જવા દીયો;
સંતો તણા સહવાસમાં; ગુણ કૃષ્ણના ગાવા દીયો.

૩ ખુબસુરત બલા—

હુવે બાઇ કોટ મીલા ટીનપાટ, ગઈ તેરી, મેરી જોરૂજી. (૨)
ઐયસી ડાલીથી લુટ, માગે ડાસનકા બુટ, કભી લાવે ન સુટ.
તો જાયે મડમ રૂઠ, અયસી બનીથા ફેશન પેલોટ,
મુજે તો મેરી જોરૂને સમજાથા ભોટ. ગઇ ઘરસે બલા,
પાપ સરસે ટલા. "અબ તો વોહ ટોપી. અમ્માના વોહ પુરાના.
ભામા સજા કે; કરેંગે ઠાઠ. વાહ

૪ જગતસિંહ—

હું રંગીલો જુવાન, ફક્કડ અક્કડ ચાલું આમ.
હું વિદ્યા તમાત, શંકરલાલ મારૂં નામ.

બંદાના રૂપ આગળ માનો, કામદેવ પણ તુચ્છ.
કંઈ કામની ક્રીડા થાય છે, જોઈને મારી મુચ્છ,
એક્કો છું, વિદ્યામાં તેથી, પંડીતમાં પંકાઉં,
કસબી પુરો ગાવામાંહી, રાગ રાગણી ગાઉં.

૫ શારદા વિજય—

હું તો પ્રેમની જોગણ, પીયુને શોધવા ચાલી,
શોધવા ચાલી; પીયુને શોધવા ચાલી——હું.
રાજની ભોગણ, બની સરતાજની જોગણ, પીયુ.
પ્રેમની કફની ધરીને, પ્રેમની ઝોળી,
અંગે ભભુતી પ્રેમની—બસ પ્રેમની ચોળી. પીયુ.
કરૂં સાધના શ્રંગારની; કરૂં સ્યામનું દરશન.
રટું મંત્ર માળા કર લઇ, બસ પ્રિયતમ-પ્રિયતમ, પીયુ,

૬ સતી દ્રૌપદી—ગરબો.—

હો કનૈયાજીરે, અમને મોહન માયા લગાડી. અલબેલા.
વનમાં વેણુ વગાડી, અલબેલા૦ હો૦
"બંસીબટ-પનઘટ-નિકટ-તટ-યમુના-યદુવિર,
" નાચે નટવર નંદના, હરી હળધરના વિર,
લીલાં લવિંગ લતા, શોભતીજીરે,
લીલાં વનવૃક્ષ વેલ વાડીઓજીરે મારા વાલાજી. લી૦
" ચલો સખી જઇએ ત્યાં, જયાં વસે વૃજરાજ.
" નીર ભરંતા પ્રભુ મળે એક પંથ બે કાજ.
રશીયાજી રાસ રમાડોરે, અમને રશીયાજી રાસ રમાડો.
સમીરે સંધ્યાની આવી, સરખી સહેલી,
આનંદે અંગે ઉમંગે, અમને રશીયાજી રાસ રમાડો,
બંસીબટ સમ બટ નહીં, નંદ ધામ સમ ધામ.
વૃંદાવન સમ વન નહીં કૃષ્ણનામ સમ નામ "
કાનજીને માથે, મણી જડયાં મોળીઆરે,
તારા મોડીયાનો બડો બડો લાડ, ખમા, ખમા-રૂપાળા કાનને,
કાનજીને માથે, પીળા પીતાંબર, પેરીયાં કાનજીને કાન-
કુંડળ હૈયે હાર, ખમાખમનાં, લટકાળા- કાનને. હો કનૈયા.

૭ નેક અંજામ—

હીઆદ હે લાગે, જીવ્યા ગભરાયે, પીયા પરદેશ મનદરવા છાએ.

અરે પપઇઆ બાવરે, લપીયા પીયા મત કુક.

દોહા.

ધીરે ધીરે સુલગતથી, સો તેને દીની કુક, મેરાજોબનબીતો જાએ.

૮ ખુરશીદ ઝરનીગાર—

હોશરૂબા સીતમગરા, મહેલકા તું કૌન હય,
સબ્રો કરાર લે લીયા, સગતો બતા તું કૌન હય.
દેખતેહી ફુડક ગયા, પહેલુંમે મુગ દીલ મેરા,
હુર હય યાપરી સનમ, નામે ખુદા તું કૌન હય.
ભેદ તું અપના દેખતા, અશકે ખસ્તા હાલકો,
બહેરે ખુદા ન રાજે, દીલ હમસે, છીયા તું કૌન હય.

૯ પ્યારા સાહેબ— રાગ; સીંધુ; કાફી;-તાલ-દીપચંદી.

હોરી આજ જલે ચાહે. કાલ જલે મોરા કુંવર કન્હાઇ
મેસે આન મિલે-હો.
મુજ બિરહનકો, બીરહા સતાવે, સુની સેજ મેંકા; ડસડસ જાવે.
મેંતો જરત બરત હોરીશે; શામસુંદર મોસે આન મીલે-હો.

૧૦ સુંદવેણી—

હોકો બોલે ગુડ ગુડ માંહે ભર્યું છે પાણી;
આગ લા તંબાકુ લા; લા દે ઠંડા પાણી; વાહરે મારા હોકા,
હોકો વ્હાલો લાગેરે. મને હોકો વ્હાલો લાગેરે, ભાઇ ભાઇ;
હોકો વ્હાલો લાગે, ચોરાના, ચોધરીયોને, દીલ્લીનો દીવાન; ભાઇ. (૨)
હોકો વાલો લાગે. (૩)
ચવમ તો ચતુરાઇ કરે ને, હોકો હરીના માયા;
ખલેચીમાં હાથ નાંખી જાણે, (૨)
જાણે ગંગાજીમાં નાયા. ભાઇ ભાઇ હોકો વહાલો લાગે. (૩)
વહુને પીયર વળાવી, દીકરીનું આ સું, આણું, (૨)
ખાધા પીધાની વાત ન જાણું, ભાઇ(૨)મેતો હોકાતાણું,ભાઇભાઇ(૨)
હોકો વાલો લાગે, (૨) વ્હારે મારા હોકા (૨)
ડુંગર ઉપર દરીયો જળે, ને દરિયો કરે પોકાર,
ચતુર હોય તો ચેતજો, મુરખ કરે વિચાર—વ્હારે મારા હોકા.

૧૧ સતી પદ્મીની—

હાંરે, કોઇ વાલમને લેઇ આવોને, હાં મને છેલા રંગીલા મેળાવો.
જુલમી જુવાની, આ હાય દીવાની; લગીત વીજાણી, એ વાલમ વિના;

રંજની અંધારી હા, લાગે નકારી.
ચતુર ચકોરીને ચન્દ્ર વિના, હાય બળી, હું હાય બળી છું.
પિયુ પિયુ તનથી તલસી રહી ...

૧૨ લક્ષ્મી વિજય—

કર્મ તણો કોણ મર્મ બતાવે, ભ્રાન્તિ ભર્યું મન શાન્તિ—ન લાવે.
સુખનાં તે સ્વપ્નાં હવે આવે, દુઃખણી અન્તર દુઃખે ઉભરાવે.
નિકળી ભવનથી, વન જોયે, ત્યાં, દવ ભાગ્ય લગાવે.
ઉલટી દશા દુર્ભાગ્ય, જણાવે, દુઃખમય, આ જગ, અનુભવાવે.

૧૩ બુદ્ધદેવ—

મારી કયારીમાં મ્હેક મ્હેક મ્હેકી હો રાજ,
કોઇ કુસુમ હયો કુસુમ હયો.
મીઠાં યૌવનના ભોગી રસીલા હો રાજ—કોઇ કુસુમ.
પ્રેતે પધારો પ્રવાસી અમ બાગમાં,
પાથરીશું પ્રાણ અતિ અંતર સુહાગમાં;
એક દિન થાઓ મેહમાન. હો વિલાસીરાજ—કોઈ કુસુમ.

૧૪ નિગાહેગફલત--રાગ-કાફી-ઠુમરી--

અય યાર. જાની, દિલદાર. જાની:મયે ડાલુ સદા જિગાં,પીયા વાર જા
તુમપર બલહાર જાની. અય. એચકે વયજે લાવું કહીરો.
પાસ તેરે રહે ધરે જો થે. આજ તક,
નિકલે ઇસકેન્દામસે કાર જાની વાર જાની—અય.

૧૫ નિગાહે ગફલત—રાગ-પહારી,-ઝીંઝોટી-ગત—

હયે પ્યારી નાચારી. નાદરી ઔરતેં,
ઇનસે હોતે હયેં, બરે ફાયદે, હાં હાં હાં.
હરે વારી બીચારી, બેકારીમે ઔરતેં—ઇ૦
ન્યારી હય યારી દીલદારીમેં. ઔરતેં—ઇ૦
ફરમાબરદારીકી, મારી હયેં ઔરતેં –ઇ૦

૧૬ નિગાહે ગફલત—કલ્યાન, ઠુમરી—

પરવરદો પાક જાન, સામોસહર લગા ધ્યાન,
નાથ વો દયાવાન, નિગાહ બાન—પરવરદો.
સુમિર સુમિર તું હરનામ. સબ મતલબ લાવે બર,
નાતીમાન આલિશાન કદ્રદાન--પરવરદો.
નગર, ડગર, શહરગામ, મયેં નાજિમ કોહું હું,

આતુ આનેક, જાત । માત । માન—પરવ કો.

૧૭ બુદ્ધદેવ—

મારે અંતર અંતર બગીચે ખીલી પ્રેમ કળી.
ફરમાયે રસથી ભીના, રસિયા રમાણ વિના,
પાંખડી તલસે વિલસે, અમૃત મહેર મણુ ત્તના;
બહુ પરાગ ભરી, છે સુવાસ ભરી—મારે
અમી ભરી કુંજ જેવા, શાણા હો રસથી ભીના.
બુરકી નાંખો કયાં નાસો, નાથ નગિના,
આવો આવો (૧) તલસાવો શાને વિલાસી બની-મારે

૧૮ સુંવાસ—

બોલું કયા મેરે પ્યારેકી બતીયાં, બોલું કયા મેરી છોટોસી છતીયાં
ન ધરિ, ચેન ધરિ, રેન ચુમિ, ચુમા બદન સતનમેં દુખી કર ડારી.
પકરી જુગલ કર, બસન અલગ કર, કિય પરહરી ડર.
છતઅધરનપર— બોલું.

" મનોર ડારે જોરશે, મેરો કોમલ અંગ,
એસે નિર્દય ના હો, મેં સુપને ન કરૂં સંગ—બોલું.
" ત્રાસ બઢયો તનમેં અતિ, હિય કો ઘટયો હુલ્લાસ;
એસો જો મેં જાનતિ, તો જાત ન પિયુકો પાસ.

૧૯ લક્ષ્મી વિજય—

વેગે વ્હેલા દિનબંધુ બ્હારે, આવજો—(૨) વેગે.
અવિનાશી છો અઘમોદ્ધારણ, અજામેળ ગજ ગણીકા તારણ.
કેશી કંસ વિદારણ, કરૂણા લાવજોરે—(૨) વેગે.
પુર્યા પટકુળ દ્રૌપદિ સતીને, તાર્યા પ્રહ્લાદ હણી, દુર્મતિને.
વિનવું એવા શ્રીપતિ, શોક સમાવજોરે—(૨) વેગે

૨૦ મહાશ્વેતા કાદમબરી—

મંજરીએ મનડું મોહયુંરે,
મનગમતા મારાજ, મારા મનગમતા મારાજ.
એ શું દીલડું અમ પ્રોયુરે...મનગમતા.
(શું આ પુષ્પ તમને બહુ ગમે છે.)

સાખી | "મનને તો ગમતું ઘણું, મુખથી કેમ મગાય;
વીણ પ્રીછે વીણ પારખે, ઘટે માન મુનિરાય."

સાખી | "માગે માન ઘરે નહિં, જેવું જ્યાં દાતાર,
સુખે સ્વીકારો પુષ્પ આ, ધરો કર્ણ મોઝાર."

અતિ ઉદાર દીલ તમ જોયુંરે...મનગમતા.

૨૧ બુદ્ધદેવ—

પ્રિય સ્મરણા ક્યમ વિસરાયે,

રહી હૃદય વસી પ્રેમહારૂએ—પ્રિય.

ચંપક કળી ભલે હોય સુવાસિત, મધુકર નવ લોભાયે.

પ્રેમી વસ્તુને પ્રાણ અર્પતા, કેદી કમળમાં થાયે—પ્રિયે.

ચન્દ્ર ભ્રાન્તિ એ પ્રેમ ચકોરી અગ્નિ પ્રીતથી ખાએ:

એજ સનાતન રીત પ્રીતની, અન્યને શું સમજાયે—પ્રિય

૨૨ મહાશ્વેતા કાદમ્બરી—

પતિ વીના પ્રેમદાના મનના, પુરાય ક્યાંથી કોડ,

કહે સખી પુરાય ક્યાંથી કોડ.

સરજનહારે સરજી જગમાં, નરનારીની જોડ (૨)

પશુ પક્ષિ વન વૃક્ષ નિહાળો—સૃષ્ટિ માંહિ શધળે જઈ ભાળો,

નાના મોટા જીવ જંતુમાં, પણ એવી નથી ખોડ,

રાખી પણ એવી નથી ખોડ—સ૦

પતિ ભજયે પાતક સહુ ટળતાં અખંડ સુખડાં સેજે મળતાં

પતિ વિના સાહેલી જગમાં, હરાય જીતી હોડ—સ૦

૨૩ મહાશ્વેતા કાદંબરિ—

માલીકના બાળક સૌ, માલિક સૌના શ્રી જગનાથ (૨)

કર્તાહર્તા સૃષ્ટિના, સૌ બાજી એને હાથ.

ઋણાનું બંધે આવી મળતું, ખાળ્યું નવ કોઇનાથી ખળતું,

જગત માત્ર તેને આધીન, છે અનાથના જે નાથ,

નહિં પીડ આ પોતા તણી, પોતાનુ કાંઈ ન જાણવું.

શૌએ શુભાશુભ કર્મને, પોતા તણુંજ પ્રમાણવું.

૨૪ મહાશ્વેતા કાદંબરી—

રૂપે શું મન રાચોરે, કાયાનો રંગ કાચોરે, ભગવાન ભજો, (૨)

હાડ માંસ ને રૂધીર ભરેલું, મઢયું ચામડે અંગ (૨)

ગંદા દેહનો ગર્વ નકામો, કાયાનો રંગ પતંગ,

ભરૂસો નહિં સાચોરે, કાયાનો રંગ કાચોરે ભ.

૨૫ બુદ્ધદેવ—

તમને ઘટે નહિ આવું, કાન્ત, તમને ઘટે નહિ આવું;

આશ્રિતપર શુ રીસાવું, કાન્ત, તમને ઘટે નહિ આવું;

માનસ સરના રાજહંસ તમે, મુક્તાફળના ભોગી;
કુસુમ કુસુમ સમ સેજ સુંવાળી, મુકી થયા તમે યોગી કાન્ત–તમને
જે સરવર જળ પાન કર્યાં ત્યાં કંટક કદી નવ ધરીયે
સુખ દુ:ખમાં નિશદિન અનુસરતી, કિંકંરી કયમ પરહરીયે.

૨૬ મહાશ્વેતા કાદંબરી—

કોઇ મન મેલા, કોઇ ધન ઘેલા, કોઇ મસ્ત બનેલા અભીમાને
કોઇ ધાન ભુખ્યા, કોઇ માન ભુખ્યા, કોઇ મુખ રહ્યા કાચા કાને
કોઇ યશના કામ કરે હાથે (૨) કોઇ અપયશ કામ ચડે માથે (૨)
કોઇ સુખ દુ:ખ બે સરખાં માને, કોઇ ચડયા સમયને તોફાને.

૨૭ સરસ્વતિચન્દ્ર—

શિતળ ચન્દ્ર જેવું, વદન કાન્તિમાન;
નયન મીંચી લે તું શાન્તિથી વિરામ.
જાણે જઇ ભેટું એવા, ઉમળકા આવે છે
બોલું કંઇ બોલું, ત્યાં તો શરમ દબાવે છે.
કાંઇ કાંઇ અંતર થાય, થાય, થાય, ના રહેવાય,
ચાલુ ત્યાં છો ચરણો, અંગો અન્ય અથડાયે છે
લાગી લાગી મા સ્મર, લ્હાય, લ્હાય, લ્હાય, ન રહેવાય,
જાગોજી જાગો વ્હાલા, નીન્દ્રા વીસારી દો,
રાગી થઇ ત્યાગી વ્હાલા, ત્યાગી સમાધી દો.
લગી લગી લાગું હું પાય, પાય, પાય, દોડું વાય.

૨૮ મહાશ્વેતા કાદંબરી--

શું કહું કથની, મ્હારી રાજ, શું કહું કથની મ્હારી,
હું તો દૈવના ત્રાસે હારી, રાજ—શું કહું.
પરખિ પારીજાતીક મેં, અરપણ કીધું મન મ્હારૂં;
પતી તજી પરલોક સિધવ્યા, કરી જીવતર મમ ખારૂં—રાજ.
ચંદન કાષ્ટની ચિતા રચાવી, પતિ સહગમનની આશે;
સુન્ય દેહ મમ સ્વામી તણો પણ, ઉડી ગયો આકાશે—રાજ.
અરપ્યું મેં સર્વસ્વ સ્વામીને, પ્રેમની કફની ધારી,
તજી જગત જંજાળ સર્વ હું, પ્રીતે ભજું ત્રિપુરારી—રાજ.

૨૯ બુદ્ધદેવ—

કાયા કાચ કુંપો, તું તો ચેત રે, હિણુ ભાગી હંસા;
અવિચળ પદીને તું પેખરે, હિણુ ભાગી હંસા—કાયા,

ઝાંઝવાના નીર સમજ આ, ફાની જીંદગાની તારી;
મમતા મુકી દે ને તું કારીરે, હિણુ ભાગી હંસા-કાયા.
બે દિનનાં છે ધરજગસઘળા, બે દિન અહિં રહેવાનું છે,
બે દિનનાં છે સગાસબંધી, બે દિન સુખ લેવાનું છે.
બે દિનનો છે પંખી મેળો, અંતે ઉડી જવાનું છે.
લોકો જેને દુનિયા કહે તે, એક મુસાફર ખાનું છે-કાયા.

૩૦ ના. સુ. નો અંધ સારંગીવાળો—

દુઃખી સ્થીતી થઇ મારી, રૂદનથી શું મળે યારી;
વૃથા ગઇ સર્વ આજીજી, મળી ગઇ ધુળ સૌ બાજી,
સંબંધી મિત્ર સૌ નાઠા, બન્યા બહુક્રુર શી આસા;
મનુષ્યની મદદ એવી, દિવાલો રેતની જેવી,
વિપત્તી શેર ભલે આવો, દુઃખો સૌ ત્રાસ ઉપજાવો,
નથી ડરતો કશથી હું, મરણથી ત્રાસ વધતો શું.
કહો આવે ન મુજ પાસે, જગત સૌ સ્વાર્થમય ભાગે:
હરી હું છું શરણુ તારે. ભવાબ્ધી' ઉગારી લે.

૩૧ લક્ષ્મી વિજય—

સાચો પારસમણી, મળે મિત્ર ભાગ્ય કહી,
કપટી, સ્વાર્થી, પાષાણ છે જ[illegible]. સાચો૦
આધી વ્યાધી, ઉપાધી મટાવે [illegible] મનના, સૌ તાપ સમાં[illegible].
પુન્યશાળિ-જન-ક[illegible]ત પામે
વિપત્તી સહાયક દુર્લભ વિશ્વ મહી—સાચો૦

૩૨ મહાશ્વેતા-કાદમ્બરી—

અત્યુત્તમ, પદા[illegible]ત્ર ત[illegible], આ સંસારે સમજાય,
આ અવિનમાં, અન્ય ઘણા જે સુખના સાથી થાય.
માતા પિતા ભ્રાતા થકી, વળા ગુપ્ત, પ્રિયજન સ્વજન[illegible],
જે ગુપ્તમાં ગુપ્ત તે પણ, ગુપ્ત મિત્ર થકી નથી.
મિત્ર રત્નથ; આ ભવ રણની, સફ[illegible], અફળ થઇ જાય,
સમૃદ્ધી ચાર, ભુવન તણી, પુરુષાર્થે, મળવી સ્હેલ છે
સદ્‌ભાગ્ય વિણ સનમિત્રની, પ્રાપ્તી મહા મુસકેલ છે,
શબ્દ લઘુ પણ, અર્થ અધિક એ, અક્ષર માંહિ સમાય.

૩૩ બુદ્ધદેવ--

દુઃખીને દબાવે શાને, મરેલાને મારે શાને;

બળેલાને બાળે શાને, વૈરી વિધિ
રીઝાવી બતાવે શાને, સતાવી રીઝાવે શાને;
રીઝાવી જીવાડે શાને, દાના નિધિ.
શશિને કલંક દીધાં, ગુલાબો મનોહર કીધાં;
કીધાં ત્યાં તો કાંટા દીધાં, દીનોના નિશાશા લીધા.
નિયંતા તેં આવી શાને, અનીતી કીધી—દુઃખી
ચંદનને કુસુમ ન દીધાં, સાગર જળ ખારાં કીધાં
અમૃત કહી ઝેર દીધાં, જીવન અકારાં કીધાં;
રમણી હૃદયે આશા, નિરાશા, દીધી—દુઃખી

૩૪ મહાશ્વેતા કાદંબરી—
હાં જઇ મળુ આજે મિત્રને, પ્રાણ પ્યારા......હાં જઇ,
સુન્ય હૃદય આ મિત્ર વિનાનું, જેવું પુષ્પ સુવાસ વિનાનું.
તુંજ વિરહે હત ભાગ્ય માનું,
ભેટીશ ભગતની સુંદરીને, મનોહરી મધુરીને મળશે.
મનમાન્યો મદનોત્સવ થાશે;
ભેટીશ ભગતની સુંદરીને—હાં જઇ.

૩૫ ચન્દ્રહાસ—
થનારે દુઃખદ કલેશ, સહુને ઘર વિશે મનમાં સહુને,
કેમજ મુકું મિત્ર ભુવનને.
એક તરફથી મીત્ર વળગતે, બીજી તરફથી બેન મારા—કેમજ.
મન મુશ્કેલી ઉપજી છે, મોટી કેમ ચાલુ કરી ન્યારા—કેમજ,

૩૬ મદાલશા—
ઘડી ઘડી બદલાય, વાતે વાતે પલટાય, એવા તાજો મિત્ર કહેવાય
દુઃખે દુઃખી થાય, સુખે સુખ જણાય, એના સન મિત્ર વિરલાય.
ચંદ્રાપિડ જે ધીરવીર, મિત્ર માટ તજ્યા પ્રાણ,
એવી મિત્રના માહરી, જાણો ચતુર સુજાણ,
મિત્ર બે અક્ષર, શાન્તિ સમાન પુરૂષનું ખરૂં,
હૃદય સ્થાન પ્રિયા પામે, પણ જે ના કેવાય,
અંતર પડદા મિત્ર પાસે, ખોલાય...ઘડી ઘડી
વિપત્તી આવે જે શમ, ખરી પરીક્ષા થાય,
આવા આતને મિત્રની, કસોટી સાચી જણાય.
રૂતુ ધ્વજ તવ માનજો સારા, પ્રસંગ પડેતા,

બોલે એ ઠગારા વખત આવે સનમિત્ર વરતાય
ખરા ખોટાની તવ પતિ તજ થાય...ઘડી ઘડી

૩૭ બુદ્ધદેવ—

કોઇ કહેજોરે મનમોહનને દિલમોહનને,
હાંરે તમ વિણુ લીધી ફકીરી
ગળે કફની ને મૃગછાલા, અંગ વિભૂતિ લગાવીને
શોધે વનને ગેબી ગુફાઓ, અલખ ધ્વનિ જગાવીને—કોઇ.
પંથી પિયુ અમને તજી, ઉડી ગયા પરદેશ,
સંદેશા કે કાંઇ નહિ, ભાળ ન મળી લવલેશ—કોઇ.

૩૮ મદાલશા—

સીધાવો સ્વામી, મન વિરામી, મિત્ર સમાગમને પ્રીછું.
આશિશ મારી દેજો ઉચારી, આનંદકારી એ ઇચ્છું—સી૦
આમંત્રણ દઇ આવો પાછા, મિત્ર ધર્મ બતાવો.
પત્નીને પણ મિત્ર સમાગમનો, પતિ આપો લ્હાવો—સી૦
ધન્ય ધન્ય છે મદાલશા તુજને, મુજ મનને જાણનારી,
ધન્ય ભાગ્ય માનું હું મારૂં, પ્રશંશા શું કરૂં તારી—સી૦
દાસી તમારી; અનુસરનારી, એમાં શું કર્યું ભારી.
વ્હાલા આવો, મન હરખાવો, લાગી તમથી તાળી—સી૦

૩૯ રમા રણજીત—

ઉત્તમ જનમાં ઝેર પડાવે, જર જમીન જોરૂ,
સંપીલા વસતા જોવા જ્યાં છે કોરૂ મોરૂ—ઉત્તમ
સહોદર એ વિર, પૈસા મોહે શીર.
ભાઇ ભાઇમાં એક બિજા પણ, કરે કાળું ધોળું ઉત્તમ
સ્વારથની બાજી, પઇસામાં પતરાજી,
મસ્ત બનાવે માયા જગમાં લડે પીતા છોરૂં—ઉત્તમ
ધનવાનોને વેર, રહે સર્વમાં વેર.
રંક બિચારા હળી મળીને રહે કુટુંબ ભોળું.
પરને કરી ફકીર, પોતે બને અમીર.
દુરજન મનમાં જાણે નહી જે, મોત ઉભું ઓરૂં—ઉત્તમ.

૪૦ બુદ્ધદેવ—   ગઝલ

પડતી હવે મુજને ખબર, તુમાં, જણાતે હજુ નહિ,
આ જગતની જંજાળની, ચતુરાઇ . તેં દીઠી નહિ.

જ્યાં પ્રેમ મારો ઝળહળે, ત્યાં તેં દીધો બદલો ખરો.
ઘરબાર ને છોડયા વિના, મુક્તિ કશી સુજી નહિ.
હવે તો જો જરા જાગી (૨)
ચોળી વિભૂતિ અંગ, બન્યો શું યોગી (૨)
સમાધિ જુઠી દે ત્યાગી (૨) હવે
વિલાસી મહેલના વાસી, તને આ શી લગન લાગી (૨)
મધુરાં પુષ્પને ત્યાગી, ઝાલ્યા કાંટા શું હીન ભાગી (૨) હવે,
ઉંડી આશ ધરીને, મેં તારો સંગ કીધો' તો; (૨)
ભરૂંસો દઇ ભૂલાવી ઓ ! વિરાગી શું ગયો ત્યાગી (૨) હવે તો.

૪૧ લક્ષ્મી વિજય—

પડે મોહિ જન માયા કાચપર, ધર્મમણી વણસાવે,
મરે જોઈ તન તાપ દીપકપર, નરપતંગ ઝંપલાવે
પી ઝેર જીવ્યાની આશા કરે, કોઇ કાળ કહો તે શું...? ઉગરે,
પાતપ પારાનું પાન કરે જન, મુરખ તે વિણુ મોતે મરે.
ભવ વ્યર્થ કરે... ... ...પડે મોહિ.
વ્યસ્ત્ય તણી દશ દિશ મહિં, સૌ શાસ્ત્ર રહ્યાં સિદ્ધાંત કરી.
કરણી સરખું ફળ દેઇ રહી, આ લોક અને એમ પરલોક મહિં,
સમજાય નહિ... ... ...પડે મોહિ.

૪૨ લક્ષ્મી વિજય--

ધિરી ધિરી બેની અલબેલી, મનમોહન આવે, એ આવે, પ્રેમઘેલી.
રહો છાની શરમાવો શું સાહેલી (૨)તારાં મનમાં લાગી છે તાલાવેલી.ધી
સખિ જો પેલી કોકીલ રહી, કરતી ટહુકાર અધિર થઈ,
(કોયલડી અધીરી...એવી તું એ છે સખીરી વાહ)(શરમાવો શીદ)ધી.

૪૩ ભિષ્મ પિતામહ—

ગૃહસ્થાશ્રમની શોભા સઘળી નારીથી સચવાય.
તે નારીને કહો નઠારી એ કેવો અન્યાય (૨)...ગૃ
અગ્નિમાં ઉપન્યા બે સાથે, પુરૂષ પ્રકૃતિ રહ્યા સંગાથે.
વંશ વૃદ્ધી જેના થકી થાય (૨) એથી ઉત્તમ કહ્યું કહેવાય તે.

૪૪ ભીષ્મ પિતામહ—

જગમાં મેં જોયું દુષ્કરમાં દુષ્કર નારી વશ કરવી રે.
લાખ ટકાનાં લાડ લડાવો આપો ધનની કુંચી.
ફુલ સૈયામાં રાખો તોપણ કહેશે મુજને ખુંચીરે–જગમાં

સુવર્ણ ક્યારે કસ્તુરીનું ખાતર દઈ પોષાય.
અમૃત પાશો તોય લશણની ગંધ કદી નહિ જાયરે—જગત
હાથીપર અંકુશ કર્યો કરી ઘોડા કાજ લગામ.
સ્ત્રી અંકુશ કરવા ટાણે શું ! હરી ગયો તો ગામ-જગત

૪૫ કુસમાવતિ—

જખમના દરદો જખમી જાણેરે વિણુ જખમી શું જાણે.
મરદના ઘા તો મરદ વખાણે કાયર શું જાણે.
ઓ બાઇજી... ... ...કાયર શું જાણે.
અમૃત સ્વાદમાં કોકીલ માણે મેના દાડમ દાણે.
હરખી હરખી હંશ કમળીનાં કોમળ તંતુ તાણેરે
બગલા શું જાણે........ઓ બાઇજી... ...જ
પતિ પત્ની માણે રતિ રશમાં કામદેવને બાણે,
શું સમજે તે જોગી જન્મનાં જે જગ મિથ્યા જાણેરે
જાણે તે જાણે ... ... ઓ બાઇજી......જ.

૪૬ કૃષ્ણ સુદામા—કવ્વાલી ગજલ.

મુંઝાવી ક્યાં મને મારે, જવા દે કૃષ્ણને દ્વારે;
ખલકનાં ખેલ છે ખોટાં, જેવા પાણીના પરપોટાં.
માથે જય મોતનો ધારે, જવા દે કૃષ્ણના દ્વારે,
શિખામણુ માની લે શ્યાણું મેળવને ભક્તિના નાણું.
ત્રીકમ વીણુ કો નહિં તારે, જવાદે કૃષ્ણને દ્વારે.

૪૭ સંસ્કરતિચન્દ્ર—

પ્રિતી કરીશું, તરછોડી પરદેશી...હાં છોડી પરદેશી, (૨)...પ્રિતી
ડંશ દઇ અરે ભ્રમર કુમુદને, હાં છોડી પરદેશી હાં છોડી (૨)...પ્રિતી.
પુરી પંખીણી, પ્રેમ પીંજરમાં આખર પાંખ મરોડી પરદેશી,
હાં મરોડી પરદેશી......મરોડી પરદેશી......પ્રિતી.
ત્યાગી કુમુદ વન, ભટકી ઓ ભમરા, આવ્યો અહિ શું ફરી દોડી.
હાં દોડી .. ...પરદેશી.......હાં......દોડી... ..પરદેશી......પ્રિતી.
ઉડીજા ઉડીજા પંખી. મુશાફર રેન રહિ છે, હવે થોડી, પરદેશી,
હા થોડી પરદેશી........હાં થોડી પરદેશી........... પ્રિતી

૪૮ સરસ્વતીચન્દ્ર—

હું પરણું કદી નહિ પીડા થશે નહિં શીરે કદાપી સંસારની,
રહું બાળા કુમારી, સદા બ્રહ્મચારી ભક્તિ કરૂં વિશ્વાધારની.
પ્રિતી તણાં પીંજર વિષે પરવશ થઇ પડવું નહિ...
સંબંધીઓના બંધની બેડીથી તન જડવું નહિ......
આ નાટકી સંસારની, દુગ્ધા મહિં મરવું નહિ.
અમૃત ગણીને વિષય વિષ પીવાનું મન કરવું નહિં.
જુઠી માયાના અંધારામાં હું પડું નહિ, રહી વાત હૃદય વિચારી

૪૯ સરસ્વતીચન્દ્ર—

પરણીને પરવશ થઇ રહેવું પિંજરમાં પુરાવું. સુખમાં ફરતાં સ્વતંત્ર
જીવને બંધનમાંહિ બંધાવું--પરણીને પસ્તાવું વળી પાછું રંડાવું.
રસીલીના રંગ રશીયા સાથે, રસમાં રસબસ થાવું.
અધર સુધારશ પ્રિતી અમૃત પીવુંને વળી પાવું.
પરણી લહાણ્ કમાવું સુખી સંસારે થાવું.
ભોગ તેટલા રોગ સમજવા વિષય વિષ ન ખાવું,
ઝેર હળ હળ અમૃત માની, નવ પિવું નવ પાવું...પરણીને પસ્તાવું.
અગર અગરજા કેસર ચંદન પુષ્પ સુગન્ધી પલંગે,
અનંગ શર્દાબા પ્રગટદેવની કરી આગતિ ઉમંગે...પરણી લ્હાણ્
પતિ દેવ પરમેશ્વર પોતે સદાશિવ શંકર છે
પતિ વાના પ્રેમદા, શું કરશે અન્યદેવ કંકરને...પરણી લ્હાણુ.
પતિ દેવથી પરણી આખર પાપ કર્મ આગારના,
શુધ્ધ જીવના મલીન વાશથી, મલીન અંગો કરવા...પરણીને પસ્તાવું.
રચી ઇશ્વરે સૃષ્ટિ એવી, પાપ ગણે તું શાનો,
શિવ સાધુ યોગેશ્વર તોયે, ગમે સંગ ભવાનીનો...પરણી લ્હાણુ.
નહિ ગાર્ગી બાળ કુમારી સરસ્વતી પણ સાથે,
પરંતુ પણ પતીને મળ્યાની, પીડા નવ લીધી માથે...પરણીને પસ્તાવું.
સગા સહોદર વસ્તી વાડી, એ સંસારના લ્હાવા,
સ્નેહિ સંબધિ જ્યાં છોરૂ, લક્ષ્મી લાભ કમાવા...પરણી લ્હાણુ.
નહિ લ્હાવા એ લ્હાળા સમજુ, સખો સ્નેહ નહિ સંતાપો,
રહું એકલી જોગી જેવી, જપું અંજપા જાપો...પરણીને પસ્તાવું.
હઠયોગી પણ ભોગી બનીયા માયામાં લપટાયા,
ચંચળ મનમાં ચગડોળી ચઢી, ભલ ભલા ભરમાયા...પરણીને લ્હાણ

સુંદર વનની કુસુમ કળી તું, બની હાર હૈયાનો,
રસીકતણે રદયે વળગી કર સફળ હેતુ જીવ્યાનો...પરણું મ્હાણુ.

૫૦ બુદ્ધદેવ--

ફુલની પાંખડી દ્યો પ્રાણ—ફુલની.
ગણી અંતરની ઓળખાણ- ફુલની.
શ્શામ સલુણા, અમ ઘર આવ્યા, શા કરીએ સન્માન;
નાથ નગિના પરિમલ ભીંના, મન માન્યા મેહમાન—ફુલની.
ઝાઝું શું કહીએ સમજુને, સખી નયનના ભાણ;
વિમળ કમળ આ સરોવર જળનું, ભોગી ભ્રમર સુજાણ--ફુલની.

૫૧ બુદ્ધદેવ—

વિષથી ભરેલા જગમાં, અમૃત બતાવો સાચુ
જ્ઞાની પંડિત સહુને, વિનવીને યાચું—વિષથી
કોઇ કહે ચંન્દ્ર પાસે, કોઇ કહે સ્વર્ગમાં છે,
દેવો મથે દરિયા વાંસે, પણી જોઇ પાછા નાસે,
ભરૂસે ભુલ્યા છે સઘળા, મને પણ એ લાગે કાચુ--જ્ઞાની.
અમીનો ઉછળતો સાગર, સુધાભર્યો રસ રત્નાકર
અનુપમ રાગીય સાકર, મળે પ્રભુપદ રજ પાસે.
પરીક્ષાને જો ઇચ્છો તો, પ્રેમી થઇ તપાસો સાચું જ્ઞાની

૫૨ ચન્દ્રહાસ—

ડરમાં તું દીલસાથ છોકરા, ડરમાં તું દીલસાથ;
તુંને કોઇ ન મારે લાત—છો૦
તુંને સંભાળું, પ્રીતથી પાળું, ચાલ તુંને માગે મ્હેલ દેખાડું;
ઘરેણાં વસ્ત્ર રૂડાં રૂડાં દઉ હું, ચાલ તું જો મારા મ્હેલનાં ચિત્રો,
રણકડાં રૂડાં ન્યારાં વિચિત્રો, (ચાહયો આવ બી મા) ચાલ હું.
મારે કેવા છે કંકણ હાથ, જોજે મારે કેવા છે કંકણ હાથ--છો૦
તમે માયાળુ, દીલ દયાળુ, સૌના કહ્યા વિના, હું નહીં આવું.
તાત ભ્રાત પ્રીય માત કોપાવું, વિબ્યાજીએ હું સમ કહાવું.
નાના નહિં, હું તો ત્યાં નાહ આવું, મને ના સતાવો રે.
જાઓ તમારે મારૂં શું છે કામ, તમે મુકો મારો હાથ.--છો.

૫૩ પ્રતાપી રાજસીહ--

તમે વીઠલ વહેલા વળજોરે, પામર જાણી,
વાનતડી ઉરે ધરજોરે, પ્રીતમ પ્રાણી;

ગાય બીચારી રાંકડીને, કસાઇ વાડે સાર,
પલકમાં પાપી પ્રાણ લેશે, કાણુ સુણે પોકારરે—તમે૦
પંચાળી પ્રભુ પડી પાસનાં, દુષ્ટ કૌરવ દરબાર,
તુમ વીણુ અબળા જાતીની, કાણુ કરી લે વ્હારરે.

૫૪ ભરથરી--

• તારૂણી તુજથી નથીરે જુદાઇ, શશિવદની સુખ પામું હું આંહી-તા૦
વદન મનોહર તારૂં લલિતા, સૌરભ અંગજ ધન સુખદાઇ-તા૦
ભ્રકુટી વિક્રમ સ્મીત અતિ વીભ્રમ, નીરખી ભલું પ્રીય સરવે હું કાંઈ--તા૦
ત્રણુસો સાઠ ત્યાગી તુજનેરે ચાહું, તુજ વિણુ મુજ ક્ષણુ કલ્પ સમજાઇ--તા૦

૫૫ કામલતા—

તમારે આસરે હું આવી, મને નાથ છોડી ન દેસો;
પ્રિય પ્રાણુ કહી બોલાવી, હવે હાથ છોડી ન દેસો.
ભોળું હતું કુંવારૂં જ્યારે, આ મન મારૂં;
પ્રેમ જયોત પ્રગટાવી પરણ્યા; એ શું વ્હાલા વિશારી દેશો.
ના કહેશો--મને નાથ.

૫૬ મીરાંબાઇ—

તું તારા બિરદ સામું જોઇ લે શામળીયા,
ના જોઇશ કરણી, હમારી જે રે વ્હાલા.--તું.
ગજને કારણુ વ્હાલા, પેદલ ધાયા;
દ્રૌપદિના વસ્ત્ર વધાર્યારે, વાલા.--તું.
ટીટોડીના વ્હાલા, બાળ ઉગાર્યારે,
પાળી ભુપત જગત રાયારે.........તું.

૫૭ પુષ્પસેન પુષ્પાવતિ--

તું જાને હર દુર હએ પણુ હર હ્દય માંહી,
ભિતર ટાટી કપટકી તાસો સુજત નાંહી.
કયા સોયા હય તું જાગ બંદે, કયા હોવેગા તેરારે;
ખોજક નાંહિ કાંઇ અગમ નીગમકા, મદને તાકા ઘેરારે.
કહાંસે આયા, કાહા જાયગા, કહાં ડાલેગા ડેરારે;
સમતાંકે કારન કચ્છુ કરલે, કયા બયઠા હૈ બહેરારે. કયા.
મન મેરા પંખી ભયા, જહાં તહાં ઉડ જાય;
જહાં જૈસી સંગત મીલે, તહાં તયસાં ફળ ખાય.
ખોટી કાયા, ખોટી માયા, મતકર મેરા મેરારે,

કામ, ક્રોધ, મદ લોભ મોહ મેય, કયોં દેતા હય ફેરારે. કયા.

૫૮ ઉસ્તાદી-- રાગ લલીત—તાલ ત્રીતાલ—

તુમ બીછડત મોહે ચેન નહીં, કલ તુમ બિછડત મોહે ચેન નહિ.
અબ કેસે કરૂં સુખરે. પલ પલ. તુમ.
ચેહી દરજો મોહે સદા, રંગમેં જાઉં, ઉનકે બલબલ તુમ.

૫૯ ગજલસ્થાન-- રાગ કવ્વાલી-તાલ લાવની—

તુને પ્રીતીકા વાયદા કરકે પ્રીયા, પ્રીત લગાના છોડ દીયા;
વોહ મહેરકી અંખીયા ફેરલીની, હરદમકા આના છોડ દીયા;
જરા દર્ષ દીખાકે બોલો સજન, તેરે બોલોપેં વારૂં તન મન ધન.
તેરે ઇશ્કમેં ખોયા સારા જોબન, મૈને અપના બેગાના છોડ દીયા,
ઇશ ચાહમેં પહેલે નેંહ લગા, ઓર મનકો મોરે ફેર લીયા;
અયસેં બસે કીશ દેશમેં જા, ઇશ દેશ દેશકા આના છોડ દીયા.
જાએરી સખી અજમેરકો, ચલ જહાં અપને પીયકા બાસા...હય.
પીયા બીન કછુ ભાવત નહી, મૈને દીલકા લગાના છોડ દીયા.

૬૦ કબીર ભજન--પદ--

તુંહી રામ તુંહી રામ તુંહી રામ, તારો ચરખો બોલે રામ નામ,
ભજ તુંહીરે નીજ તુંહી રામ તુંહી;
ચરખો મારો અજબ રંગીલો, પુણીઓ લાલ ગુલાલ;
કાંતનેવાલી છેલ છબીલી, આકાશ નાંખે તાર, અરજી સુણજો મોરીરે.
રૂ પીંજાવવા હું ગઇ, તુમ પીંજો પીંજારા ભાઇ;
પીંજન પીંજોરે કોઇ ખા ગયા, કાંઇ દાશ ગુરૂ સકલ બતાઇ. અ.
જળ ઉપર જળ નિપજેરે, જળમાં કીધો વાસ;
એક અચંબો મેં સુણ્યો, કાંઇ બેટી જનમ્યો બાપ.
બેટી પુછે બાપકું તું અણજાયો વર લાવ;
અણજાયો વર ના મળે તો, તારે મારે ઘરબાર.
માતારે મરજો પીતારે મરજો, મરજો ઘર ભરથાર;
એક ન મરજો સુતારીયો, મારા ચરખાનો ઘડનાર.
રામદાસનો ભણે કબીરા, આ ચરખો કેવાય;
આ ચરખાને કોઇ ફેરવે, તેનો જન્મ મરણુ મટી જાય.

૬૧ જુદમે બહેરી—

તેરી રજાપે મય રાજી હું કસમ લે.
અબ ન સતા મુજે દામો, દીરમલે--તેરી.

'અહાંથી ચલા જા, કહીકો રહમલે,
બાકી જો જર હય ભેજદુંગી, દમલે--તેરી.

૬૨ ભુલભુલૈયા--

તેરી મેરી જોડી બની, પિયા પ્યારપે જાઉં નિસાર;
તેરી મેરી જોડી બની સુંદરીયા. પ્યારે આ જાયેં વારી.
મોરી જાના નૈનાસે નૈના લગાવો, મુજે બાદેસી સાડી દીલાનારે,
જીસમેં ગોટા કીનારી મસાલે, તુજે બાગીસી સાડી દીલાદુ.
ઇસમે ગોટી-કીનારી મસાલે દીલબર, સુંદર, મનહર જાન, લે સામાન;
ચલ દોકાનમેં કુરબાન કુરબાન. તેરી મેરી.

૬૩ મીસ રોઝા-- રાગ કાફી.

તેરી જલ જાયા નંબર રી પુરની ન લગ ટોસકી,
ભારા કટોરા દુધકા મેં ગોલું તું પી, મેં બેટીંગે ઝટકી તેરી લગી ધરમકી.
રેલોબેટા ઝટકારે ધરકા નંબરદાર, લગી ભત્તીજી બેચકે ઉતર ગયા ગંગાપાર
લગી સડક લાહોરકોરે રેલુવે, પકડા, જાય તાર તાર માબે ચકર,
રેલુવે લેના છોડાય-તેરી.

૬૪ અસીરેહીર્સ—

તોરી છલબલ હે પ્યારી, તોરી કલપલ હય ન્યારી;
કરો બાત ન મોંસે સાંવરીયા-જાન.
તોરી જુલ્ફે હે કાળી, તોરે ગાલેંપે લબો, તોરે નૈનાંકો બાંગી
કટારીયા-જાન.
જાઓ જાઓ નાદાન, મોહે ન બતાવો જાન;
નૈનાંસે નૈનાં મિલાઓ મેરી જાન, એજી છોડોજી હાથ;
કરો ઓરોસે બાત, નહી હોગી યહ બાત, એજી વાહ વાહ વાહ,
બાંકા સીપૈયાં તું મેરા સૈયા, ડાલું તોરે ગલે બૈયા.
હાં હાં હાં માન માન માન--જાન.

૬૫ શારદા વિજય--

તોફાની દરીયે નાવ, તમારૂં ગોથા ખાયરે,
મસ્તાની દરીયે નાવ, તમારૂં ગોથા ખાયરે. તો૦
માયા પી સુતા શું મુરખ, જાગી કરો ઝટ સાહાય. તો૦
પાપી પવનના ખાઇ પછાડા, આડે જઇને ભરાયરે. તો૦
મહાસાગર માપી આવ્યા, ખાડે ખુંચી જાય. તો૦
લક્ષ ચોર્યાશી બંદર કીધા, ફોગટ ફેરા થાયરે. તો૦

૬૬ સુરદાસ--

દાસ પરે દયા લાવોરે, દયાળુ દેવા દાસ પરે દયા લાવો, ટેક.
સંસાર સંબંધ તોડી, જીવ આપ ચરણે જોડી;
હું તો બની બેઠો બાવો બાવોરે-- દયાળુ૦
આંખો વિના સંકટ આવું, ખાડામાં ગોથા ખાવું.
વ્હારે અવિનાશી આવો, આવોરે. દયાળુ૦

૬૭ નવલ કુસુમ--

દામની છે દુનિયા તમામ, સાન મુરખ મનવા,દામને સંભાળી દા૦
દામ વિના નર તે ખર સમાન. મુ.
દામ મળે માબાપ કહે, કરમી કુળદીપક મારો;
નહિ તો કહેશે ક્યાંથી પાકયો, કુળ માંહી અંગારો. રે મુરખ૦
ગરથ હોય જો ગાંઠ, તો નારી રહેશે પતિવ્રત ધારી,
નહિતો સુતો મુકી સરકશે, જાલીમ રમવા જારી. રે મુરખ૦
હસે પાસ પૈસો જો તો, પુત્રો પણ સેવા કરશે.
નહિ તો કહેશે ખાતો મફતનો, ક્યારે બુઢો મરશો રે મુરખ૦
કોણ માતને, કોણ તાત વળી, કોણ પુત્ર; કોણ પ્યારી,
સ્નેહ અને સગપણ સહુ સમજો, દામ તણી સહુ યારી;
સમજો દામની દુનીયાદારી, સમજો દામતણી બલીહારી. રે મુરખ૦

૬૮ કામલતા--

દીલ મારૂં માને નહિ, મનડું ઠરે નહિ, ત્યારે કરૂં શું તાતજી.
મેં જોયું ફરી ફરી, જોડી મળે નહિ, કોને વરૂં હું તાતજી.
" નયણે પ્રીતી ઝળકી હતી, અહીં આવતોજ સમાઇ ગઇ.
ઉર્માં અંતર ઉછળી હતી, નૃપ દેખતાંજ હમાઇ ગઈ. "
હીરલો અમુલ્ય ખરીદવા, ઉમંગભર આવી અહીં;
પણ અંતરે અંકુર ન ફુટીયાં, પ્રીતી પ્રગટવી નહીં;
છતી આંખ દીવો લઇને પડી, કુંવામાં હું ડુબીશું તાતજી. દીલ.

૬૯ દીલફરોસ--

દીલજાની મેરે મેરી તુને કદરભી ન જાની,
અબ આવો સઇયાં, સતાવો ન સઇયાં.
નજર આવો સઇયાં, નજર આવો સઇયાં, જાની દીલબર,
જો ચમનસે ગુજરે તું અય સલા તો યહ કેના બુલબુલે જારસે,
કભી ભુલ કર દીનભી હય સામનેન લગાના દીલકો બહારસે,

૭૦—મીસ ગોહર— તાલદાદર—

દિલજાની મેરે તુંને મેરી કદરભી ન જાની દિલજાની મેરી તુંને
જરા આઓ સૈયાં, ન સતાવો સૈયાં, નજર આઓ સૈયાં (૨
ન સતાવો સૈયાં........દિલજાની મેરી તુંને
જો ચમનસે ગુજરે તો, એ શીખા તુ કે । બુલબુલે જાનસેં,
કે બીજાંકે દનભી સામાને, લગાના દિલકો બહારે. દીલજાનીમેરીતુને

૭૧ મીસ ગોહર—રાગ, પહાડી-તાલ. ત્રીતાલ—

દિલદાર દિલઆરા તન મન ધન સબ, તુમપર કુરબાન કરું,
ઘડી ઘડી પલ પલ ધડક, ધડક દિલ ધડકત હે દિલ
ખુદાકે વાસ્તે અબ તો યાર પહેલુંમે,
તડપ રહા હય દિલ, બેકરાર પહેલુંમે.
ન તેરા વસ્લ હે, મુસકીન નતાબ હે દિલકો;
અજીબ તરહકા ઇતાહી, અજાબ હે દિલકો દિલ.

૭૨—મીસ રોઝા—

દીવાના કીયા જાન, કયા જાદુડાલા, હાંદિદીવાના કીયારે, તોફાની કીયારે:
બોટલ બાંડી તું પીલે મોરી જનિયા, પંકે કચેરીકો જાના હુવા
અરે ઉઇઉઇ—કયા.
ચુનચુન કલીયાં મેં સેજ બીછાતી, સોતે કચેરીકો જાના હુવા
અરે ઉઇઉઇ—કયા.
સોનેકી થાલિમેં ભોજન કરો, તુમ ખાતે કચેરીકો જાના હુવા
અરે ઉઇઉઇ—કયા

૭૩—પ્રદુયાખુન—

દુનીઆ એક મુસાફીરખાંના, હય પ્યારે નામન જંટકાના;
સાંજ સમજકે આય બયેઠે, હય બોરકો હય જાના.
ચુન ચુન મટ્ટી મહેલ બનાયા, લોગ કહે ઘર મેરા;
ના ઘર તેરા, ના ઘર મેરા, ચિડીયા રેન બસેરા.
મન લલચાના, દિલ લગાના, હરેકા ગુન ગાન

૭૪—સુરદાસ—

દેખો દેખો, મેરા નામ, માયા મહાન મશહુર હું
મેરા ન્યારાહી આલમમેં નુર હૈ.
જોગી ભોગીકું મેરી જરૂર હૈ.
દીલમેં યું રહે ન કોઇ મુજશે દુર હૈ.
વાહજી વાહ, વાહજી વાહ, દેખો દેખો.

૭૫--ખુબસુરતબલા--

દેખો યારો, ક્યા જક મારા, બીબી અયસી લાયે,
કે જીસને આતેહી મેરા દીવાલા, ફુંકવાવે
યારોકે સાથ હોટલમેં, ચંપીનકી બોટલ ખુલવાંએ,
ઔર વ્હાંતો મીસ્તર પેસ્સલ્લા ડબ્બાગુલ હોજાવે.
મીલી જીસ્કો જોરૂ અયસી વોહ બહાર દેખે કયસી
હા, અનંત ભેજો યારો અયશી, જોરૂકી અંયશી તયશી.
કોઇ આવે સાઇકલ લેકર, ઔર કોઇ લાવે મોટરકાર,
મીયાં તો ઘરકી ખાય હવા. ઔર બીબી જાયે બહાર.
અયેરેકી લેકર હથ બગલમે ફીરતી હય બાજાર,
અયશી ફેશનેબલ-ઓરતપર, હો ખુદાકી માર.
ભટકે રાતકો નાટક ફાટકમેં ઉતજ લુંખ,
મીયાં રોકે તો બીબી કહે બી કવાયટાયુ ફુલ.
દેખો યારો હાં:તુંમભી ન કરના અયશી ભુલ,
વર્ને તુમ્હારા બી વહ કર જાવેગી ડબ્બાગુલ.

૭૬ ઝહુની શાપ

દેખુંગી પ્યારે અબાકા મુખડાં, પ્યારા પ્યારા પ્યારા પ્યારારે
ભુલે હુવેથે હમ આપ નબ દીલસે, દીલસે જાયગા સારા સારા સારાહી,
એક મુદતકા ટુકડ.-દેખું.
રંભંગે, ઉલફત, વહમ અપ હું જબાકુ જબા,
ફીરતાથા મારા ારા મારારી દીલ ઉખડાહી ઉખડા-દેખું.

૭૭ મોહિનીચંદ્ર--

ધિરી ધિરી સુંદરી જરા ધીરી, તને વાંસ લીધી છે ફકીરી-
નયન મલાવો પ્યારી હસી બોલાવો, આપીશ આખી આમ રી એજી.
રૂપે રીઝાતું કહોતો આને મનાવું, દુર કર તું દીલગીરી એજી.
ધીરા ધીરા કુંવર જરા ધીરા, સગા નાડના નથી એ વીરા.
જેવી પોતાની તેવી નારી પરાઇ, પર સ્ત્રી પરભવની પીડા.
રાવણ રોળાણો દુર્યોધન દબાણો, કીચકના થયા ચીરા.

૭૮ સૌભાગ્ય સુંદરી--

ધીમા ધીમા ચાલોને મારા પ્રાણરે, પગ નાજુક તમારા આ
મચકાઇ જશે, કમર લચકાઇ જશે, ઓ સુજાણરે. ધી૦

સાખી | નાજુક વેલી ફુલ સમી, કોમળ આ તુજ કાય;
| ધડકે છાતી શ્વસ સાથ, એ અંતરથી ઓળખાય,

પરસેવાના બિંદુ બાઝયા મુખે, મુખ ગાલું થયું થાક અતિ દુઃખે;
આ છાતીપરે લ્યો વિસામો સુખે, ઓ—ઓ સુજાણરે. ધી૦

૭૯—ખુરશીદ ઝરનીગાર—

ધુંવેકી ગાડી ઉડાય લીયે જાય, એસા ફીરંગી પૈસેકા લોભી—ધું૦
ફકફકફક ગાડી ઉડાય લીયે જાય—ધું૦
જાત નહીં દેખે, જમાત નહીં દેખે, એકહીમે સબકો બયઠાય લીયો જાય ધું૦
હીંદુ મુસલમાન—ભંગી—ચમારશે—ટીકીટકે રૂપે ગીનાય લીયે જાય ધું૦

૮૦—દાગેહસરત—

ન શરમેં હોસ બાકી હય ન તનમેં જાન બાકી હય,
મગર હાં, દીલમે તેરે વસ્લકા અરમાન બાકી હય.
મદદ અય જોશે વશહત આશિકોમેં બાત રહે જાય,
ગરેબાં ફટ ગયા તો કયા અભિ દામાન બાકી હય.
ખુદાકે વાસ્તે અય ચારાગર લેભી ખબર જલદી,
તેરે ઉલફતમેં અભી કુછ જાન બાકી હય.

૮૧—વિક્રમચરિત્ર—

નજર કરો નાથ જરા, ઓળખી લ્યો નારી;
છું હું કે બીજી, કંથ આપના પ્યારી—ન૦

સાખી	હેમ પ્યાલો હાથમાં, ને માંહી અમૃત દુધ; પાધું સામા સાથમાં, શું તેની ભુલ્યા શુદ્ધ

કોણ હતી કંથ દુધનો પાનારી—ન૦

સાખી	મુત્રા કીધાં જીવતાં, પરચો બતાવ્યો પુર; યાદ છે કે રાજજી, એ જોગણીનું નુર,

છાનો મંત્ર રાખવ્યો છે, એજ આ ઠગારી-ન૦
વિના વાંકે દંડીયામાં કેદ મુને કીધી;
ચતુર સસરાથી સખત ચોકી, તમોએ કીધી.
કરી બતાવી મેં સાબીત સરત સર્વ મારી—ન૦

૮૨—વિક્રમ ચરિત્ર.

નયનમાં નિંદ્રા ન આવે જરી, મારો રામ ગયો વનવાસરે. ન.
હંસ વિનાનાં મારાં સરોવર સુનારે, વાઘ વિનાની વન વાટરે. ન.
પંખી વિનાનાં મારાં પીંજર સુનારે, મંદીર સુનાં સિતા રામરે. ન.

૮૩—અનસુયાં.

નર વીણ જગમાં નાર તણી, કીમત કોડી કહાવે,

હલકું લોહી ગણી અબળાનું જુઠા આળ ચઢાવે, ન૦
વ્હાલા પણ વેરી થઇ બેસે, જેને જેમ ફાવે તેમ બોલે;
કંથ વિનાની કામનીનું, જીવતર તરણા તોલે. ન૦
કુડ કપટની ભરી કુલટાઓ, લાલચ દઇ લલચાવે,
ભવ રણમાં ભરથાર વિના, ભામિની લાજ લુંટાવે,

૮૪—મી. મહુમદહુસેન—રાગ જીલ્લા તાલ દાદરા—

નજરીયાં મોલાજા હોં જાનેવાલે, હો જાનેવાલે ગજબ ઉઠાને વાલે
આપ ઘર આનેસે આરામ જો પાતે, જાતે કુછ, મુસાફરતકી એરહા—કુછ
તપસીલ સુનાતે જાતે દિલ દિલદાર, મેરે સીનેસે લગાતે જાતે
તેગ અબરૂ મેરી ગરદન પેચલાતે જાતે, હમને સબ દેખો નજર
આંખ મિલાતે જાતે.
અબ ન હોઉં મે તેરી સાવરંયા, સેજરીયાપે આજા નજરી—

૮૫—માસ ગૌહર—ભૈરવી ઠુમરી. તાલ ત્રીતાલ—

નાહક લીયે ગબનવા મોરારે, મોરા નાહકલીયે ગબનવા મોરારે,
જબસે ગયે મોરી સુદ્ધ હું ન લીની બીતો જાત જાત જોબનવા. મોરારે

૮૬—મીરાંભજન—॥ રાગ ઠુમરી.

નાથ તુમ જાનતહો સબ ઘટકી. મીરાં ભકતી કરે પ્રગટકી. ટેક—
ધ્યાન ધરે મીરાં મનમેં, સંભારે પુજા કરે, અટપટકી,
શાલિગ્રામકુ ચંદન ચડાવત, ભાલ તિલક બિંદુ અટકી...નાથ
રામ મંદીરમેં મીરાં નાચે, તાલ પડે જેશે ચટકી,
પાઉંમેં નેપુર રૂમઝુમ બાચે, લાજ સભારે ધુંઘુટકી...નાથ
ઝેરના કટોરા રાણાજીએ મોકલ્યા, સાધુ સંગત મીરાં અટકી.
લે ચરણામૃત પીયો, હો ગઇ, અમૃતકી વટકી...નાથ
સુરત દોરપર મીરાં નાચે, શિરપે ઘડા ઉપર મટકી.
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના, ગુણ સુરત લગી જેસે નટકી...નાથ

૮૭—અનસૂયા— ભજન

નહિ કોઇ ચીજ ગણી, ગરજ સમ, નહિં ચીજ કોઇ ગણીં
માનવંત નિજ માન મુકી દુસમનને પડતા ઢળી—ગરજ સમ.
બળીયા પણ નિર્બળને નમતા, રાય રંક ઘર જાય;
સોધું પણ મોઘું થઇ બેસે, કળી શકાય ન કળી—ગરજ સમ.
સમયાધીન થઇ ઝેર હળાહળ, પીવું અમૃત ગણી;
જઇ મહા સંતિને શીશ નમાવો, જાય આપદા ટળી—ગરજ સમ.

૮૮–મીરાંભજન——ભજન પદ.

નીત નીત ભજીયે તારૂં નામ, તારૂં નામ, તારૂં નામરે;
પ્રેમ થકી પ્રભુરે મળ્યા હોજી,
અન્ન ન ભાવે, નૈણે નીંદ્રા ન આવે, સેજલડીએ પધારો મારા શ્યામ,
આની તીરે ગંગા વ્હાલા, પેલી તીરે ગંગા વ્હાલા,
વચમાં ગોકળીયું રૂડું ગામ, રૂડું ગામરે––પ્રેમ.
મીરાબાઇ કહે, પ્રભુ ગીરધરના ગુણ,
છેલી બાકીના છે, રામ, રામ, રામ, રામ, રામરે––પ્રેમ.

૮૯–સૌભાગ્ય સુંદરી––

પહેરી ચોળી, લટકા મટકા કરતાં આવ્યાં, રંગે બોળી સાડી ઓઢી
મન લોભાવ્યાં,——ઝાંઝરના ઝણકારે, કર કંકણના ખખડાટે.
કાજળથી નેત્ર દીપાવ્યાં—પહેરી.
હવે શરમાવો ઠાલા, શાને દીયરજી મારા, બોલો બોલો બોલો બોલો.
મેં કેવાં તમારાં નખરાં તો જણાવ્યાં......પહેરી.

૯૦—ઉદયભાણ—

પંથી પરદેશી ચિત સોંપી, હું આ ચા...લી મનને ભાવે તે કરજો
પૂન્ય શા...લી.

સાખી { તરસ્યાને ટીંગળાવવા, પડદે રાખી પ્રીત;
{ પુછ્યું પ્રાણુ પંથીએ, કોણ ગામની રીત.

શુભ સંદેશો લઇ સંચરજો, હું આ ચા...લી.

સાખી { મહા મહીનાનું માવઠું. જંગલ મંગળ ગીત:
{ સમય વિનાનું બોલવું, ત્રણેની એક રીત.

વ્હેલા મંડપ માંહી મળજો, હું આ ચા...લી.

૯૧—વિણાવેલી—

પ્યારે તોરે અંગનમેં ફુલનકી બહાર હય, સૈયાં તોરી અંગનમે
ફુલનકી બહાર હય.
ફુલનકે બાજુબંધ ફુલનકે ગજરે; ઓર સોહે ફુલનકા ગલે હારહે–પ્યારે
પ્યારા કમળ ઓર ચહેરા ગુલાબ હય,
ગોરે ગોરે ગાલ સૈંયા, ગુલે અનાર હય– પ્યારે,

૯૨—પ્રભાત—રાગ સામગ્રી––

પઢોરે પોપટ રાજા રામના, સતી સિતા પઢાવે––પ.
પાસે બંધાવી પંજરૂં, મુખે રામ જણાવે,

પોપટ તરે કારણે લીલા વાંસ વાઢાવું—૫.
તેનુંરે ઘડાવું પોપટ પાંજરૂં, હીરા રતને જડાવું,
સાકરના કરી ચુરમા, ઉપર ઘી પીરસાવું—૫.
પાંખ પીળીને પગ પાંડુરા, કોટે કાંઠલો કાળો.
નરસઈના સ્વામીને ભજો, રાગ તાણીને રૂપાળો—૫.

૯૩—હરિશ્ચન્દ્ર—

પ્યારા હમારા તું હમકુ દે આગ્યા જાનેકી—પ્યારા.
ઇશ્વર ઇચ્છા, અયસી હય તો, લગે કૌન ઉપાય;
ફેર બદા જો મિલના, હો તો, ફેર મિલુંગા આય—પ્યારા.
પ્યારી હમારી જાન નહીં, કલ તુજ બીન પાનેકી
દોલત સંપત, અનધન લક્ષ્મી, તન મન જીન ન જાય
નાર જો તુમસી હો, ન્યારી તો, કયસે જીના ભાય ?—પ્યારી.
પ્યારા હમારા તું હમકુ, દે આગ્યા જાનેકી.
"સતપન જાને ન દૂં તુમ્હારા, દેદુ અપની જાન."
સત્ય પતી રહિયો પિયુ પ્યારે! બિનતી! મોરી! માન!—પ્યારા.

૯૪—અંબરીષ—

પ્રથમ પગથીયું પાર માટે, તપ આગ એ તુચ્છ.
પ્રગટ પારખું બતલાવું ત્યારે, દુર્વાસા મુખ મુચ્છ,
તપ સત્તા તું જોજે મારી, ટરૂં કૃપા હું ભક્તિ તારી.

૯૫—સતિ પાર્વતી—

પંખીડા તારૂં, જાણીશ જગમાં ન કાંઈરે,
ધન નહિ તારૂં, તન નહિ તારૂં, સુંદરી સુત માઇ ભાઇરે-
કર્મ સેલાણી એ આણી પુર્યાં, ફોગટ ફુલ્યો ફસાઇ એ-
છોડ સાચો ભજ ભવ તરવા, માયા આ સર્વ પરાઈરે-

૯૬—ભાસ મલકાજાન—ગઝલ, ઝીંઝોટી તાલ, દાદરા.
પનઘટ વાપે મોહે નજર લાગી, હો નજર લાગી—હાય નજર.
શિરગર ઘડા, ઘડે પર ગાગર, દેખત છેલા લોટ ભાગી—પન.
જો દેખા યારોકાં દીલસે, દેખા મલાલ હુવા,
હવાઈ ઉડતીથી ચહેરેપે, જો નિહાલ હુવા;
લિપટ લીઆ એ, પિયાસે સબે બીશાલ હુવા,
સજરજો સુખા હુવાથા, વહ તો નિહાલ હુવા.

૯૭—માનસીંહ અભયસીંહ—

પાણી ભરવા હું ગઇતીરે, સાહેલીની સંગે;
આડા આવીને ઉભારે, કુંવરજી નવ રંગે,
"જલ ભરવા સર્વે ગયાં, એ વાડી મોઝાર;
થઇ ઉભા દરવાન તે, બંને રાજ કુમાર."
રોકી રાખી સાસુજી, અમો સૌ પનીહારી;
નામ પુછીને મ્હારૂંરે, કીધા ડર્કા ભારી.
શરમાઇ ઉભાં રહ્યાં, શું અજા અબળા જોર;
વિનવણી કાંઇ ના સુણી, દેખાડી નીજ તોર.
હઠથી હમે હાર્યાંરે, આખર એક સાહેલી,
નામ દીધુંજ મ્હારૂંરે, ત્યારે દીધાં મેલી.

૯૮—ત્રીવીક્રમ— ગરબો.—

પુનેમ ચાંદની ખીલી પુરી આંહીરે, શોભે રજની, સુંદર શી આજ—
હેતે રમીયે, સૈયર સંગાથે આપણેરે.
સૈયર કંકણ, સોનાનાં કરે ધર્યાંરે, માંહે જડીયા છે નીલમ મણી
નંગ—હેતે.

સાખી { મળીયાં આજે આપણે, ધરી સોળ શણગાર,
કર કંકણ ચુડી ચમક, ચન્દ્ર તેજ એક તાર.

હીરા રતનથી જડીત ઉર હાર છેરે, મોતી ગુચ્છ લગીરે છે
બાજુબંધ—હેતે.

સાખી { અંબોડા ફુલે જડયા, સર સેંથે હીંગુળ,
કીધા કુમકુમ ચાંદલા, મુક્તા માળા ઉર.

આરસપારસ મણી જડેલો ચોકછેરે, તેમાં રમતાં વસતાં રૂડે નણદલ વીર.—હે

સાખી { પહેર્યાં ઝાંઝર પ્રીતથી, ઝણ ઝણ કરે ઝણકાર,
ફરીયેં સઘરુ કુદડી, આ રજની મોઝાર.

સખી વેલીઓ ફુલી વીધવીધ ભાતનીરે, તે તો આપે છે સુન્દર સુગંધ—હે

સાખી { કથા શીયળની સાંભળી, પ્રીતમ ઉપર પ્રેમ,
વદો સખી વિરહી થઈ, મળે ત્વરાથી કેમ......પુનમ.

૯૯—કામલતા—

પિયુ પરદેસીને કહેજો પ્રણામ હમારા, (૨) કેજો કે ગઇ તુજ દારા.—પિ.
કહેજો, મને તજી દીધી તેમ બીજીને તજશો નહીં.
કોઇ પ્રીતી વસ અબળા બિચારી, ભોળીને ઠગશો નહીં.

કહેજો, તને સંભારતી, વિષપાન એ કરતી હતી.
છેલ્લો નીકળતા શ્વાસ, તારૂં નામ એ જપતી હતી.
કેજોકે દાસી થઇ અન્ય જન્મમાં, સેવીશ પીયુજી, કોમળચરણુ તમારાં—પી૦

૧૦૦—સતી સંયુક્તા—

પ્રિયા કહું કે દિલદાર કહું કે હું તો તમને શું કહું;
અર્ધાંગના કહું વારૂં જીવ જાન કહું કે શું કહું. પ્રિ.
જો પ્રિયા કે દીલદાર કહું તો જુદાઇ આપણે ઠગે,
જેને સોંપ્યું સર્વસ્વ તેને અર્ધાંગના શી રીતે કહું. પ્રિ.
પતિ કાન્તા જા, છટ, એ પ્રિતને છાજે નહીં,
કુરબાન જેને કાજે જીવજાન, તે કહેવાય શું.
રંભા કે રાધાજી કહેતાં, લાગે કલંક પ્રેમને
વિગોગ પછીનો પણ ના ભેઠો, સ્મિતા શી રીતે કહું, પ્રિ.
પ્રિતીને જે પાત્ર છે તે, પ્રેમ મુરતી માત્ર છે;
તેને દેવીદેવી, એજ શબ્દ, હા. હા. ઠીક છે. પ્રિ.

૧૦૧—વસંતપ્રભા—

પીયુ રસ ઝુલેઝુલે આવો, જગ રંગતરંગે—હા. ભર્યું જગ રંગતરંગે.
જીવનનો છે એ મીઠો લ્હાવ, પીયુ.
રસભીની વાદલડીને, તું રસભીનો નાથ,
યૌવનના મદ ઘેર્યો તરંગે, હીંચીયે જોડી બે હાથ પીયુ.

૧૦૨—મીસ મલકાજાન—રાગ જીલ્લા, તાલ,—દાદરા—

પીયા તોરી તિરછી નજર લગી પ્યારીરે,
એરી તુમરે શામ સલુને, નૈન જાદુ ભરેકે કટારીરે;
મધભરે નૈન તકતક...મારી, સૈન સુધ વિસર ગઇ હમારીરે.
પીયા તોરી તીરછી નજર લાગે—પ્યારીરે.

૧૦૩—મીસ અચ્છનબાઇ—રાગ મહાડ, તાલ, દાદરા—

પીયાસે સખીરી નયનાં લગો અરે હાં. પીયાં.
અમી હલાહલ મદભરે, સેત સ્યામ રતનારે.
મરત જીવત ઝુકઝુક પરત જીહી ચિતવન ઇકવાર—પીયા.

૧૦૪—મીસ કાલીજાન—રાગ, પીલુ, તાલ—દાદરા—

પીયા બિના મૈકા પડે નહીં ચૈના પડે નહીં ચૈના,
ચાંદીકા પીંજરા, સોનેરી મૈનાં, ઉડ ગઇ મેનાં,
તકદી નેનાં, તકદી નૈનાં, પિયા, બીના મૈકા પડે નહીં.

૧૦૫—મહુમદહુસેન—રાગ, ખમાચ. તાલ, ત્રીતાલઃ—

પીયાકે, આવનકી, સુનત, ખબરીયાં, બાટ મુકત. હમ નેક, નજરીયાં;
જો પીયા હમસે રૂસ રહેરે, છાય રહી જેસી કારી બાદરીયાં-પીયાકે.

૧૦૬—ખુનેનાહક—

પિયા મિલતકી બતીયાં, સુનઆઇ હું મેં રતિયાં,
ઘર છોડા હે દરદર છોડા, હે આજે પ્રેમકી લાગે મોહે;
એ દિલપાર ગઇ હેં દુનિયાં. કારી લાગે બહારી લાગે,
જમી, દુસ્મન બની, મન ઘબરાવે, જીવ અકલાવે, ફાડે છતીયાં.

૧૦૭—ભજનામૃત— મીરાંબાઇ—

બલીહારી રસીયા ગીરધારી, સુંદર શ્યામ, હો તજી અમને,
મથુરાંના વાસી, આવા નવ બનીયેજી,
વાંસલડી વાગે વહાલા, ભણકારા વાગેને, વૃજ વાટ લાગે ખારી;
સુંદર શ્યામ હો તજી અમને, મથુરાંના વાસી આવા ન બનીયે હોજી.
જમુનાનો કાંઠો વાહલા. ખાવાને દોડેને, અકળાવી દે છે મુને ભારી—સું.
વૃંદાવન કેરી શોભા, તમ વીણ અમને તો, નવ લાગે હવે સારી—સું.
ગોવરધન તોલ્યો વ્હાલા, ટચલી આંગળીયે ને અમપર ઢોળ્યો ગીરધારી—સુ
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ શુદ્ધ પ્રભુ લેજો માહરી.
સુંદર શ્યામ હો તજી અમને, મથુરાંના વાસી આવા ન બનીયેજી—બ.

૧૦૮—ભજનામૃત— કબીર.

બંગલા ખુબ બના મહારાજ, જયામે નારાયણ બોલે—ટેક
દસ બંગલેમેં દસ દરવાજા, બીચ પવનકા થંભા;
આવત જાવત કોઇ ન દેખે, યેહી બડા અચંબા—બં૦
ઇસ બંગલેમે બાજાં બાજે, બાજે સાંજ સમેરી;
તાજ પખાજ ઓર મૃદંગ બાજે, રાગ બત્તીશે ગાવે.—બં૦
હાડ ચામકી દેહ બનાઇ, તામે નાડીકા કોટ;
બાજીગરને ખેલ મચાયા, રંગ ખુબ ચ્હડાયા—બં૦
પાંચ પચ્ચીસકે પાતર નાચે, મનુવા તાલ બજાવે;
સુરતકી, નુરતકી મૃદંગ બાજે, રાગ છતીશેં ગાવે.—બં૦
રોમ રોમકો છાઇ બનાઇ, તીન ગુનકા, ગાલ,
કહત કબીરા સુનોભાઇ સાધો, યે પદ સુણાવાવાળા.—બં૦

૧૦૯—સુધારો કે કુધારો—લાવણી

જુવો સુધરેલી નાર તેના ભપકાનો શું બાહાર

નવી ફ્રાસીન ઉપર માર ચાલે ટેકીલી શું ચાલ
બોડીસ અંગમાં તતર બન્દ જોઇ ધની થાએ પસંદ
તેમાં માને શું આનંદ કોટક જુઓ તેમના હાલ

૧૧૦

માથે કાતરેલા બાલ રાખી સોભાવે કપાલ
લેડી યુરોપીયન મીસાલ નારી સુધરેલી જવાન
અરધે માથે માથાબાનુ પુર તેનું કયાં ઠેકાનુ
નામનુજ રાખે ગુલાબાનુ કરે મજબનું અપમાન

૧૧૧

પોલકા પેહેડે કેવો ટાઈટ દીસે લશ્કરી બે નાઇટ
જાણે રમતી હોએ ફાઈટ એવું દેખાડે ગુમાન
છતી આંખે અપંગ થાએ ચશ્મો પેહેડીને હરખાએ
ફીલસુફ જેવી તે દેખાએ પણ અધુરૂ તેનું જ્ઞાન

૧૧૨

બોકબે પાલવાપર બીરાજે બેંડ સ્ટાન ખુબ છાજે
સુંદરીઓના નખરા નાજે સાચું કહું છું આજ કાલ
બોડીસ અંગમાં તતર બન્દ જોઇ ધની થાએ પસંદ
તેમાં માને શું આનંદ કોટક જુઓ તેમના હાલ

૧૧૩

સોડ સાડીની ખંભાપર વાહવા દીસે શું બરાબર
પેટ કસેલી કમ્મર નાઝુકાઇનો નહી પાર
ફ્રોકડી લઇને છત્રી હાત ચાલે દીયર લગ્નની સાત
કરે ઈંગ્લીશમાં વાત આ સુધરેલી ગુલ નાર

૧૧૪

સખી લગ્નની લોકેટ અંદર જોઇ રાખેલી આ સુંદર
મગન થાએ ખરેખર ચુમ્મી લઇ વારમવાર
કેવા કોટક કરી મરે જુઠડી વરની ઉપર ધરે
લોક લાજથી ના ડરે કરે જરા નવ વીચાર

૧૧૫

જરી જરામાં દમામ કરે હાડકાંની હરામ
બટલર ઉપર તમામ ગુસો કરે મેલી આલ
બોડીબ અંગમાં તતરબંદ જોઇ ધની થએ પસંદ

માને તેમાં શું આનંદ—કોટક જુવો તેમના હાલ

૧૧૬

બધી ઇંગરેજી રીત રાખે દેશી રીતની છીત
કેવી સુધારાની જીત સહમજો તેનું જરા બ્યાન
નહી વડવાઓનું માન કે નહી કોમનું અભીમાન
ભુલી મહજમના ફરમાન નારી થઇ નાફરમાન

૧૧૭

દીલમાં ખુદાનો નહી ડર જરા રાખે આ કુફર
નારો થઇ ને બે ડર રાખે પારકાઓપર ધ્યાન
પાક લગનનો કોલ તોડી નાખે બોલે બોલ
જુવો સુધરેલીનો ડોલ કેવી થઈ અનીતી માન

૧૧૮

કાહાડે આળસમાં દીવસ બધી વાતે નબરવસ
થઇ રાખે બદ હવસ લઇને કેળવણી થઇ ન્યાલ
બોડીસ આંગમાં તનરબંદ જોઇ ધની થાએ પસંદ
મનો તેમાં સુ આનંદ કોટક જુવો તેમના હાલ

૧૧૯

કોઇ શીખેલી કુવારી તેની જુવો હોસીયારી
થાવું એવાની હું પ્યારી કે જે હોએ બેરીસ્ટર
પીટર ટરનર ને નહી ન્યાલું કરો મેહોડું તેમનું કાલું
પરણી એવાસે કેમ ચાલું સમજો માહારા પપા દીયર

૧૨૦

ટેસ્ટ સુધરેલા સ્વીકારે કબુલ. તેને કરવો માહારે
રોજ ફરવા લઇ આધારે ફાંકડો મલે એવો વર
ખરો લાયક તે કેહેવાએ તજી દાયે બાપ ને માએ
મને એકલીને ચ.હએ કરે માહારીજ બસ ફીકર

૧૨૧

જાંગલા જેવો મજો ધની તેની મોહોકાર બની
વખણાવું ફેમેલીમાં ધની માહારૂં રોસન ઇકબાલ
બોડીસ આગમાં તતરબંદ જોઇ ધની થાએ પસદ
માને તેમાં સું આનંદ કોટક જુવો તેમના હાલ

૧૨૨

જલસા નાટકની શોકીન બાનુ સુધરેલી શીરીન
રાગ વીદયામાં પ્રવીન થઇ આજે બીલકુલ
કેળવણીના આ પ્રતાપ બેસે જલસામાં મા બાપ
મારે સીલ્લાનો શું તાપ મીજલસ થાએ ખુશી કુલ

૧૨૩

ફુટ બોલની રમત રસે કુદવાની સરત
વાહવા પડે શું ગમ્મત ઝીખાઇ પડે બાનુ ગુલ
બેટી ઇનામ જીતી જાએ તેના બાવાજી હરખાએ
સંગીન સુધારા કે આએ પડો શુધારા પર ધુલ

૧૨૪

તાલો સનસારનો બગાડી નાખ્વો છેકજ નીચો પાડી
એક કોમને લગાડી નીત્તી કીધી હાથ હવાલ
બોડીસ અંગમાં તતરબંદ જોઇ ધની થાએ પસંદ
માને તેમાં શું આનંદ કોટક જુવો તેમના હાલ

૧૨૫

નહી મહજબનું જ્ઞાન તેની સઘળી આ મોહકાંન
માને બેહદીન અથોરનાન સાચું કહે છે નશરવાન
પેહેલે દીયે ધર્મ બોધ કરી પુરી ખણુ બોધ
રાખો જીગરમાં આ નોધ સાચવો જરતુસ્તી ફરમાન

૧૨૬

ખુબી મહજબની શહમજાવો ડર ખુદાઇ દેખડાયો
નેકી કરવાને શીખાવો રાઝી થસે યજદાન
શાખાવો અંદાજે આદાબ પુરો રાખી તમે દાબ
તજો કેળવણી ખરાબ થાસે નારો નીત્તી માન

૧૨૭

જેને કહો છો શુધારો તેને માનુ હું કુધારો
તેમજ માનો દીનદારો રોક કલમ હવે છાલ
બોડીસ અંગમાં તતરબંધ જોઇ ધની થાએ પસંદ
માંને તેમાં શુ આનંદ કોટક જુવો તેમના હાલ

૧૨૮—શુદ્ધદેવ—

પિયુ પિયુ પોકારતીરે, પપૈયા—પિયુ ઝુરે વનમા,

વિરહ અંગાર ઉઠે તનમાં, અતિશય વળી રહી મનમાં-પિયુ
ખીલતી આ કળી કુસુમની, ભોગી વિના કરમાય
ઝુલતી આ લલિત પાંખડી, ભોગી મધુકર ન્હાય-પિયુ.
બાળા રસાળી અંતરે આકુળ વ્યાકુળ થાય;
નમ નવોઢા નૌતમ રમણી, રસિક નરવર ન્હાય.
હંસણી દુ:ખી થતીરે, કોમળ માનસ ઉપવનમાં-પિયુ.

૧૨૯—બુદ્ધદેવ—

તું છાની છાની નયન તલસાવે સખી શાને.
તું ધીમી ધીમી પ્રિયતમ પાસે અલી જાને;
તું ધીમી, ધીમી (૨)—તું છાની
રસકુંજની વિહારી, તું છે શાણી સુકુમારી,
વહેલી અધરસુધા જઇ પાને, તું વહેલી, વહેલી (૨)—તું છાની
હાં, હાં, મીઠી દૃષ્ટિ મીલાવી હાવભાવથી રીઝાવી,
સ્નેહ રસમાં ભીંજાવી સુખી થાને,
રસિકડી તું રસમાં (૨)—તું છાની.

૧૩૦—માલતી માધવ—

ચાલ...ચાલ...ઓ અલબેલી, વળી વળી પાછું જુવે શું પ્રેમઘેલી,
તારા ઉરમાં આનંદની હેલી, સાહેલી, તારા ઉરમાં આનંદની હેલી.
મળ્યા હવે ભેગા, ચંપો ને ચંપેલી.................ચાલ ચાલ.
મારા પગના ઝાંઝરની ખીલી, વારે વારે. પડની ઢીલી,
(ખિલી જેવા ઢીલી, એવી તું એ છે હઠીલી, હવે ચાલ?)
(આ આવિયે છીયે)..ચાલ.

૧૩૧—માલતી માધવ—

લ્યો સુંદરી સુમનની માળા, જઇ કહેજે પ્રણામ અમારા,
માળા નહિ પણ વરમાળા, સુંદર વર એ...શરમાળા.
મુખ દર્શનથી મન ચોરી (૨) ચિત્ત હરી ગઇ બાળ ચકોરી,
તમે કિશોર એ નવલ કીશોરી, મટકે મોહ્યાં મટકાળા...લ્યો.

૧૩૨—માલતી માધવ—

નાનકડી નાજુક નાર, હું—બહુ નાનકડી—બહુ—નાનકડી. (૨)
મરા, વ્હાલાની હું લાડકડી (૨) બહુ લાડકડી (૩)
આંખ તણે પલકારે પટકું હું લાલને—
નાની શું સમજે વ્હાલાના વ્હાલને,

હું તો બધુંએ સમજુ છું, જાણી ભોળા ભરથાર તું બહુ માથે ચડે (૩)

.........નાનકડી.

૧૩૩—માલતી માધવ—

હાંરે, ખિલી ખીલી, ફુલવાડી–ફુલે ભરપુર છે (૩)
મન મારૂં મોહનને મળવા આતુર છે.
કુમારી તારૂં કેવું અજબ પ્રેમતુર છે......ખિલી.
ચીત્ત હરનારી ચતુરા ચતુર છે
મધુરીની વાણી અહો ! કેવી મધુર છે......ખિલી.

૧૩૪—માલતી માધવ—

ભાભી માં ! ડાહ્યા ડમરાં, શા માટે શરમાવો, તમે શા માટે રીશાવો,
ઓ નાની નણંદલ આવો......આ કોણ !......તારો પ્રાણ !

હવે શા માટે શરમાવો (૨)......ઓ......

૧૩૫—માલતી માધવ—

હાં હાંરે, મને ઠગી, ઠગી, મને ઠગી, ઠગારે મને ઠગી, જાણીને ભોળી નાર
ખોટા બોલી શાને ખુવે છે ભાર,—આ છે ખોટો કરાર (૨)
ખોટા ખોટા ! હા ખોટા......ઠગી......

સાખી } " અંતર પ્રેમ વિના બધા નિષ્ફળ કોલ કરાર,
' એ વિણ કો દંપતિ તણો' નવ સુધરે સંસાર

આ છે ખોટો કરાર... ... ...ઠગી.

૧૩૬—કુસમાવતી—

ભલે જન કોટી યત્નો કરે, નસિબના લખ્યા લેખ ન ટળે,
પાપીયા પાપે પેટજ ભરે, અંતરમાં માથું પટકી મરે
હરીશ્ચન્દ્ર મહારાજા જુવો, નિચ ઘર સેવા કરે,
થઇ સેવકી કર્મ લેખથી, ગુમાન શાને કરે......નસિબ૦
પાંડવ સરીખા ધર્મધારી પણ, વન વન રખડી મરે,
ચીર હરણ જો થયાં સતીનાં, પ્રભુ કૃપા ત્યાં કરે...નસિબ૦
સતીયા સુરજન ભલે કુજનથી, કદી પીડાતા ફરે,
સત્યમેવ જયતેજ, સમજજો, ન્યાય નિયંતા કરે...નસિબ૦

૧૩૭—કુસમાવતી—

તમે રસીયા બોલે પળજો રાજ, વ્હેલા વ્હેલા વળજો,
દાસી ઉર અરજી ધરજો રાજ, વ્હેલા વ્હેલા વળજો,
સ્વામીનાથ છો પ્રાણ અમારા, અમૃત આનંદ ભરજો રાજ...વ્હેલા

નાર નવેલી તમ વિણુ સ્વામી, ફરમાશે મન ધરજો રાજ...બ્હેલા

૧૩૮—નિલમ માણેક—

ઉપકાર અનુપમ થયો સુન્દરી, દે...બદલો કીરતાર
સત્કાર—વિસરીએ—કેમ અતિથીનો, જે છે આધાર
વસ્તુ કરતાં વ્હાલ કીમતી છે (કાંડા તે શું કીમતી રતી છે)
કાંડીના બળપર સૃષ્ટીનો, છે સઘળો આધાર...ઉપકાર
(કાંડી શું દીવાદાંડી છે) ગૃહજીવનની સુખ હાંડી છે
થેંક્સ, યુ વેરી મચ-ગુડ બોય..... ઉપકાર

૧૩૯ નીલમ માણેક—

ગુણીજન વાવે છે ગુલાબ, નહિં કાંટાં તો લેવાને
સુગંધ મનહરણી મેળવતાં, મન, સુખ લેવાને......ગુણી.
કોઇ મુરખ બાવળ વાવે, કાંટા લેઇ પડદા ચાં .
સંતજનો સત્ત ગુલાબ વાવે, સુગંધ ભરવાને
આ કર્મ તણા કંટક ત્યાગે, ભવસાગર તરવ.ને......ગુણી

૧૪૦ બોલતો કાગળ—

રંગી, આ દુનિયાના રંગીએ, રંગી, તે રંગી બેરંગી,દુન્યા દોરંગી...રંગી
સાગર પાણી શીતળમાં,વડવાનળ તેના તળમાં, આગને પાણીબન્યા સંગી
સંગી, સંગી, સંગી.
આ આજે અંગી મનાતાં કાલે ભુજંગી થાતાં
કોણુ ભુજંગી...કોણુ અંગી...રંગી...
વાયુ જે દીપક ઠારે, આગને તેજ વધારે
પ્રભુની પ્રભુતા દોરંગી.........રંગી...આ દુનિયા...

૧૪૧ બોલતો કાગળ—

શરમ, શરમ. શરમ, શરમ, બોળવા બેઠા નામ.
કરે છે ગુલામ, ઇજ્જત લીલામ, ખાનદાનનું નવ જરા ભાન
થાય, આજ થાય છે, બુઢ્ઢાની આબરૂ લિલામ
જાય, આજ જાય છે, સસ્તામાં ખાનદાન માન
છે ખરીદનારનો ચઢાવો ને ફુટી બદામ
એક—બે—ત્રણુવાર—સોદો તમામ. વન—ટુ—થ્રી—ટેમ સોદો તમામ
ક્યાં ધનવાન તણું ખાનદાન, ક્યાં એ ગરીબ નોકર ગુલામ
નાક કપાયું સહુ ઓળખીતામાં, થુથુ, કરી સહુ થુકસે ગામ.

૧૪૨ બોલતો કાગળ—

માળી-વિનાની ખાલી, જોબન તણી ફુલવાડી,
હાયે, સુકાઈ ચાલી, પણ નાવે જીવન માળી.
ગાલ ગુલાબ તણી ગઈ લાલી, નરગીશ આંખ નમી મદવાળી,
લ્યો સંભાળી, જીવન માળી, પાણી વીનાની ડાલી.
તાપે...તપે હરીયાલી........માળી ....

૧૪૩ બોલતો કાગળ—

સુખ હોય જો નારને નાથ તણું, ગણે સ્વર્ગીય સુખ સહુ ત્રણું,
સતિને નહિ માન તણું, સમણું, ધીક તે અધમી ધરે જે રૂષણું,
પતિ પ્રેમ પિયુસ પાને ઠરે, નિત્ય સ્નેહ સરિતામાં સ્નાન કરે,
બની દાશી વિલાશી ઉદાશી હરે, મન વાણી કર્મે, પતિ સહ વીચરે,
પતિ સેવી સંસાર સમુદ્ર તરે......

૧૪૪ જાળંધર સતી વૃંદા—

જા જાં અલી. શરમાવે, શાને ઠાલી, સતાવે રીઝાવે શું આમ.
પીયુ પંખી વિણ યૌવન ઉપવન સુનું,
રસના ભોગી વિણ, સરવે સુનું...સુનું.
મદ ઘેલી અહીંથી જા જા, રસવેલી અહીંથી જા જા.
લટકાળી, ચટકાળી, મટકાળી, મતવાળી..............જા. જા.
બિચારી પ્રેમઝરો ક્યાં ઉભરાવે, નાવલિયા સંગ વ્હાલા ઝરણું ઝરાવે
મને શાને સતાવો (૩) મન મુંઝાય અકળાય, તરસાય દુખી થાય. જા જા.

૧૪૫ પરશુરામ—

અરે, હાં હાં, જરા ધીરે, ખેંચો ભ્રકુટી કમાન,
અરે જાઓ કરો શાને, ઘેલી અડપલાં આમ.
ધરી ભ્રકુટી કમાને, ઝેરીલા નયન બાણે સાંધો સામે સ્નેહી
ને સંધાન........અરે.
જાણું શું હું બાળા ભોળી, કરો શાને આ ઠઠોલી,
જાણું શુ હું તીર શું કમાન..........................અરે.
થઇ ભોળી ને અજાણી ભ્રકુટી કમાન તારી,
મોહિની મારે શા મોહ બાણ...........અરે.

૧૪૬ પરશુરામ—

જાઓ, ઠગારા, કામણગારા, રસભિના રસરાજ.
ના કરો ઠાલા, ચાતુર ચાળા, થઇને ઠાલા, મદઘેલા, માહરાજ.
મનભાવે શું મોઢું હલાવો, જુવતી પર શું જોરે જણાવો,

હવે, માનો, અરે નહિ નહિ; સાળી તું શરમાય—ના...જાઓ (૨)
દુટે પ્રિની દોર તાણો કરી જોર,આવો ચિત્તચોર, ગાંઠુ પ્રીતી દોરે—જાઓ

૧૪૭ પરશુરામ—

નાથ નામ લાખ કોડીથી એઅંનીક છે,કહી નાશકાયતો એ એક તે...નાથ
સુર્ય ચન્દ્ર અમૃત કહું તોએ ઓછું છે,અષ્ટસિદ્ધિ નવેનિધી કહેતા એ
નુન્ય છે.

અજબ એ પ્રિતમ છે. એક તેજ એક તેજ છે.

રૂપમાં ગુણમાં કોઇના સમાન ના સમાન......નાથ

આહું બોલી શાણી શાની ઉડાવે કાળજડે કહેતાં કાંઇ કાંઇ થાયે
વહુજી શું ! વરના નામે શરમાયે.

ના, ના, નહિ કહેવાય, શીં ઓ શીયળ છે......નાથ.

(ત્યારે હું જાણું છું ?) નાના હું કહુ છું ? (ચાલો ઝટ બોલો,
સ......સૌ......ર......ભ...હે......બસ......નાથ

૧૪૮ સાગર સરીતા—

અબળાના બેલી, વ્હાલા, મારા સુંદર સ્યામળા.
બહુ નામી જગજનના સ્વામી, લજ્જા રાખજે શ્રો ઘનસ્યામ,
નટવર નાગર દીનબંધુ, કેશવ કરૂણાના સિંધુ.
પ્રેમથી પ્રભુજી લ્યો ઉગારી, સુંદર સ્યામળા બહુ નામી
વ્હાલા ગોવરધનધારી, વિનતી લેજો સ્વીકારી
ભવભય હારી, લ્યો ઉગારી, સુંદર સ્યામળા બહુ નામી.

૧૪૯ સાગર સરીતા—

મોય ડોલી......જીગર દે ખોલી, ઓ, લવલી જોલી
બોલો મધુર કંઇ બોલી—માઇ ડોલી (૪)
કમ ડીયર... આશકપર પ્યાર કર...નહિ મગશે કો આવો જબરનર
કમ ડીયર......તું દીલહર શરમા ન ઘુંઘટપટ દુર ,કર.
જાઓ જાઓ આ શો ઢોંગ-કમ એલોંગ—સીંગસોંગ, લીવલોંગ માઇડોલી

૧૫૦ સાગર સરીતા—

કુમારૂ રહેવું ઘણુંજ સારૂ બબ્બું પરણવાનું કાકાજી બબ્બું પરણવાનું,
સારો ધણી જો નહિ મળે તો જુગજુગ રડવાનું—કાકાજી જુગજુગ રડવાનું
પ્રેમથી રમાડું તને વ્હાલી, હમેશાં ખાલી તું શીદ અકળાય
ઓ વ્હાલી......ખાલી... ..તું......શીદ......અકળાય
ભાણીયા દીકરા મુગો મરી રહે, નહી તો ફજેતો થાય

ઓ...... કાકા તમારૂં નખ્ખોદ જાય.

મેના તું ક્યારે હવે, મરી જાય..................કુમારૂં રહેવું.

૧૫૧ માયા મોહિની. ગઝલ.

વખત બદલાય છે જ્યારે, બધું પલટાઇ જાયે છે.
બને છે દાસ ભુપતિને, નૃપાલો દાસ થાય છે;
હતો ખોખાર અશ્વોનો, ખરો ત્યાં ભૂકતાં જોયા,
હતાં જ્યાં દાન કરનારા. લૂંટારા ત્યાં જણાયે છે......વખત.
નથી એ દોષ કોઇનો, ખરેખર ખુબિ કીસ્મતની,
હતો જે ભક્ષ સિંહોનો, શૃંગાલો આજે ખાયે છે;
બધી જાહોજલાલી આ, દીવસ બે ચારની ગાફીલ,
બની મગરૂર માણસ તું, વૃથા શાને ફુલગે છે......વખત.

૧૫૨ માયા મોહિની—

ચાહે આ દાસી નાથ ચરણુ નાથ પુંજા, છો મારા ઇશ્વર તમે
ન ઇશ્વર બીજા...ચાહો,

અમે તજી હવેલી વનમાં,વાસ કરીશું,ખાઇ વનફળ તેથીસંતોષ ધરીશું?
પતિ ચરણામૃત તે છે, અમૃત કુંજા......................ચાહે.
પતિની છાયા તે સાચાં ચીર હમારા,પતીની માયા તેઆભુષણઅકુપ્યારાં.
છે રક્ષક અતિ બળવાન પતિનિ પુજા......................ચાહે.

૧૫૩ પિતુભકત પ્રભાકર—

સમજે ન પ્રથમ જન કાચી, પ'તાય પછી દુઃખ પામી,
નિજ અબળા પર ઇતરાજી, પરનારથી રમના પાજી.
એ અધમો પર કહું માજી, જેથી રામ જરા પણ રાજી...સમજે.
હાથે બગાડે બાજી શાસ્ત્રો શકતા ના રાજી,
પાકે ના છેવટ ભાજી....................(૨)..................
સુંદર વર...ભયહર...સુખકર...હરશે ખામી......સમજે ન......

૧૫૪ પિતુભકત પુંડલીક— (ગઝલ)

જગતના જાણુ ભેદુઓ...દલીલો સત્ય દર્શાવો,
મને ના ગમ પડે કાંઇ...કહો કાંઈ ભેદના ભાવો.
તિમેરે છાય ધુતિની,શથી ના ધારે શિતળતા,અધુરા મધુર, ઉરના ઉભરા
લઘુતામાં પ્રભુતાની, થતી ઝાંખી તે બતલાવો......જગતના.
પતિના ચર્ણે પતિની, વશી જો મુક્તિ શક્તિતા તો,
પતિને ઓધવા પતિ કરે ના બાજની દાવો............જગતના.

પ્રીતી પરનારીના સંગે અચળ બંધાય જો પતિની,
સતિની...પછીથી ગતીસી...બનતિ
તુંટયું જો આભ તો ટેકા, તણો આધાર બતલાવો......જગતના,

૧૫૫ પિતુભકત પુંડલીક—

મને તું માફ કર શાણી, વચનપર ફેરવ્યું પાણી,
ખરે હું કુર છું પ્રાણી, ગુન્હેગારી અમારી છે.
લફંગા છો ધુતારા છો, ઠગારા આપ છો પુરા,
અધુરા લે શના ભાસો, હૃદય માંહિ કટારી છે.
લફંગો છું ધુતારો છું, પરંતુ દાસ તારો છું,
જગતના પાપની ઉપર, અખત્યારી હમારી છે,
જણ્યા રાંડે રતન જેવાં, ખરેખર બાપને બેટા,
લડે છે શીંગડા ઘેટા, ભયંકરતા થનારી છે,
અમે મસ્તાન પંખીડા, અમે મ્હોબત તણા કીડા
વડીલો પણ હતાં એવાં, કબુલાત એ અમારી છે,
રૂપાળી જોડ છે ઝાભી, ટળી બાપા થયા સ્વામી,
રહી ના લેશ પણ ખામી, કહો, (આ) જોડ સારી છે,
ઇજારો તો નથી લીધો, રશીલી આજ નખરાનો.
હવે ના તલસાવ,ના પ્યારી,વિરહની આ બિમારી છે,

૧૫૬ સંન્યાશી—

સહુ સાહેબો પધારો...મારી શોભાને વધારો...વરઘોડો,છે, ગારો,આજે
ગાડી ઘોડાઓ જોડાવું—બેંડ વાજા વગડાવું, મોટી મોટારો મંગાવું,
વાગે પં-પં-પં—મોટો મંડપ રચાવું—ઝાંઝટ કીટશન લગાવું.
રૂડા ગીતો ગવડાવું........વરઘોડો.
જરીનો જામો પહેરીશ હું. છબીલો ઘોડે ચડીશ હું,
નાણા નાંખી દઇને તું—ધોળામાં ધુળ ધાલે શું.
છેડા બાંધીને ચડું છબીલાની સાથે........વરઘોડો.

૧૫૭ સંન્યાશી—

હેરી આઇએ ગુન ગાઇએ રાધાવરકો, જઇએ જીવનપરવારી,પ્રીય પ્યારી
કુંવર કનૈયા બંશી બજઇયાં ઘેનુ ચરઇયાં, લેતું બલઇયાં......હેરી
લટક લટક આવન લાલ શોહાવે સંગ ગ્વાલ
રાધાકો પ્રાન પ્યારો નટવર શ્રીનંદદુલારો,
હસત હસત મોરો મન હરલીનો લાલ બાલપે વારી......હેરી

૧૫૮ સત્યનારાયણ—

દીલ મારૂં લઇ શીદ ચાલ્યા સલુણા
મને હઠીલી જવાદે...ઉંહું-મુકીદે અરે ના ના ના,
ઘેલી કરી તમે ગુણીયલજી મારા,
ખોટું વદે શું રહેવા દે, ઉંહું મુકીદે, અરે ના. ના, ના...દીલ
આશી રૂપાળી લટક, મટક, લઇ લીધો આ લ્હાવ,
આહા! ઉંભીરે, અટક, અટક, ભાવ બહુના ખાવ.
પત્થરે, રત્ન, ન પટક. ન પટક કેવો રૂડો શીરપાવ
પ્રીત ન પ્રીતી ધટક ધટક દીલ દઇ બશ જાવ
તનનીતું ને મનનીતું ને ધનનનીતું છે માલિક જાણુ......દીલ

૧૫૯ સત્યનારાયણ—

તારણ, મારણ, અધમોદ્ધારણ કરજગ કારણ કાંઇ દયા તું
પાલન હાર સર્વેનો દાતા........................તારણ,
નિ દોષી દોષીત ઠર્યાં ચડયું અણધાર્યું આળ
હરજી અરજી સુણીને છોડવજો જંજાળ............તારણ

૧૬૦ સત્ય નારાયણ—

કહું આપવિતી, કર્મ કથા, દુઃખીયારી કાળજડું નાંખતી સંહારી...કહું
આ નગર સાધુ શેઠની બહુ લાડકી દીકરી હતી...
ખાતાં બગાસુ દાસીઓ, કંઇ લાખ બેહાજર થતી...કહું
મોતી હીરા પ્હેરી ચરણ, ધરણી પરે ના રાખતી,
તે આજ ટુકડા કાજ તમ ઘર આવિ છે,ભીખ માંગતી...કહુ
પતિને પિતાજી લેઇને, વ્હાણે વિદેસે સંચર્યા
ચોરાઇ ગઇ લક્ષ્મી અને, આગે રખડતાં છે કર્યા...કહું
ચડતી અને પડતી પ્રભુ, ચિરકાળ કોની નવ રાખશે
ભીખારી પળમાં ભુપ થઇ ભુપ થઇ ભીખ માંગશે...કહું

૧૬૧ નોતમચંન્દ્ર—

સંસાર ઉનાળે શિતળ વિશામા શ્યામા.
સૃષ્ટિ તાપ પ્રજાળે; શાન્તિ દવમાં, વામાં...સંસાર
જોડ વિનાં જન ખોટજ ભાખે, પુષ્પ સુગંધી પ્રભુ પાસે રાખે.
કોણ સગેવરમાં જળ નાંખે, સ્વાદ મુકે કોણ આંબા સાખે...
ભણકારા ભુલી ભેવ ઉધામા. ધામાં.
લાવી મુકયો છે સાર, ઘરમાંહિ રામા રામા. સંસાર

૧૬૨ માયા મોહિની—

રહો વર્ષોના વર્ષો મવાલી, લાવું બૈરી બશ રૂપાળી,
હોય વિધવા કે ભરથારવાળી, આવી વાંઢા મેણું નાખે ટાળી
શેડ ? છે આ જમાનો મવાલી, કોઇ આવી જશે ઝાડુ વાળી.
હોય આ આબરૂથી આરપાર ખાલી, હોય વિધવા પણ બે બચ્ચાવાળી
નહિં નહિં—બૈરી લાવીશ, બચ્ચા વગરની......(હાખ......છીં...)
કેવી ઓચીંતી છીંકતું, હાખછીં...હાખછીં...હાખછીં...હાખછીં.
રાંડ નકટી કરૂં નાક વાઢી વાત વિઘ્નોની આ કેવી કાઢી,
દીરી સુરત બનાવું હું કાળી. બઇરી આપી જશે હાથ તાળી. રહો.

૧૬૩ વસુંધરા ઉર્ફે બેધારી તલવાર—

મૃગલોચની (૨) મદેભરી છલકાતી, મૃગલોચની...મદે......
મુખે મૃદુ મૃદુ હસી મલકાતી, પળે પળે પિયુના પ્રેમે ભિંજાતી(૨) રે મદે.
પડી નવ યૌવન નિહાળે, ઘડી શરમાઇ વસ્ત્ર સમારે,
સખી જો એની ત્રાસી, આંખ મિચાંતી (૨) રે......મદે.

૧૬૪ વસુંધરા ઉર્ફે બેધારી તલવાર.

ચાલ હવે વ્હેલી વ્હેલી, લળી લળો, લ્હેકે શું? જોતી વળી ઘેલી,
તારા તનમાં લાગી છે તાલાવેલી,સાહેલી,તારા તનમાં લાગીછે તાલાવેલી
રહી જાણે સઉને સુગંધી મળેલી......................લળી. લળી.
અરર......પગમાં કાંટો વાગ્યો, ભુંડો કોઇ આવી......બાંધો પાટો
જુઠી ......કયાં વાગ્યો છે કાંટો, આમાં બાંધવો કયાં પાટો,
(હવે ચાલ ધુતારી ચાલ......) ચાલીયે છીયે......ચાલ હવે......

૧૬૫ વસુંધરા ઉર્ફે બેધારી તલવાર.

હું રસવેલી મદઘેલી નારીતરશી, પ્યારની(૨)નારીતરશી પ્યારની(૨)...હું
છું યુવતી કામણગારી નરનયન બાણથી મારી, રમું રંગે
રસની રેલી......નારી...હું
કોઇ લાલ લહેરી જો આવે, રતિ સુધા સરસ પિવડાવે તે તરૂવરને હું વેલી
નારી......તરશી પ્યારની......હું......

૧૬૬ પિતુભકત પ્રભાકર (ગંગા યુમના અને સરસ્વતી સંવાદ)

ગુણની ખાણુ મને ગણુ. ગંગા. કષ્ટ અંતમના કાપું,
મુજમાં ન્હાતા મનુષ્યને હું, મોક્ષ નિરંતર આપું.
મહિમા મારો એવો, સાખ પુરે છે...દેવો...
યુમના મારૂં નામ અરે હું યમની ભીતી ટાળું,

ારૂં પાન કરે, જે તેનાં, પાપ તમામ પ્રજાળું.

હરનારી છું હાની...વાત એ છે...ના છાની,

સરસ્વતી છું સુંદર મારૂં જળ કિલમીશ હરનારૂં,

કરે સ્નાન શ્રધ્ધાથી તેનું સદ્દા કરૂં છું સારૂં.

કરૂણા મારી પામી........દાસ ખોય છે ખામી,

મુજને તારો પાપ નીવારો......આવે દુઃખનો આરો,

કરૂં સ્નાન ને પાન હમેશાં દ્દઢ વિશ્વાસ તમારો

સુખમાં દેજો સ્થાપી......માતા છું...પૂરો...પાપી.

૧૬૭ પુંડલીક—

અધિક સુખ, આથી બીજુ શું મનાય, પ્યારી મારી બુલબુલનું

બચ્ચું ગણાય...અધીક

પુરા હશે પુન્ય પરભવે કીધાં, ભાર્યાં સુશીલા તો સદ્દભાગ્ય સિધાં.

ઘરવાળીના ગુણ ગાય, ગામ બધું ઘરવાળીના ગુણ ગાય...પ્યારી,

કાગડાની કોટે મોતીની માળા, રૂપાળી રાધાને શ્રીકૃષ્ણ કાળા

પત્નિથી પતી પુંજાય, મીઠા ભેગાં ખાટાં બોરો ખપી જાય...પ્યારી.

૧૬૮ ઇન્દ્રાવતી—

અમો સુધરેલાને તમો ગણો ન કમજોર,

કામ કેવાં કરીયે, ભેજાંમાં રાખી તોર.

લીમીટેડો માંડી...વેપારો વધારતા, યંત્રો મંગાવી હુન્નરો ખીલાવતા

જુના ધારા કાઢી નવિનો નીપજાવતા, ઘણું કર્યું બીજું હજુ કરીને

બતાવતા......અમો.

૧૬૯ સતિ તોરલ—

ચર્ણે નમે સ્નેહી વિનવે...વળી સતિયોનાં નામે મોટા મુનીયો નમે

શીયળ શૃંગારે શાણી, દેહ દીપાવે, પતિ પ્રભુમાં જેનું મનડું રમે...સતિયો

હરીહરને બ્રહ્મા જેનાં પારણીયે ઝુલ્યા, સુણુતાં ઉત્તમ ગુણ—તનના

તાપ સમે...સતિયો.

સાવિત્રી સતીયે, પતિને, યમથી છોડાવ્યો, ચારૂચરિત્ર જોતાં જગને

ગમે...સતિયો.

૧૭૦ સતિ તોરલ—

સતિયોને બ્હેની તનપર સુંદર સજવું ઘરેણું સાચું,

ટેકની ટીલડી કરવી લલાટે લજ્જા કાજળદ્દગ ભરીયે,

વિનયની વાળી નાકે રૂપાળી હરી હેત હાર હૈયે ધરીયે...સતિયો.

કુલીનતા કેરી સજવી સજની કોડે કુંચળી નીત રૂડી,
ચળકે કમનીય યુગલકરોમાં દાન તણી શુભ ચુડી...સતિયો.
સાડી શીયળની અંગે ઓપાવે, અળ તો પતિવૃત કેરો
મર્યાદા ઝાંઝર પગ ઝમકે, ચતુરાઇ ચણીયો ફેરો...સતિયો.

૧૭૧ સરોજની—

નખરાળી જોબનવાળી, કોઇ બુલબુલને બોલાવો,
મંચકાળી મેદીવાળી, આ બુલબુલને, બોલાવો.
કોઇ સગુણા સંગે માણું, મોહનમાળા પહેરી.
મદન જંગનું જોર જણાવું, લાલ કોઇ છે લ્હેરી...આ...ન.
હાવ, ભાવ, રસ ભેદ બતાવું, સમજાવું સો વાતો,
ગયો વખત પાછો નહિ આવે, માણવી હોય મઝા તો...આ...ન.

૧૭૨—સતિ તોરલ—

આવી અલબેલાજી અંતરમાં બીરાજી...બળી કારો...
મારો દોષ કંઇ અવગુણ, નહિ ઉર ધારો, બળની કારો...બળી
કારો......આવો ?
કાં! તમારો તોર તુંટયો, ભૂલી માફી આપશો ! ડાહ્યા ડમ ! ભૂલી જાશો !
(ના. ના. ના.) (નહિ તો જો જો પછી ટટળી પડશે હૈ કણે ઠે !)
(પણ વાગશે પપકુ પાછળ પેં પેં પેં) ફરમાવો હુકમ ફરમાન.
બેસી જા ! ઉભી ચાલ ઉભી થા બેસી જા ચાલ ?
ભુલી કે ! થપડ માર અરે વ્હાલે તારો પ્યાર......આવો.

૧૭૩--સરોજની--

છે ધરમતણો હરીમેલી ! ધરમ જન જે કરશે તે તરશે...છે.
અંતે સતિયાને જય મળશે, પાપીનો પ્રભુજી ક્ષય કરશે ..છે ધરમ.

સાખી } "વિના ધરમ, ધનધામ ધરણી ખર ઉપાડે ભાર;
} "ધિક્કાર પામ્યો શ્રેષ્ટ પદવિ સત્ય વિણુ સંસાર.

લખપતી થશે, કોડી ન મળશે, લઇ પાપ પોટલો પરવરશે...છે ધરમ.

૧૭૪—સરોજની—

વાલમજી મારી વરણાગી, તારા મુખડાની માયા લાગી.
પ્રેમ તણી ગોળી વાગી, અંતરમાં પીડા જાગી......વાલમજી.
ઘાયલ કીધી, છાતી વીંધી, રાખું બાંધી, સ્નેહ સાંધી,
મૂજને કીધો મહાભાગી...... ..તારા મુખડાની માયા લાગી.
રંગે રમશું, સંઘે જમશું, હરશું ફરશું, હેત જણાવશું !

ભવની ભાવઠ ત્હેં ભાગી.....તારા મુખડાની માયા લાગી.

૧૭૫—કૌરવ પાંડવ—

શ્રી સચરાચર વ્યાપી શ્યામ ! ! !

હે, મોરારી, શાંતિધારી, જયકારી, તારૂં નામ...કામ...શ્રી.

સાખી } ધર્મ ધરણ કરૂણા પતિ અશરણ શરણ દયાળ;
} જગજીવન જન પ્રાણ છો ગ્વાલલાલ ગોપાળ.

સદગુણ સાગર બહુ સુખદા વંદીએ તુજ ચરણ સદા,

છો જગ કરતા, ભવભય હરતા રંગ રસ ભરતા;

અવિચળ હરીજનના વિશ્રામ......શ્રી.

૧૭૬—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

સખી જઈ સંદેશો કહેજે, મમ સખીને ધીરજ દેજેરે...સખી.

અસ્ત થતાં દીનકરનો નલિની ઉદાસ મનમાં થાય,

અલ્પ પરીચયે ચક્રવાકી પણ, પતિ સુખને નવ ચ્હાય.

તજ્યું સખીએ દર્શન પર નરનું, હું કયમ નામ લઉં નરવરનું. જઈ.

સમજ્યા વિણ સુખની આશામાં, પામર જીવ તણાય,

વિષય ભોગ આલોક તણા સૌ, અંતે નીરસ જણાય;

હસી પ્રથમ પરીણામે રોવું, એ વિષયે કયમ ચિત્ત પરોવું...જઈ.

૧૭૭—કૌરવ પાંડવ—ભા. (૨)

સખીરી ! ! કાહે સોચું મેંય પલપલ (૨) છેલા કે છલપલ;

છેદ ગયે છતીયાં, મુરઝાઈ રહત મતીયાં......સખીરી...! !

બીરહા અગનસેં જીયરા જલાકે, લગા દિયા પર લોન;

દર્શ બિના ભઈ દુબરીરે, મડાઉંગી પતિયાં......સખીરી...! !

૧૭૮—બોડાણો—

ભલી ભક્તીની માળ મણીમાણેક ને બાળ.

સજ્જે સકળ સજન અમુલ ભૂષણ એ...ભલી.

ધરી માળા પ્રહલાદજીએ કરી સહાય નરસિંહજીએ, પ્રીત ધરી ધરી...ભલી

ધન્ય છે. ધ્રુવરાજ શુક્રમા અચળછે આજ. ભક્તિ મોલી ને હંસ ચરજે

જનની જણે તો જણ દાઆતા કે શૂરજન

નહિ તો રહે વાંઝણી. નુરના ગુમાવ જન.

ધન્ય છે ગંગામા ના વાણી શ્રી સ્યામ તોળાતા. ભક્તિ ભુષણ રાજજે...ભલી

૧૭૯—મહાશ્વેતા કાદંબરી.—

બોલો બોલોને અંતઃરના બેલી નાથ વિનવું કરજોડી.

પિયુ જાશો ક્યાં અમને છોડી, પ્રિતિ જન્મો જન્મ તણી તોડી...બોલો,

સાખી } હાથે આવી હંસલો ઉડી ગયો આકાશ,
જઇ બેઠો દુર દેશમાં, હવે મળવાની શી આશ.

મરજાદ મેં કુળની છોડી, (૨) તમ સંગે મેં પ્રિની જોડી (૨)
હોઠોઠ ને અંતરની કરીયે વાત, રાત રહી હવે થોડી...બોલો. બોલો.

૧૮૦—કિશોરસિંહ—

વદીએ સદા સત્યવાણી, સાચું જીવન હિંમત ની,
કરે જે ખુશામત જાણી, તેની શમજપર પાણી,
હજી હાજી, આ કરતા દીવસજે રાત ઉચરતા
નીજ પેટ પાપથી ભરતા અન્તે દુઃખી તે પ્રાણી.........વદીએ
બોલે મનુષ્ય પરખાયે, સૌ તોલ બોલથી થાયે.
મીથ્યા લવારી માંહે, લઇએ શમજી શાહાની..............વદીએ

૧૮૧—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

પ્રેમબિજ રોપ્યું રદયે જીવન આધાર મારા.
પ્યારા પત્ર તારો ભાળી, ફુટયાનવ પલ્લવડાળી
ખીલી પુષ્પે તેહદવાળી (૨) જીવન આધારમારા.
મદનપડીને પુઠે મીઠાં પ્રેમ પુષ્પ ચુંટે.
મારી ફુલવાડી લુટે (૨) જીવન આધાર મારા.

૧૮૨—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

અરે સખી ધીમે ધીમે ડગભર-ઉતાવળ આવડી આશી.(૨)
પિયુ મુખ દર્શણુ પ્યાસી...અરે સખી........
અંતર મારૂં મારે છે ઉછાળા (૨)—હોય ઉછાળા યૌવન કેરા ચાળા (૨)
મંજરીવાળા, લાલા, લજાળા, પ્રિતમ તારા નહો જાય નાશી. અરે.

૧૮૩—કીશોરસીંહ—

પ્રિતલડી હું બાંધુ કેઇ છબીલાની સાથે.
મૂવો ઘરડો ભરથાર ભાગ્યો માથે...................પ્રીતલડી હું
નારી ચરીત્રો કંઇક નચાવું—ચતુરા હું સટકી જાવું
પ્રેમ કમળની ભોગી ભમરી રમશું—કેસુડાની સંગાથે...પ્રિતલડી હું

૧૮૪—યોગકન્યા—

બ્હાર જોબનની ન્યારી, કાટર આંખડારી, હણુંયારને શીકાર બની
વાર વાર હું,
નિત્ય હું નવેલી નાર વ્હાલાથી કરૂં વિહાર.......બ્હાર.

કાયા મારી આ કામને આધીનં છે,
લોભાયો ઘણી મુંવ, બુદ્ધિ હીણુ છે............બહાર.

૧૮૫—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

અલી જોજે મનાતી ભોળી મેના,ભોળવશે તુંજને પોપટજી મુખે મીઠું બોલી.
અલી જોજે દેતી તું અંતર ખોલી......ભોળવશે......

સાખી } પ્રેમે પોપટ રાઝ દીલની, દીલમહી સમાવશે,
ઋતુ વસંતે માનનીને, મદનરાજ મનાવશે.

રશ રાજની રશરેલ જ્યાં; રગ રગ મંહિ વ્યાપી જશે,
જખ મારી મેના માનશે, પણ ખોઇ પાયે લાગશે.

૧૮૬—વિક્રમ ચરિત્ર—

એ મ.થે મટુકી લઇ જાવું, પ્યારા લ્હેરી લાલાને દુધલડાં પાઉં—એ.
હું ગોવાલણ નાની નારી, પ્યારો મારો છે વિહારી;
રંગે રમાડી રીઝાવું—પ્યારા૦

૧૮૭—અર્સા રેહીર્સ—

એજી મુજે મંગવા દો જાન. સલમે સીતારેકી અંગીયા. એજી.
ગાલમેં લાલી, કાનમેં બાલી, મેં તો પહેરૂંગી પ્યારેકી અંગીયા. એજી.
મુવે દરજીને અંગીયા બિગાડી, મુજે લાદો બનારસકી સાડી,
જીસમે આલાહો મસાલા, મુજે ગોટે કીનારીકી અંગીયા—એજી.
અપને સૈંયાકી બાલી મે ભોલી મુજે લાદો બનારશકી ચોલી,
જીસમેં આલાહો મસાલા, લાદો કીનારેકી અંગીયા. એજી.

૧૮૮—સુકન્યા સાવીત્રી—

ઓ સહિયર, સુણો શીખ મગ સારી, સઉ કરો સંગત જોઇ વિચારી—સઉ
કુસંગ કાજળ કોટડી, કુસંગીનું મુખ શ્યામ;
દુર્જન કેરા સંગથી, થાય નામ બદનામ.
જડી જેને સોબત જગમાં નઠારી, ગયું તે તો આ ભવ પરભવ હારી. ઓ

૧૮૯—અશરૂમતી—

ઓ મારી રંગીલિ દરજણ, દરજણ ગુલાબનો ગોટોરે,
તારો જગમાં જડે ના જોટોરે.

ખવરાવું પીવરાવું હાથમાં નચાવું, વાળે રખે તું ગડબડ ગોટોરે;
લાહી લુંહાને પરણ્યો પરાણે, નથી હું માનભર મોટો.
એ ! મારે તો જોઇશે શીરો પુરી ને સાથે સાતવાના હં, અ.
અરે અહીંતો મળશે રોટલો ને ડુંગળી, શીરાપુરીના તો, ટોટા,હં. અ.

૧૯૦—પ્યારા સાહેબ—રાગ—મહાડ કવ્વાલી—

ઓ બાલમ મોરે, હમસે નજરીયાકા, હે ફેરી,
મેરા જીયા ચાહે ગરવા સો બેરી તોરેરે. બાલમ—હમસે.

૧૯૧—દોરંગી દુનીયા—

ઓ દાસી બનું પીકી, લગન હો જો જીકો;
નહિ માનું કીસીકી, બસ ન માનું કીશીકી,
વારં, વાપે તન, જન હો સુજન, કમલ બદન ફુલન મોહન દાસી.
દીપક બીન કટી બીમલ, કમળપર અંગ પતંગ ન જારે
એહી રીતી રતી કુમતીકી, બસ ફીકી અનીકી નહી નકી, દાસી

૧૯૨—મીસ મલકાજાન. રાગ જીલ્લા. તાલ, દાદરા.—
કમર પતલી લચક છપ પ્યારીરે, નૈના રસીલે છુપાર મતવારીરે; કમર
ખુદાને દિલ યે દિયા નજર બે વફાકે લીયે:
મિલી હય આંખ તો દિદાર દિલ રૂબા કેલીયે,
બચન સામા લિયે, દિલકો જરા ખુદા કે લિયે,
નાજુક બૈયા ગોરી કલૈયાં, મેરે પીયાકો યે અ હય ન્યારીરે. કમર.

૧૯૩—ઉસ્તાદી— જલસા સંગ્રહ—

કંગનવા મોરારે કરસે સરક ગયો.
સોની મોરી ગુયાં, લાગું તોરે પૈયા. ક.
રાજ દુલારે સુનો પ્રીયા પ્યારીરે,
મે જાને ન દઉંગી જોબન રસ લઉંગી;
કમર પતલીસી લચક ગયો રે. ક.

૧૯૪—મીસ અચ્છનબાઇ, રાગ બરવા, તાલ ત્રીતાલ હોરી—
ક હેસા મોસે ખેલો હોરી, કરોનાં ઠઠોરી—ક.
ચન્દ્ર બદન નવ નટન ગવાલની નૈનોક મતવારી.
લે લે હાથ ન માર કુમ કુમા ભર બૈયા ઇક જોરી—ક.
અબિલ ગુલાલ કે બાદર છાયે, ખેલત નંદ બિહારી,
કુંવર કહાન મોંસે રંગન છીડકો ભીજત સુંદર મોરો, ક.
સબ સખિયન નિલ બન બન આઇ કોઇ સાંવર, કોઇ ગોરી,
અપને અપને મંદરશે નિકસી સાસ નનદકી ચોરી. ક.

૧૯૫—પ્યારા સાહેબ—રાગ આશાવરી—

કરલે સીંગાર ચતર અલબેલી સાજનકે ઘર જાના હોગા.
માટી ઉઠાવન માટી બીછાવન માટીમેં મિલ જાના હોગા.
નાહલે ધોલે શીશ ગુંથવાલે ફીર વહાંસે નહી આના હોગા—ક.

૧૯૬—જહરી સાંપ—

કહું કાહે શરમકી યે બાત, મુસ્કીલશે કટની હય રાત નીગોડી—કાંહે.
મોરી સુની હય અખીયાં માલીસે—ખાલી પુછે કા ફળ ફુલપાન કઇ મોરી ફુલે
ગયા પહેલા જમાના, અબતો નિશાના ગઝરા ગયા ગોરા ગાલ,
મોરી આલી ન અંગમે સમાના હા—કહું.

૧૯૭ કબીર ભજન—ભજન જોગીયા—

કબ સમરોગે રામ, અબ તુમ કબ સમરોગે રામ.
ગર્ભ કુલીમેં જપ તપ કીનો, નીકલ હુવા બે ઇમાન—અબ.
બાલપનેમેં ખેલ ગુમાયા, તરૂન પનેમેં કામ—અબ.
જુઠી કાયા, જુઠી માયા, આખીર મ્હોત નીશાન—અબ.
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધો, યેહી ઘોડા મેદાન—અબ.

૧૯૮—સુરદાસ ભજન— પદ—

ક્યુંરે નીંદભર સોયા મુસાફીર, ક્યુંરે નીંદભર સોયા,
માનુસ દેહ દેવનકે દુર્લભ, જનમ અકારથ ખોયા—મુસાફર.
ધનદારા જોબન સુત તેરા, વામે મનતેરા મોહયા,
સુરદાસ પ્રભુ ચલેહી પંથકો, પીછે નૈનું ભરભર રોયા—મુસાફીર.

૧૯૯—કંશવધ—

કાનુડા તારી કામણુ કરનારી, વૃજમાં વાંસલડી વાગી;
મીઠી વાણી મોહક મન વસ કરનારી—વૃજમાં
મનવસ કરનારી, સ્વર સુણતાં લાગે સુખકારી.
હું ઘેલી તમ વિણુ થઇ છું ગિરધારી—વૃજમાં.

૨૦૦—વિણાવેલી—

કાયા કાચો કુંભ છે, જીવ મુસાફર પાસ;
ત્હારો ત્યાં લગી જાણજે, જ્યાં લગી શ્વાસોશ્વાસ;
સદા સંસારમાં સુખ દુઃખ, સરખા માની લઇએ;
રાખે જેવી રીતે રામા, રંગે તેવી રીતે રહીયે;

સાખી { પીપળ પાન ખરતાં, હસ્તી કુંપળીયા;
મુજ વિતી તુજ વીતશે, ધીરી બાપુડીયા.

નહી જેવીને તેવી નિત્ય, કોઇની નમતી જોઇએ;
દશાના ઢંગ, રૂતુના રંગ, જેવા દેખી લઇએ—સદા૦

સાખી { કદી મહેલોને માળીયા, કો દીન છપ્પરખાટ;
કોન દીન એવો આવસે, ભુખ્યા ન મળસ ભાત—સદા૦

૨૦૨—પ્યારા સાહેબ. ભૈરવી, કવાલી.

કહાન કુંવર મોસે કરત બરજોરી, આજ મોસે કરત બરજોરી;
એક ન માને એક ન માને મોરી, કાને કુંવર કરત મોસે બરજોરી.
દેખી શામ યહ નામ કરતો, શામ તુમ લાગો હીરહત;
ઘડી ઘડી પલ પલ છીન તોરી બીનતી, કરત બરજોરી એક-નમાને

૨૦૩—મીરાંબાઇ ભજન.

કાનુડો શું જાણે મ્હારી પ્રીત, બાઈ અમે બાળ કુંવારારે. કા.
જળરે જમુનાના અમે ભરવા ગયાં તારે, કાનુડે આવીને છાંટયા
નીર, ઉડયા છરરરરરરે. કા.
શેરીએ ને શેરીએ અમે રમતા, ને ભમતારે, કાનુડે આવીને
ખેચ્યા ચીર, ફાટયાં ચરરરરરરે. કા.
વનરા તે વનમાં વ્હાલે રાસ રમાડયારે, કાનુડે તાણી માર્યાં
તીર, વાગ્યાં અરરરરરરે. કા.

૨૦૪—જદુશા સંગ્રહ.—કાફી હોરી, બારમસી.

કીજે કૌન ઉપાય અજહુ બરનાયે કનાઇ-કીજે
દીન ગીનતે સખી માસહુ બીતે તોભી ખબર નહી પાઇ.
દીલમેં હોત હુમાસ મિલનકો, કેસે મિલે જદુરાઇ;
રીત કોહુ દેત બતાઇ-કીજે.
ચૈત માસ ગયે ત્યાગી ચતુરભુજ, ચુંગ મેચું તાલ ગાઇ;
રતુ બૈસાખ તાપ તન જરે, જેઠભી રહશે જરાઇ
રહે કયો જીવારા બચાઇ-કીજે.
માસ અષાડ મેઘ ગરજત હે, દાદુર શબ્દ સુનાઇ;
રિમ ઝિમ બરસત સાવન, ભાદો મહા ભયદાઇ
નદીયનમેં પુર બહાઇ-કીજે.
આશો આરી અઢી નહી આયે, જગત દીપાવલી આઇ,
કાત ક કહાં તક સહુંમે, માગસર મનકો મુંઝાઇ.
ન ભાવત મેવા મીઠાઇ કીજે
પૌસ પિયા બીન શીત દુઃખ બઢ્યુ માઘ મરન દુખદાઇ.
ફાલ્ગુન ફીર હરી ઘર આવે, તો ખેલે હોરી સુખ પાઇ,
ગુલલ અબીર ઉડાઇ-કીજે.
પ્રાણજીવન પ્રભુ બાત નીહાળત બહાર માસ બિતઇ
દુઃખ વીદારન આય ગયે હરો પ્યારી ગલેસે લગાઇ,
બીરહ હરી પીર મટાઇ-કીજે.

૨૦૫--નવલા કુસમ.--

કોઇનું કર્યું કોઇ થાય નહીં, જો કર્મ સહુ કરનાર-કો.
કર્મ સહુ કરનાર ન કોઇથી કર્મ કહી ફરનાર-મે.
કર્મ કાગળે પુર્વ જન્મનાં, દીધા જમે થનાર;
દીધા તેવાં લેવાં પાછાં, એજ કરમ વ્યવહાર-કો.
જમે કરાવ્યા હશે કાંકરા, મણી નથી મળનાર;
જમે ઋણીતો વિશ્વ ધણીથી, ટાળ્યા નથી ટળનાર-કો

૨૦૬--નંદબત્રીસી.

કોમળ કાયા કાં કરમાવો, બાઇ ભભુતી ચોળી;
હવે ભભુતી મુજને વ્હાલી, દેહ દઉં રગડોળી.
પ્રીતી ગઇ પ્યારા પ્રીતમની, આશ ઉડી ગઇ આ અંતરની
રૂપ રંગ દઉ રોળી-કોમળ.

સુંદર શરીરે શોભતા હીરાના હાર રૂપાળા,
પ્રેમદોરીએ અશ્રુ પરલા પરોવી પહેરૂં માળા.
કંથ કૃપાવિણ જોગણ થાઉં, નાથ નામની ધુન લગાવું
પ્હેરી કંથા ઝોળી—કોમળ.

૨૦૭—વિક્રમચરિત્ર--

કોઇ દુધ લ્યો દીલરંગી, શોખીલા શાણા ઉમંગી—હો કોઇ.
કેફી પીયે કસુંબલો, ગાંજો પીયે અબુધ
દારૂ તો દીવાના પીયે, દાના પીયે દુધ } ——સાખી.
એક અમીરસ દેવનો, બીજો રસ છે પ્રેમ.
ત્રીજો રસ ગોરસ ભલો, પીયે કાયા હેમ—હાં કોઇ.
ગોરી ગવરી ગાયનાં, ગોરૂં દીલ છે શુદ્ધ—હાં કોઈ.
હેમ કટોરો હાથમાં, માંહી અમૃતસાર
ચતુર હોય તે ચિંતવે, ગુણ સમજે ન ગમાર—હાં કોઇ. ૪

૨૦૮ -વસંત પ્રભા—

કોડલો મુદ્રાને મારો કંથ કોડીલારે,
રાખો જરી મરજાદ, હો રંગીલારે જોગી.
પાલવ છોડો મારો સાહયબાજી શાણારે,
લોક દેખેને મરૂં લાજીરે, હોજી રસીલારે. જોગી
સાનમા સમજો કાંઇ ઝાઝું શું કહીયેરે,
દીલની ચોરી શું જગ જાણેરે, હોજી રસીલારે. જોગી.
પ્રેમ ગોઠી કરીને પીજીએ હોજી.

આવે ન હાંજી કહાણેરે, હોજી રસીલા જોગી.

૨૦૯—પ્યારા સાહેબ—રાગ, બિહાગ—

કોયલીયાં કૂક સુનાવે, સખીરી મોહે બીરહા સતાવે,
પીયા બીન કછું ના સુહાવે.

અંસી અંધારી કારી બીજરી; ચમકે મોરા જીયા ધરકાવે,
દેખેંગે મોરી આલી મોરા જીયા ધરકાવે,

ઉન બીન અંખીયા સુખ ન પાવે

ઇતની બીનતી મોરી કહીઓ યહ ઉન્હીસે જાય

ઉમસુ જોબનપર, મોરી આઇ મોરાપીયા ધર ના આયે-કોયલીયા

૨૧૦—ધ્રુવકુમાર—

ખળ ખળ ખળ આંસુ, આંખથી આ ખરે છે.
ધગ ધગ ધગ હૈડું બાપડું, આ બળે છે.
પળ પળ પળ પ્રકટે, અંગમાં અગ્ની એનો,
વિરહ બહુ દમે છે, આજ કુમાર ધ્રુવનો
ધ્રુવજી વીના મારૂંરે, જીવન થયું ખારૂં,
જીવન થયું ખારૂં, સહુ સુખ અકારૂં,
નારીના નેહે લપટાઇને, ભુલ કરી ભારી;
ન્યારું કર્યું બાળ બિચારૂં રે, જીવન.
રોજ તાજ વૈભવ બધા જોઇ બળે ઉર લાય,
પુત્ર વિયોગે પ્રાણુ મુજ પાપી કેમ ન જાય,
હાય થશે હવે શું મારૂંરે. જીવન.

૨૧૧—મીસ મહેતાબજાન—રાગ કારી તાલ, દીપચંદી—

ખેલત નંદ કુમાર બરજકે લોગનમેં—ખેલ.
બીજકી સખી સબ બનઠન આઇ, એરે કુમકુમ ઓર ગુલાલરે.
ખેલત નંદ કુમાર બ્રજકે લોગનમે.

૨૧૨—મીસ રોઝા—રાગ, મલ્હાર, ધીમા, ત્રીતાલ—

ગરજ ગરજ બરસનકો આયે, મેહરવા બરસન લગી બુંદરીયા
એક તો દમક દામની દમકે દુજે માર પપૈયા.
બોલન લાગે ઉચટ ગઇ મોરી નિંદરીયા—ગરજ.

૨૧૩—નંદબત્રીશી—

ગંગાજળ નિરમળ સમુ, શુધ પવિત્રજ સાર;
તેવું કુળ જે માહરૂં, (તો) ૫ડ પાસા પો'ગાર.
હંસ ગયો સરોવર તીરે, દીઠું અમૃત સાર.

પીધા વીણુ પાછો ફર્યો (તો), પડ પાસા પો'બાર,
સત ચુકે જો સાધવી, ધરા ન ઝીલે ભાર.
તે ગુણ જો હોયે મુજ મહિં, (તો)પડ પાસા પોબાર,
નાગ મુખે અમૃત ઝરણુ ચોર કને ભંડાર;
કામી પાસ રહે કામની, (તો) પડ પાસા પો'બાર.
મીઠો આંબો સર્વદા, ઉત્તમ ફળ દેનાર,
તેવું ફળ જો માહરૂં, (તો) પડ પાસા પો'બાર,
વિમળ કમળ વિલોકીને, ભમર ગયો તે કાર;
દીઠું પણ અડક્યો નહીં, (તો)પડ પાસા પો'બાર.
અહલ્યા સીતા દ્રૌપદી, સતી ખરી નિરધાર,
તેવું ચિત જો માહરૂં, (તો) પડ પાસા પો'બાર,
ભુખ્યા આગળ જો ધરે, ઉત્તમ ભોજન સાર;
ખાધા વિણુ ઉઠે નહિં, (તો) પડ પાસા પો'બાર,

૨૧૪--સતી દ્રૌપતી—

ગોવીન્દ ગુણ ગાવોરે નરનાર, ગીરધર શ્રીધર, શ્રી મુરલીધર.
નામથી નેહ લગાવોતેહા. નેહ લગાવોરે નરનાર.
મારૂં તારૂં મીથ્યા માની, કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહે જાવોરે;
અધમ ઉધારણ ભવ જળ તારણ,
નિરભય નામથી નાવોરે—ભય નામથી જાવોરે,

૨૧૫--ભદ્રાભામની—

ગોરા ગાલો ગુલાબી પ્રેમ રંગ રંગાશે, ઝબકારો છલકારો,
પ્રતી અનંદે હસ્યંતે મુખેરે છવાશે. ગો૦
ચંદ્રા ખીલે ત્યારે કુમદ વિકશે આનંદ રેલી રેલાવ.
આનંદ ભરતાં અમૃત ઝરતા, વિશ્વે વિહરતાં સુખીઆ થતાં—ગોગ.

૨૧૬—અંબરીષ—

ગોવિન્દ તારા ગુણ શ્યા સ્યા ગાઉં (૨) ૮

હોજીરે સાગર ગુણ ભરીયોજીરે.

નવશે નવાણું પુર્યાં નવા નવા ચીર વ્હાલા,
દ્રૌપદીની વ્હારે ઝટ ચડીયો- હોજીરે.
ઇન્દ્રે કોપીને વૃષ્ટિ વૃજમાં કીધી ત્યારે.
ટચલી અંગલીએ ગિરીવર ધરીયો—હોજીરે.
કણુના કોઠાર ભરીયા, લુંટયા રંકે ઘડીરે,
અમણો ધણુનીચી ક્ષણમાં કરીયો—હોજીરે

૨૧૭—સંગીન બકાવલી—

ચલ ઘોડે અસવારરે, ચલ ઘોડે અસવાર, હો,
ટક ટક ટક ટક હાંકુ ઘોડા, તનપર કોડા મારરે—ચલ.
નાન કબાબ ઔર ભાજી ઉસપર, પેંડા બોટલ ચારરે—ચલ.
પલ પલ જા તું યાર બના તું દેખ મેરા સીનગારરે—ચલ.

૨૧૮—ખુબસુરત બલા—

ચલે ઇશ્કમેં આઓ જીગર પર દો ધારે;
ચયન આશિકકો દમભર કયું કર હો,
મુસીબતં ઝેલી બલા સરલેલી,
તબીયત ખેલી પહેન ગયે સહેલી—મજે ઇશ્કકો.
પ્રેમ પ્યાલા જબ તુમ દીનો મત હમરીબ ઓરાઇ,
હિરદે બાન નયન કે લાગે, શુદ્ધ બુદ્ધ બિસરાઈ,
પ્યારી પ્યારી બતીયાં કરત ધતીયા તજોજી છતીયાં,
લાગોજી પ્યારી તોરે વારી ઇશ્કમેં.

૨૧૯—અસીરે હીસ—

ચલતી ચપલા ચંચળ ચાલ સુન્દરી આ અલબેલી—
જોબન રસ માતી ડોલે બયનન અમરત રસ ઘોલે,
સંગમાં બન મંડળ ખેલી આલી—
"એક તો નયના મદભરે, દુજે અંજન સાર,
એ ગોરી કંઇ દેહ હય મનવારની હતીયાર."
અહાહા શાનો વાલી, ઓહોહો ભોલીભાળી.
નઇ બેસલી હય નાર નબેલી

૨૨૦—અંબરીષ—

ચંપા તું મારી દીલજાન વાહ, વાહ, કુશમ કળી કુરબાન વાહ, વાહ.
ચંન્દ્ર વદની છો, ભરી મદની છો, ઝરી રસની ગુલતાન; વાહવાહ—ચાંપા.
શાણા ચતુર સુજાણુ, વાહ વાહ, ગુલાબ પરી હું.—
છુપી છરી હું-ગળે લગાવે ગુણવાન.-વાહ. વાહ. ચંપા.

૨૨૧—સૌભાગ્યસુંદરી—

ચાલો સાહેલી (૨) ભુવનેશ્વરીના સૌ મળીને દરશન કરીયે,
દુઃખ હરનારી સુખ કરનારી, મુર્તિ માની અંતર ધરીયે.
ભાવ ધરી જો પુંજન કરીયે તો ભવસિંધુથી તરીયે,
ભાવ ધરી જો પુંજન કરીયે તો ભવસિંધુથી તરીયે,

ચુવા ચંદન કુમકુમ કેસર, અરચન કરીને મન હરીયે;
અબીલ ગુલાલ ને પુષ્પમાળથી માને વધાવી મંદીર ભરીયે.

૨૨૨—મુકુંદ ખુન—
ચિતવનને તીર ન જારી, દીલપર આહ મારા;
મંય દીલ દેકર પચતાઇ, ઉલફતમેં નરાહત પાઇ.
ચાહતરી બાજ આઇ, દીલ મય હય પસતાઇ;
ચેહ તન મન વારા તુજપર સારા, દીલપર સારા.
મોહબ્બતકી ચાહત સારી હય, દો દીનકી સબ દીલદારી હય.

જસ મુહ દેખેકી યારી હય-દીલપર આહ મારા.

૨૨૩—ગોહરજાન—રાગ પીલુ-તાલ-દાદરા.—
ચિંતન નાહી બદલ ગયે નૈનાં. (૨)
કાગજ હો તો બાંચ લીયે, અરે કરમ ન બાંચો જાય.
ચિંતન નાહીં બદલ ગયો નૈનાં.

૨૨૪—મોહિનીચંદ્ર—
ચોકને આંગણે ચાંદનીરે ખીલી રૂપેરી રંગ રંગરે,
આવો સાહેલી રંગ માણવા;
હૈયાં ખોલીને બેન બ્હેનરે વાતો કરી લ્યો વ્હાલની.

સાખી. { વ્હાલા વસે વિદેશમાં, બાળા બાળે વેશ;
સૈયર શાશા મોકલું શાણાને સંદેશ.

કુંજલડી સંદેશો અમારો, જઇ વ્હાલમને કહેજોરે,
પ્રીતિ કાંઠાનાં અમે પંખીડા, પ્રીતમ સાગર વીના સુના.
સુનાજીરે કુંજવડીને, વ્હાલો મીઠો ગેરા મણુ,
અમને અમૃત ખાણુ વ્હાલા પ્રીતમ પ્રાણુ.

સાખી. { સાથીઓ માગે સુલક્ષણો, એંઠા જુઠા ખાય;
ઘરની સુખડી ના ગમે, સોગન જુઠા ખાય.

તમારા સમજો તમે મને વ્હાલા, જુઠડા સમ સિદ ખાઓછોજી.
પીયુ તમારૂં મનડું માને ત્યાં જાઓ છો ઘી ભર્યા ઘેબર-
ઘેર રઝળે છે, કુસકા ખાવાને ધક્કા ખાઓજીરે.

સાખી. { સોળ વરસની સુંન્દરી સ્વામી વરસે સાઠ,
મોહું જોઇને મોહી રહ્યો, લાકડી કરતી લાડ.

પગમાં કાંટા વાગ્યો નહિરે જીવું, હું તો નહિરે જીવું,
મારી સગી નણુંદના વીર હો રાજ.
મોરાજને માશ બાપાજીને, જોગી જતીને તોરાજોજી નહિ.

૨૨૫—મીશ્રઝીંઝોટી—રાગ કેરવા—તાલ ધીમા, ત્રીતાલ.

છમ છમ દીપતાજ બાંકે સાંવરીયા, ધ્યાન લગો મોહે તોરારે.
બાંકે ચિતવન નયના રસીલે ચાલ ચલત મતવારીરે,
કાહે કરત કિત જાઉં સખીરી, ન માને જીયા મોરારે—છમ.

૨૨૬—કંસવધ—

• છેડ લીધી ઝુબીલે છેડ લીધી, અરેરે ધુતારે ઠગારે એ કપટી કાનુડે—છેડ
જળ ભરવા હું ગઇતી હું જમુનાજીને તીરે,
ભરી બેડું નીરે ધરી મોરે શીર, ચાલી ધીરે ધીરે આય
કાનુડે કેડ લીધી.
કેડ લીધી એ નકટે કાનુડે પાલવડે મને પકડી
હું છટકી ત્યાંથી દોટ દીધી—અરેરે

૨૨૭—ખુરશીદે ઝરનીગાર—

છોડો છાંડોજી મોરી કલઇયાં, દુખાવ નહી બઇયાં. પડું સેં પૈંયા પૈંયા
આહા, ડાગરીયા સબ તોરી, ડરીયાં કરો દેખો; મેલડર્યાં.
કોઇ, સખીજો સુન પૈયા, આ. આ. આ. આ. આ જાઇયાં.—છોડો
ચુરીયા મોરી કરકાઇ. દેખો દેખો, તુમ રામ દોહાઇ.
કાપે. હીંયા જીયાસે. મન રસીયા, કયા મન બસીયા.
આવોજી આવોજી ના તરસાવોજી, હે. હે. હે. બાંકી જનીયા—છોડો.

૨૨૮—ઉમાદેવડી—

છોડો છોડો છબીલા. જાઓ જાઓ હટો હઠીલા.
મારી લુંટાસે નવલખ લાજ.—છબીલી,
તમે મોટા પુરૂષ મહારાજ. પાણી પહેલાં બાંધી લ્યોને પાજ મારી
વાહ વાહ વચન રસીલા, તારા નયન રંગીલા.
ગોરી ગાળે સર્વને. ગુમાન, રસીલી પ્યારી ગાળે
લાગે જેને પ્રીતીનું જ પાન, ગણે નાના મોટા. સૌ સમાન. ગોરી.

સાખી. { કથન કથે જગમાં બધા, વિરલા પાલણહાર.
પ્રીતી ભગત બામા સદા, વચન નિભાવનહાર. }

મુકો મુકો માનુની ગુમાન, શાણા દાસી છું તારી સુજાણ.
ચાલો ચાલો ચતુર પ્રીય પ્રાણ.—છોડો.

૨૨૯—અસારૂમતી—

જપતી પ્રીતમની જપમાળ, જુવંતી જો અલબેલી;
લોચન રસ રંગે [illegible]

સાખી. { તન મનમાં વ્યાપી રહયો જોબન વસંત જંગ,
રસયોગી રસીયા વિના, રમશો કયાં રસરંગ.

જાણ્યું ન જડીયો કોઇ રસીયો રંગીલો.
ચપચપ કરતાં કરતાં ચેતી જાતે ચલો શ્રી.
બળતાને બાળી સખી હૈડે શું હરખાય.
આહા અકળાય શાની છેડ છબીલી.

૨૩૦—મીસ જાનકીબાઇ—રાગીણી. ધુવર, સારંગ.

જમના તટ રામ ખેલે હોરી, (૨) દોડ દોડ પીચકારી ચલાવત,(૨)
અબીર ગુલાલ ભરે ઝોરી—જમના રા.

૨૩૧—મીસ અન્જનબાઈ—રાગ–ખટવા. તાલ, લાવની, હોરી

જશોદાકે લાલ ખેલે હોરી કોસી ધુમ મચોરી. જશો.
મુરલીકી ધુન સુન ગોપિ બિકલભઈ સબ મિલ બાત કહોરી.
અંગ અંગ સુખ ન સબ સાજે, ચલો કીરતકી ઓરી. કોસી.
આય અચાનક ગલે લગાવત દીયો અંગ ઘક જોરી.
ગારી દૂંગી છોડ દે મોહન (૨) તુમ્હે તમિજ નહિ મોરી કોસી.
ચહુવા ચંદન અત્ત ગુલાબકે ગલીયનકી ચમચોરી.
ઉડત ગુલાલ ભયે બાદર ચલી રંગકી ઝોરી, કોસી.

૨૩૨ મીસ રાધાબાઇ.— પ્રભાત—

જગાવે જશોદા મૈયા નંદના કુંવર જાગો.
નંદના કુંવર જાગો, હરી હમને વ્હાલા લાગો. જ.
સોળ કળાનો સુરજ ઉગ્યો અંધકાર ભાગ્યો,
ઘરઘર ભામની જાગી અરૂણુ સોહાવ્યો. જ.
પંચ વસ્ત્ર અંગે ધરી પ્રેમનો છે વાગો,
વલોણાનો ઘોર વાગ્યો હરખ પ્રેમ વાધ્યો. જ.

૨૩૩—અસીરહીમ—

જવાં દુલાપે' હુ મય નીસાર મુવે ફુસમટપે મે હુ નીસાર;
તેરી મેરી જોડી બની મજેદાર, અંધી કાની જોડી બની મજેદાર
લુલી લંગડી જોડી બની મજેદાર, શાદી કરૂંગા, ઘોડે ચઢુંગા,
ફીર ના કરૂં તકરાર.
મુજે બાલી બનાદે, બુંદે દીલાદે, સાડી દીલા દે, તું ચોલીકે સાથ.
તુજે બ.લી બનાદુ બુંદે મંગાદું, જુતા ગંઠાદું, મસ્ત મોચીકે હાથ.
અબી લાઉં (૩) શાહીકા કરો પકરાર...જવાં.

૨૩૪—પ્રભાત—પદ રાગ, પ્રભાત—

જાગ્યને જાદવા કૃષ્ણ ગોવાળીયાં, તુજ વીના ધેનમાં કોણ જાશે;
ત્રણસે ને સાઠ ગોવાળ ટોળે મળ્યા, વડેરે ગોવાળીઓ કોણ થાશે—જા.
દહિં તણા દહીંથરાં ઘી તણાં ઘેબરાં, કઢિયલ દુધ તે કોણ પીશે;
હરી તારો હાથીયો કાળી નાગ નાથીયો, ભુમીનો ભાર તે કોણ લેશે—જા.
જમુનાને તીરે ગૌધેન ચરાવતાં, મધુરીસી મોરલી કોણ વાશે,
ભણે નરસૈયો તારા ગુણ માંઈ રીઝીયે, બુડતાં બાવડી કોણ સાહશે—જા.

૨૩૫—વસંતપ્રભા—

જાણ્યો જાણ્યો તમારો પ્રેમ જાઓ શું છળી,
તારા રૂપમાં ભુલી ગયું હૈયડું ગળી—જા.
જાવો પીયુ મન ભાવતી પરણો બીજી નાર,
જુઠાની સાથે જરી અમને નહિ વહેવાર
પરણું હું પ્રેમદા——રાજી છઉં એ સદા,
જો પરણીશ (હા) (ભલે) (એમ) હા.
"ઠીક આરે સમુહરત શુભ લગનમ્ શુભમ્ ભવંતુ"
આ શું-લગ્નગાંઠથી ફરી, પરણ્યો બીજી પરી.
પ્રેમદા મળી મને પ્રેમદા મળી.

૨૩૬—જલશા સંગ્રહ—પ્રભાત પદ.—

જાગીયે ગોપાલ લાલ ઉઠીયે બલ જાઉં
ઠાર થારે સુરભી ગ્વાલ કહત જનની કમલ નેણ કહેલક દેખાઉં—
કેકઈ પર ચહાડો કોઉ તાળી મધુર વદન હોંકું,
'નિકટ આપને આંગનમેં—જી
વષભ પર ચહાડો એક પંચાન ન કહની અનેક,
ઝટા જુત ભસ્મ અંગ રૂંદ માલતાકું-ઉં.
આસન ગજરાત સ્વેત સ્વચ્છાન કપુર વિવેક,
જય જય સબ કોઇ કહેત રાજે ભાઉં-ઉ.
તબજ સોમતી જીવન પ્રાણ દરસણ દીયે ભગવાન,
સુરદાસ મદન મોહન તાકે બલ જાઉં જી.

૨૩૭—રામરતન—

જાઓ સોની હાટે સીધવો સલુણા જાઓ જાઓ,
આવો શાને માટે રીસાઓ સલુણા આવો,
લાવું મારી મીઠડી માટે-કંઠો મન મોહન માટે

ગાયું વાગે વાલમ વાલે, પણ જાઓ પ્રીતમ વાટે
જાઓ જાઓ ઝટ આવો ઝટ,
'ધીરા અધીરાં ન થાઓ—જા

૨૩૮—વસંતમાળા—

જાઓ બાલાને વેણી બાંધો, માથે પહેરાવો ફુલથી છાઓ.
અંગ અંગે ફુલોના વાગાથી સજાઓ...જાઓ.
કુસુમ સમીકાય આ પુષ્પ સોહાય,
શીતળ સુગંધી સંસારે જે કેલાય;
રતિ પતિ શી સુગંધી, કુસમોની કુંજે સોહાવો.

૨૩૯—મીસ મલકજાન—

જી ન મારો પીચકારી કનૈયા, ગારી મેં દુંગી.
હૈ કુત લાલ ગુલાલ કુચનપર, ઔર ૬૪ રંગ સારી.—કનૈયા

૨૪૦—જુગલજુગારી—

જીવા ન દોરી સોપુ તમ હાથ, બાળકા તણી. નેત્રના મણી,
ઉગારું જીવનનાથ......જીવા.
જાઓ સુખે ફરી નાણું ભરી દો, દુશ્મનના મુખ મળાં કરી દો.
રૂડી વધાઈ આનંદની લાવો હેવે, હૈયામાં લઈ હરખાવો.
બાળકડાંની સંગાથ......જીવા.

૨૪૧—કંસવધ— ગરબો.

જુમનાને તિરે જાદુવાલે, સખિ બંસરી બજાવી. હાં હા.
નંદલાલે વાલે ચિત ચોરી મને બનાવી
ભુલાવી મારૂં ભાન, સાન, કાન ગયો હાં હાં.
મને મોરલીએ મોહ ઉપજાવી જુ

સાખી. { "સુંદર છબી જોઈ છેલની ઉપજી અંતર પ્રીત,
નટવર ગીરધર, શ્યામમાં ચોટયું મારૂં ચીત"

નયન નેહે નચાવ્યાં લાડકે સખી મુખ મલકાવી.
છુપી છુપી છબીએ ફરી સાન મને લીધી લોભાવી
ન ભાવે ખાનપાન નિંદ ન આવે હવે, લગન વાલાએ પ્રેમની લગાવી

સાખી { વિરહ થકી વિખાવલુ, અન્તર અતિ અકળાય
આવજો રહયો અણમેળડો, શું કરૂં સખી ઉપાય, જુ

૨૪૨—ભજનામૃત— ભજન ૫૧.

જુનું થયુંરે દેવળ જુનું તો થયું, મારો હંસલો નહાનોને દેવળ
જુનું તો થયું—ટેક

આર મધ હંસા [illegible], [illegible] રંગુંમાંસમાં ૧
આર કાયા હંસા પંખીને બાંધી, મર્યા હશીને પીંજર પડી રહ્યું. ૨
તે વખતે વળી હંસ મળ્યા [illegible], તે શું મહારાં મનડું મોહ્યું. ૩
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, પ્રેમના પ્યાલા તમને પાઉં પીધું. ૪

૨૪૩—જગતસીંહ—

ઝીણાં ઝરમર વરસે મેઘ, ભીંજે મારી ચુંદડલી;
એવો નંદકુંવરસે નેહ, ભીંજે મારી ચુંદડલી
ઉંચા આવાસ એ અલબેલાના, નીચે અટારી મેડારે;
સુતી હતી હું રંગ ભુવનમાં, સાનકરી ચીક વેઠી–ભીંજે મારી.
ડગમગ દાદુર મધમધ મોરલા, ચાતક બોલ્યા ન મેરીને;
વીજળીના વેગના ભય ત્યાગી, આવી ઉભી આ શેરી–ભીંજે.

૨૪૪—મહમદ હુસેન—

બહુ તેરા સમજાયોરી, લાખનબાર, દિલ હમારા વે માનત નાહિરે–
સમજ સમજ પસ્તાયોરી, લાખનબાર—બહુ તેરા

૨૪૫—પ્યારા સાહેબ— દાદરા –

બટવા ગુંથનદેરે મીજા ઝુબા બટવા ગુંથનદે,
હારે મોરે ગોરીકા બાલા જોબનવા—બટવા ગુંથનદે.
એક તો ચીનકા પીપલકા પતા, દુસરા ચીકના ઘી,
તિસરાં ચીકના ગોરીકા જોબન, બારોકા લલચેજી—હરિ૦
નદી કીનારે બુગલા બેઠા, ચુન ચુન મછલી ખાય,
સીંગી મછલીકા કાંટા મારારે, મોરા તલપ તલપ જીયા જાય—હરિ

૨૪૬—સુરદાસ ભજન—રાગ—હોરી—

બ્રજમેં હરી ધુમ મચાઇ, ગોપી સરવે દેખન આઇ,
ઇતસે આઇ નવલ રાધીકા, ઉતસે કુંવર કનાઇ;
હીલ મીલ ફાગ ખેલે પરસપર, શોભા બરની નહિ જાઇ,
નંદ ઘર બાજ બંધાઇ.
રાધે સાન કરે સખી અનહું, જુડ જુડ ઉઠવાઇ,
પકરો પકરો મન મોહનસે, સબ સંપ કરો પાઇ;
બાલેકુ નાચ નચાઈ.
તાલ પખાજ બેણુ વાજીંત્ર વાજે, મંજીરા સરણાઇ,
ઉડત ગુલાલ, લાલ ભયે બાદલ, સબજી વ્રજ સોહાઇ;
માનું પાવલા જરાઈ.

મુગટ પીતાંબર ......યો, શીર પર મુંદડી લોડાય,
નેણ જોવે નબ નેણ ખીચ; કાજળ નકવેસર પેરાય;
માનુની નાર બનાઇ.
કહેત રાધીકા સુન લોને; કૃષ્ણજી, કહાં ગઇ ચતુરાઇ,
કહાં ગયો તેરો નંદબાવાજી, કહાં ગઇ જશોમતી માઇ;
તને કયું ન લેત છોડાઇ.
ફુગવા લીયા બીન જાને ન દુંગી, કરો મા કોટી ઉપાઇ,
લગી કઠોર કસર, સબ દીનકી મસ્તી નાચ નચાઇ;
ગોત દીન ઝાંખ ઉખાઇ.
મુગટ પીતાંબર દીયોને રાધીકા, ફુગવા લીયો મન ભાઇ,
સુર, કહે છબી કહાં લગી બરનુનએ સુખ બઇકુંઠ નાઇ;
કરત જન કોટી ઉપાઇ

૨૪૭—મહમહદુસેન—ગજલ, કવ્વાલી—
બુતોમેં કયોં યે શાને, કિબરી આઇ હોતી જાતી હે,
કે ઉનકે કબજેમેં સારી, ખુદાઇ હોતી જાતી હે.
મૈં ઉનકો પ્યાર કરતાં હું, વો ગાલી મુજકો દેતા હે,
ભલાઇ કરવા જાતા હું, બુરાઇ હોતી જાતી હે.
મેં બરસોંસે કહા થા, મુદતોંસે રૂકે બયઠે,
ખુદાકા શુક હે અબ તો રસાઇ, હોતી જાતી હય.
અગર મીલના નહિ મંજુર થા, તો સાફ કહ દેતે,
યે કયોં દરપરદાહ હમસે, બેવફાઇ હોતી જાતી હે.

૨૪૮—ઠુમરી દેશ—
બુટી પીલાકે લુભા ગયા, કોઇ મુઝે બુટી પીલાકે, લુભા ગયા કોઇ,
બડે સવેરે જો કોઇ છાને, બાકી લંબી દીદ.
ઉડતી ચિડયા બહ પહચાને, ગિરી સડકસે ઇટ, સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ,
દુસરા—પહેરે જો કોઇ છાને વાંકે લંબે કાન,
તવા કટોરા બેચ ડાલકે, ધર લોટિપર ધ્યાન, સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ
તીસરા—પહેરે જો કોઇ છાને જયોં માંદોકી કીચ,
ઘરકે જાને ગ.ર ગયે, ઓર આપ નસેકે બીચ. સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ
ચોથે પહરે જો કોઇ છાને, બચા આપહી આપ,
દો જોરૂ, દો સુસરેકા, હોજ બચ્ચેકા આપ. સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ.

૨૪૯—સારઠારણા—
બંશીવાલા આજોરે મોરે દેશ, પ્યારી સમરી સુરત પ્યારે એસ, બ.

આવન આવર્ન કેહ ગયોજી. કર ગયો કોલ અનેક,
ગીણુતા ગીણુતા ઘસ ગઇ, મોરી આગળીઆરી રેખ.
સાંવરીયા રસીલા સલુણા, પીયાને જીયાગે કરંગે નીશાર,
હમતો જોગી પ્રેમકેરે, પ્રેમ હમારો દેશ,
શુદ્ધ નહિં આઇ પીયુકી, તબલીગો આવેશ.

૨૫૦—ખુરશીદ જરનીગાર—

ભરકે જામ સાકીયા પીલાના, શાદીયા મચાના મીલકે, સંગ;
સોહાના સોહાના અજબ રંગ સહાના, જમાના પયમાના આહંગ.
તરાના સુનાના, જીમાના બજાના, ખુશીકા જમાના હય જાના સંગ
જમાના રંગ, બનાના ઢંગ દીખાના ઢંગ, આશા.
હાં, ચમન, ચમન, બજમેં, અમન, દીસ હય મગન પુલનકા.

૨૫૧—સુકન્યા સાવિત્રી—

ભુલે ભલભલા ભુલેરે, (૨) બાજીનો ભરમ, કોથી નવ ખુલે, (૨)
મુર્ખ મન ભલે ફુલાવ્યું ફુલે—ભૂલે.
અતિ ઉમંગથી કાર્ય આદરે, ધરી મન મોટી આશ;
અધવચથી વાડી લુંટાઇ જાએ (૨) આખર થાય નિરાશ —ભૂલે.
કાળ હીંચોળે આખુંમાત્રનું, જીવન ઝોલા ખાય;
રહે દુર નિરખાયું, ધરણીધરનું થાય.—ભૂલે.

૨૫૨—ઊદયભાણુ—

મન માયાના કરનારારે જરી જોને તપાસી તારી કાયા,
પુછી જોને તું પંડીત પુરાણુારે કોના અમર લેખ લખાણા
કાચી છે કાયા આ માટીની માયા છે માટીના ખેલ બનાયા
શાણા તો સમજી અલગ થયા પણ બાળક બીચારા લપટાયા
લાખોની પાખો ગઇ છે પીંખાઇ કુણે મુછાર લીંબુ ઠરાયા
કાળના કોવાડાથી કોઇ બચ્યું; ભલે રાંક ભલે હોય મહા રાયારે
સંધ્યા જેવા રંગ સોનેરી વંખ્યાને લાડ લડાયા
જોબન ને તનધન તેવાં સમજવાં પાણીમાંના પડછાયા

૨૫૩—હરીશ્ચંદ્ર—

મન મયલ મીટે, તન તેજ બઢે, દે રંગભંગકા લોટા,
સૌ રોગ ટલે, સૌ સોગ જલે, કરે ભંગ અંગ કો મોટા,
જબ તારજમેં આજર રમે, નવ હાય બડજી છોટા,
તન સાફ, મન સાફ, હો સાફ, આદમી ખોટા......મન.
લે ફંદ દુખમેં ધેલા, તો ભાંગ બને અનમોલા,

ક્ર પાર જંગ હ આવાં, [illegible] [illegible] [illegible].
ઉઠ મોર નહાકે બંધ ચઢાવે ભેંચ જમાવે રંગ,
નિરા વે ઢંગ દિખા દે જભી કુંસે સોટા......મન.

૨૫૪—નહેબત્રીસી—

મન ભુલાવે, મન લોભાવે, મન ચકડોળે ચડાવેજી,
શુદ્ધ પવિત્ર નિરમળ આત્મા, કાદવે રગદોળાવેજી,
જોવાનું તે નવ દે જોવા, નહીં જોવાનું બતાવેજી,
અમૃત મુકી વિષયને વળગે, નરક મહીં લોભાવેજી.
ચાર વનીતા વિશ્વ મહીં, છે કોઇ ગોરી, કોઇ કાળીજી.
ત્રપતી છે સંતોષ મહી, નથી સુખકંદ જુદા બાળીજી.

૨૫૫—અસીરેહીર્સ—

મજાહ દેતે હય કયા યાર, તેરે બાલ ઘુંઘરવાલે,
નીકલી મેરે દીલસે આહ, જાતાથા વોહ રસ્તેકે માહ
દેખા દુસ્મનકે હમરાહ, દોનો હાથ ગલેમેં ડાલે;
પહેલેથી મુજસે તકરાર, અબ તું કયું કરતા હય પ્યાર.
અબ તેરી તરફસે યાર મેરે દીલમે પડ ગયે છાલે
તેરી ભવે હય યા શમશીર તેરી ચીતવન હય યા તીર.
હય આંખે બુતે બેપીર, યા હય જહેર ભરે દો પ્યાલે,
કોઇ દમકા હું મેહમાન, એક નજર ઇંદરજી જાન.
તેરી આંખોકે કુરબાન ઓ, મુહ ફેરકે જાને વાલે.

૨૫૬—દાગે હસરત—

મય તો શીરીકા હું દીવાના, કયા માલ હય જાન ગવાના.
ન સીહત આપકિસ આનકર, આહઅ સુનાતે હય.
બયાબાને આલમમેં ફિરકો, મરનેસે ડરાવે હય,
એહે સચ કહે તે હય હજરત, આપ યાસીહં અજમાતે હય.
કહી જાં બાજ અપને કોલસે, બીમાજ આવે હય,
કુછ બાત નહી મરજાના—કયા.
યહાં તો તનમેં ખુદ બાકી હય જાને જાં—થોડીસી.
ડરાતે હો કિસે તુમ ખીંચકર તરવાર થોડીસી,
મુજે ઇસ વાસ્તે હય જીન્દગી, દરકાર થોડીસી;
કે દીલમેં રહે ગઇ હય, હસરતે દીદાર થોડીસી.
એક ખેલ હય ખુન બહાના...કયા.

૨૫૭—કમલા—

મજેહદારી ગીલોરી ભરી લાલીયા,

ચાતુર હું ના કરૂં ન્યાસ અપાર;

મેરે પાનેમેં સાર ફુલે એક સહુકાર.

ખાઉં પીલાઉં મય બીડા બનાઉં, બીડીમેં છપ્પન મસાલે મીલાઉં.

લવીંગ, ઇલાયચી ઓર જાલીયાં.

કાથરબીચ આઇ હય પાન બીડાં લાઇ.

પકી પકી કલીયાં, ગીલોરીયા બનાઇ.

બડી મજાહ પાઇ, જો રંગીલે કજુ ખાઇ,

માનકો પાન હય, જાનકો પાન હય, લેલો, આવ આવ.

ગીલોરીયા. આવ. આવ. ઇસ રંગ લાગીયા.

૨૫૮—કમલલતા—

મને આવે છે ફેર, ઝુલે મારૂં મન. હો સખી.

બેસું રથમાં શી પેર, ઝુલે મારૂં મન. હો સખી. મને.

ફેર ચડી કોઇ કારમી, હું સમજું ના બેન, બ્હાવરી મને કરી.

લ્યો વિસામો સુંદરી, ઝીલી આ લ્હેર—ઝુલે મારૂં મન.

૨૫૯—વસંતપ્રભા—

મૃગ નયની, જુવતી રંગીલી, હાં, છબીલી હાં.

શોભતી મધુરી શી શિયળવંતી. મૃગ.

શોળ સજી શણગાર સતિ, યે, પંથ પીયુનો જોતી.

રસ ઝરતાં નયણાં હરખે, રતિ સરખી મન ગમતી— મૃગ.

૨૬૦—વિક્રમ ચરીત્ર—

મને સહાય કરશે મોરારીરે, જ્હારે ચડશે ગોવરધનધારી,

અહલ્યા ઉગારી, મીરાંબાઇ તારી, એની ચીન્તા કરીશ નહિ મારી—મને,

મંજારી બચ્ચાને બળતા ઉગારી, મોક્ષ દીધો ગજેન્દ્રને તારી.

દ્રોપદિના ચીર પુર્યાં, થાશે તે સહાયકારી.

૨૬૧—વિક્રમચરિત્ર—

મન રોકો ના રસીલા છેલા મુકોને મારો હાથ,

મારો રુંકો ના છબીલા, વ્હેલા મુકો ને હાથ.

લ્હેર મુકો અલબેલા, વેલાં આવું સંગાથ;

મુકો કેડા, લાગો નેડા, છાડા, છેડા.

આવે તેડા, લાગ્યો નેડા, ભોળી નારી કામણગારી;

હું તો હારી, વાહરે પ્યારી—રોકો ના.

૨૬૨—વસંત પ્રભા—

મદભરી જુવાની યાર.

રસ લેજો લુંડી દીલદાર, અહો દીલદાર, હાં૦ હાં૦ મદ૦

નાજુક ખીલતી હું-ચમેલી;

તું રસીલો ને છબીલો, ભ્રમર મધુ પીનાર, અહો પીનાર—હાં હાં. મદ૦

૨૬૩—મોહિનીચન્દ્ર—

મને કોઇ મેળાવોરે, મારો દીલ દેવળનો દીવડો;

હાયરે ધુતારાએ નાથ ટુભાવ્યોરે, પીયુ મારો સુઘડ ગરીબડો (૨)

જે કોઇ મીલાવે, તેને મોં માંગ્યું આપું.

આપું જો માંગે મારો જીવડો (૨) મ.

૨૬૪—અનસુયા—

મ્હારે મંદીર પધારો યોગીરાજ, મ્હારાજ ભોજન કરાવું મન ભાવતાં

ઘેબર ધારી જલેબી શીરો સુખડી,

મોતી ચુરને મેસુર, ભાંગે ભુખડી;

તળું તતબીરે કાચરી, વડી તમ કાજ—ભો૦

નેહે નીપજાવું, શાક ભાતભાતનાં;

રૂડાં રાયતાં બનાવું, જાત જાતનાં;

અતિ જુગતીથી પીરસું- પ્રીતે ધરી બાજ—ભો૦

૨૬૫—મીસ અચ્છનબાઇ—રાગ મહાડ—તાલ દાદરા—

મન માનત નાહિ, સ્યામ બીના, મન માનત નાહી,

મંદીરવાય નજીકે બિંદાવન પ્યારે વતનસે; (રોદાય

કુદનકો સખી આપકી નિકસું, કરકે જોગીયનકો બેસ-મંદીર.

૨૬૬—મીઠાં જાહુર—

મન મોહન તોરે નયના, અજબ રસીલે, નિર્ભય નીપટ નસીલે-નયન

મદમતવાલે પ્રેમકે પ્યાલે, કહરકે, પીલે, પીલે, પીલે.

મટકી લોં ચટકી લે, ખટકી લે—તોરે નયના૦

૨૬૭—મીસ જાયકીબાઇ—મજમુઆ. તાલ ખીમટા.—

મજા લેલે રસીયા નઇ ઝુલનકા, મઝા લેલે૦

યે, રસીયા, પરદેસવામાં છાયે. હમ ઘર ડોલે, કર ફસીયા—મઝા.

૨૬૮ ભુલભુલૈયા—

મય બાજ આઇ દીલકે લગાનેસે,

મોહે સંગ લીયે છયલા, બહાનેસે. મય.

આજ પીર અપના ગયા વકત, મુઝે યાદ આયા,
જેરે દીવાર કોઇ આશકકે નાશાદ આયા;
દીલ ચુરાનેકા વોહી, બાનીને બેદાદ આયા,
મંયતો આઇ યારથી, એહ મેરાભી ઉસ્તાદ આયા.
મીલનેકા આઇ ગુધર્યા, સાજનકો લાઇ,
બુગી મેરી મહેનત ઠીકાનેસે– મય,

૨૬૯—મહમદ હુસેન—છાંયાનટ–ધીમા. તેતાલ.—

મન સુંદર લે ગઇ મોર પલક,
ખલક, પલક, બલ, ખલક, જેશે, છયા, બીચ, ઉઠ મુખડેકી ઝલક.
બીચ ધાર, સીલ, સીલ જમુનાકી, ઝલક જેશી જોત, ચંદમેં જાત ચમક.
તીરછી ભુંએ મે રાજ હરમ, જીસે દેખ ચુકા સારા આલમ.
મએં તો મરતા હું મેરી જાન સનમ, એક બારતો કીજે મુજપેં કરમ,
શએ હીજમેં રોયા બીકલ બીકલ,—મન૦

૨૭૦—સૌભાગ્ય સુંદરી—

મારા મનમાં તનમાં ભર્યો છે, ડર્યો છે, ભય જાઉં જગ જોતી,
વળી ગુમાવ્યું મેં, ભાગતાં ભાગતાં, નકરે શરનું મોતી...મારા.
હાલવું ચાલવું. હારી છું હાય; જીવ મારો ધભરાય;
કેદી વરી મારૂં મળશે મોતી...ગેરી હું કાઢીશ...ગોળી મારા,

૨૭૧—ખુને નાહક—

માનો માનો માનોરે, પ્યારી બતીયાં;
જાજા નાહીં દીખાવે તુજ છતીયાં, એહ બતીયાં, સુરંતીયાં,
બોસા દે એક, ગોરે ગાલકા, પ્યારી જાન, બોસા દે એક ગોરે ગાલકા,
ચલ મુવે, હટ મુએ, ધુસ તું મનહુસ મુએ,
મય જો જાઉં તો પચત.ઉંગી—દુલ્હા કહા મુજશા પાયગી,
નીકલ નીકલ ઉધરકો ચલ, ન અબ મચલહાં.

૨૭૨—અંશુમતી—

મારા હૈયા કેરા હાર, નજર કયાં આવશેરે,
મારા નાજુક શુંકની ભાળ, અરે, કોઇ લાવશેરે;
લલીત વચનની, લેહ એક લાગી, સુંદર વરણથી પ્રોન જાગી.
ચતુરસુજાણથી, મેળવી વિયોગ વળાવશેરે,
આગ્યા મુક્તાફલ આપીસ, દેવમણીને દીલ પીંજર સ્થાપીસ.
હાજર હરનીશ રહી, ચરણ તુમ ચાંપશેરે,

કનક કાયાનું પીંજર કરશું, હાવ ભાવ રત્નેથી જડશું;
પોપટ પગમાં પલક કરો, રશ ભાવસેરે.

૨૭૩—રમણસુંદરી—

મારે સ્વામી છતાં રંડાપોરે, બાપજી જુનીનું જોર ન માય;
ઘર ગયેડે ચઢયુંરે માવડી, નંદલાલ નરકે જાય,
જાય જાય ઘરનું ધોલીકું થાય, મોકાણું નીમ મંડાય,
ગોળાનું પાણી સુકાય, ઘર ફીટે પર જાત—મારે૰
જોઇ બ્હોરી મેં–જાત, રાંડ નીકળી કમજાત.
અરે લ્યો દાગીના આપું છું, નાયજી ઘરમાંથી જો પાપ જાય.
હોય શેઠ હોય, એ તો બે બચ્ચરનો બાવો, અંદર ગુલાબસિંહનો દાવો.
અરે મેર પીટયા વાંઝીયા–કુટ તારા છાજીયાં,
હાય તને, હાય તને, હાય, હાય, હાય.—મારે

૨૭૪—વસંત પ્રભા—

માનો માનો ને રસીલા, આતો ન સારી વાત,
છેક આમ શું કરો છો, બોલાવે જાઓ તાત–માનો.
રસીલી પ્રેમપાન, અમૃતતેજીવાયે.
હાજી પ્રેમ વાત, જાણું છું પ્રીયા,
કટાક્ષે વિંધાઇ, કેદી થઇ રહયા.
વિતી જાય રાત, વાતેનાથ શું, ઘેલા થયા—માનો.

૨૭૫—સતી સંયુક્તા—

મારીયારી પ્યારી, અરે શું કરતી હશે, નિરવીના માછલી મંજુતી હશે—મા.
મનથી ખડી કરી આકૃતી મારી, ભાળી, નયન, નીર ભરતી હશે.
સંભારી સંભારી મમ ગુણ, રામ નામ સમ રટતી હશે—મા૰
અકળાઇ જશે બાગ બગીચે, પાછી પાછી પડતી હશે
નિંદ્રામાં પણ નાથ નીહાળી, જાગી ઝળકતી ચમકતી હશે—મા૰
આ નિરભાગી, શું કરમમાં છાજયું, રત્ન નહી, ને સરજયું હશે.

૨૭૬—પવીત્ર લીલાવતી—

મારો પાવન કરીયે પલંગ, પ્યારા પ્રાણનાથ પધારી.
રમ્યા રશિક રશીકાથી રંગ, વિરહ દુઃખ નાથ નિવારી
આજ ઉપજી શીતળતા અંગ, મને સ્વામીનાથે સ્વીકારી;
શરદ રૂતુ સોહામણી, પુરણ ચંન્દ્ર પ્રકાશ;
મંદ પવનની લહેરમાં, વહાલા વિલશીયે, વિવિધ વિલાસ.

અંતરઃપુરમાં એકલા, છાના રાખું છેલ;
આ રતિને રતીપતી તમે, રમી રસિય કરો રંગ રેલ.
તન મન ધન અરપણુ કરી, રંજન થઇ દીન રાત;
હાજર રહીશ હજુરમાં, પ્રભુ અવર પુરૂષ ભ્રાત તાત,

૨૭૭ - મહુમદ હુસેન—રાગ. મહાડ—તાલ દાદરા—

મારો જોબન બીતો જાય, બાદીલા બેગે આયોરે,
પીતમકું ચીઠીયા લીખું, તાપર લીખું સલામ,
જીસ દીનસે પીયા પરદેશ સીધાર નૈનસે નિંદ હરામ.
કોઠે ઉપર કોઠારી, સોના ધડે સોનાર.
પાયલ મોરી બાજનીરે, બીછવેકી છનકાર.

૨૭૮—મીસ અમીરજાન—રાગ, સહેરાં, કવ્વાલી—

માલન બનાકે લાઇ, કયા લજવબા ચહેરાં,
મોતી દમક રહે હું, કલિયે મહક રહી હૈ
દોલત લુંટા રહા હય, કયા બેહીશામ સહરા;
નોસા બના સલામત, સહેરા, ખુદાકી રહમત
લડીયાંહે તારમારીસ યા હૈ ચરાબ શહરા

૨૭૯—મીરાંબાઇ—

મીરાંની પુર્વ જનમનાં છે પ્રીતરે મીરાંના હઇડે લખાણુ,
હરીના હેતરે નામ નહિરે છાંડે હોજી......મીરાં.
રાણાજીયે આપીયો ભુતડાં ભેળો વાસ,
ભુત પ્રેત ભાગી ગયારે મીરાંનો ઇન્દ્રભુવન થયો અવાસ...મીરા.
વીખના પ્યાલા મોકલ્યાં દેજો મીરાંને હાથ અમૃત કરી આરોગીયા
મીરાંને રાખણુ હારો રઘુનાથ.........મીરાં.
રાણે વિષધર મોકલ્યો દેજો મીરાંને જઇ, પુંજી મીરાંએ પ્રેમથી,
મુર્તી શાળીગરામની થઇ, રાણે રજા આપી પછી કાઢી ગણીને કાશ.
મીરાં ચાલ્યાં મહાલતાં બાઇ ભાવ્યો છે વૃજનો વાસર......મીરાં.

૨૮૦--કંસવધ--

કુજને માર ના સમશેર, વ્હાલા વિર તું.
મારી શંગ, શું છે વેર, વ્રદને વિર તું.
મીંઢળ જોઇ કર તું મ્હેર, આશા ભરી જતી હું ઘેર, તક જો વિર તું
જો ઇશ્વર વસે ચોમેર, ન કર કંસ કાળો કેર—કરને વિર તું.

૨૮૧--સતી પાર્વતી--

મુનીવર હાયા આ ગાળે છે. શ્રી શિવશંકર વર વરવા,

હોંશ ઘણી છે એને હૈયે, ત્રીલોચન કર ધરવા.
એં હે ! શું બોલો છો બાળા, પતિ પરખમાં પુર્ણ અજાણું;
ભંગી જંગી એ ભોળાથી. તારૂં શું થાવાનું કલ્યાણુ.
કયાં રાહુ ને ચન્દ્ર ચારૂ, કયાં રત્ન સાથે નવ શોભે પ્હાણુ,
ડુંગર ખોદે ઉંદર કાજે, ધન્ય ધન્ય છે તારૂં શાણ'.
રૂડા કે ભુંડા શિવજીને, પામ્યે થવાની લીલા લહેર,
પરહરી અમૃત શીદને શાણી, જાણીને ઘોળે છે ઝેર.
ખેર ઝેર કે અમૃત એ છે, કથા તમારે શી તેની.
મનહર મળતાં મંગળમાળા બાળા મન ભાને એની.
કાણો કુબડો ધણી મનમાન્યો સુંદરી સમજે સુરરાય
પ્રીત પુષ્પની મધુર સુગંધી, જડ જોગીથી શું સમજાય.

૨૮૨--કબીર ભજન-

મુખડા કયા દેખો દરપનમેં, તેરે દયા ધરમ નહીં મનમેં-મુખ
જેશા ફુલ રહી ફુલવાડી, બાસ રહિત નીજ ફુલમેં;
એક દીન એસી હો જાયગી, ખાક ઉડેગી તનમેં--મુ૦
ચુવા ચંદન, અબીલ અગરની શોભે ગોરે તનમેં;
ધન જોબન દો ધડીકા સાથી, છુટ જાવેગા ક્ષણમેં.
કોડી કોડી માયા જોડી સુરત રહે નીજ ધનમેં.
દશ દરવાજા બંધ રહે તો રહે ગઇ સમઝી મનમેં--મુ૦
વાંસનકી નાવ લગાઇ, લે ચલે જંગલમેં,
ધરમી ધરમી પાર ઉતર ગયે પાપી ડુબે જગતમેં--મુ૦
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, એ કયાલક રહે મનમેં--મુ૦

૨૮૩--સુરદાસ--

મેં ભયનો છોડયો ભાસ, નયનો કરીને ન્યારાઃ
ઘટ ઘટમાં કરજો વાસ, પ્રીતે પ્રભુજી પ્યારા.
વિઠ્ઠલ વ્હાલું બિંદ વિચારી, આ સેવકને લેજો ઉદ્ધારી;
વ્યાધિ વિદારી શરણે સ્વીકારી, ટાળો હરો મુજ ત્રામરે--મે૦
આંખ વિના એતીશય દુઃખી થાશે, જીંદગી આની શી રીતે જાશે,
થાશે હવે શું ગભરાવે હવે શું.
શાને બનો છો ઉદાસરે--મેં ભયનો૦

૨૮૪--શાહીદેનાજ--

મેરા દીલ તો દીવાના જાન, તેરે લીયે, બાલ બાલ ગજ મોતી પરોઉ

મેરા બાલાપા જોબન તેરે લીયે,
નાલેશ ફરોગીમેં કરને ન દુંગી; મયને છોડા જમાના જાન, તોરે લીયે

૨૮૫--મીઠા જાહેર—

મેરી ફુલતી ફુલતી જોબન ડાલ, રખ્ખુંગી કયસે સંભાલકે,
એ જવાની દીવાની આ ગઇ, કહાં રખ્ખું મય ઇસ્કો સંભાલકે.
યહા જોબનકા હમલે બીરાલે, યહાં કંગનકે પાઉ નીકાલે,
પડે દો દો મુસીબતસે પ્યાલે,
ઉસ્સે યલ્લાસ કરને જાઉં તો ઇસ્કો રખ્ખુગી સંભાલકે૰ મેરી.

૨૮૬--મીસ જાનકીબાઇ—

મેં કૈસે રાખું પ્રાન સ્યામ, માધો બન ગયે, માધો બન ગયે, લોન આયે.
લીખ લિખ પતીયાં, શામકો મેં હારી, કુબલગ, પ્રોયા બો ન આયોરે
અરે શામ માધો બન ગયે, ઓ ન આયોરે.

૨૮૭ -મીસ ગોહરજાન -રાગ, ઝીંઝોટી, તાલ, દાદરા--
મેરે દર્દ જીગરકી ખબરહી નહીં, ખબરહી નહીં કુછ અસરકી નહીં
નહી કાટેસે કટતી, હય કુદરતકી રાત બારબ કયા ઇસકી સહરહી નહિ
દીલકો લગાકર કયા ફલ પાયા ગોહર.
એસે સજનમેં, સમ રહી નહી; મેરે૰

૨૮૮--મીસ અચ્છનબાઇ-- રાગ બરવા, ઠુમરી. તાલ ત્રીતાલ.
મેરે બેટીકા રંગ જર જાવ હારે સુરજ મુખ ન જઇયોરે, મેં.
સાસ મોરી બાજે નનદી ડર ખાવે અરે નાચી જૈહોગે. મેં.

૨૮૯—મહમદ હુસેન— હોરી કહરવા:--
મેં કૈસે હોરી ખેલુંગી, સાવરીયાકો સંગ મેં કૈસે--
લહંગા તેરા ઘુમ ઘુમીલા, ચોલી તેરી તંગ,
ખસમ તુમ્હારે બેડ નખ્ખટુ, ચલો હમારે સંગ.
કોરે કોરે કલસ મંગાયે, જામે ઘોલા રંગ
ભર પીચકારી મુખપર, મારી ચોલી હો ગઈ તંગ
તબલા બાજે, સારંગી બાજે. ઓર બાજે મરદંગ.
કાન્હાજીકી મુરલી બાજે રાધાજીકે સંગ. રંગ મે--

૨૯૦—સુરદાસ--

મેરે રંગીલે યાર, ખીલી કયસી, જોબનકી, બાલે, જોબનકી બહાર,
હાંરે મેરે બાલે જોબનકી બહાર.—પેસે બિના -
કયસે કરું કહો પ્યાર - દેદો થેલી મરે દિવાને, દિલદાર—મે૰

મેલ ઝુપાના, ચમન ઉડાના, હોતા ના બરસો, હજાર.
બો. એ. બેલી. માસુક મજેદાર—
—આવીયો મેં તો જાતી હું હોકે હુશીયાર.

૨૯૧—કામલતા—

મેં દુનીયા સઘળી જોઇ, કોઇનું ન દીઠું કોઇ;
સ્વારથની જાળ પરોઇ, મગપણુ સૌ નાંખે ધોઇ.
આજ હોય વ્હાલા કાલ તેજ થાય વેરી;
અજબ સરખી એ તો, રીત પ્રીત ફેરી;
પોતાના સ્વારથને માટે, અવરને નાંખે નીચોઇ.

૨૯૨—અંબરીષ—

મોહનજીને મળવા તલપે મારૂં ચિત્તરે—મોહન.
પ્રેમની આંખો, પ્રેમની પાંખો, પ્રેમના ગાઉં એ ગીતરે—મો૦
સાગર સંગે, સરિતા ઉમંગે, મળવા દોડે ધરી પ્રીતરે—મો૦
પ્રેમે મળશું, જ્ઞાનમાં ગળશું, વહેલા વળીશું, ક્યાં ખચિતરે—મો.

૨૯૩--હાતે હસરત—

મોરી મોહનીયા, તોરે ગોરે ગોરે ગાલ,
મોરી મોહનીયા, તોરે લંબે લંબે બાલ;
મદસે હું મય મતવારી, મતવારી મોરી ચાલ;
કાંટા લગા પ્રેમકા, મય હો ગઈ બેહાલ,
આંખો તોરી મદ ભરી, ડોરે, અરે લાલ (૨)
ઠુમક ઠુમક ચાલ ચલે, કમરીયા જયસે બાલ.

૨૯૪--મીસ ગુલીજાન--રાગ કાફી, હોરી. તાલ દીપચંદી--

મોય બારાજોરી કર રંગ ડારોરી, વહ જો કહત હે નંદ
મહરજીકો છોરા કરો મોપે બારા જોરી,
લાખ કહી બાતી એક હું નામની, કવિધ કરો ના ડરોરી,
કર કુચન પીચકારી ઐસી મારી ભીજ, ગઇ સીસ બદન સબ સારી
મોજમે આ મોરી ઐયા મરોરી મુખ ચુમત પટ, ઉગાડે.

૨૯૫—મહમદહુસેન—રાગટોડી, કવ્વાલી.

યે કૈસે બાલ બીખરે હય, કે સુરત ક્યા બની ગમકી,
તુમારે દુશ્મનોકો ક્યા, પડીથી મેરે માતમકી,
સંભાલો આપને જોબનકો, છીપાઓ અપને મહરમકો,
નહીં કુછકી ખબર તુમકો નજર પડતી હય આલમકી,

બરસે ઉંખીયા આંઇ, બરસે મેરે હમ નીકલા,
અનીરી હો રહી ખુશીયાં, બહા મેરે માતમકી;
કરે કિસસે શિકાવત હય, અજબ ઉંલટા જમાના હૈ,
બઢાયા પ્યારા જબ હમને, મોહબ્બત આપને કમકી,
ન મીલીયેગા ન મીલીયેગા, કોઇ હમ મર ન જાવેંગે,
ખુદાકા સુકુન પહેલે, મોહબ્બત, આપને હમકી.

૨૯૬—કંસવધ—
રમીયે આનંદમાં હરિ રસ સંગમાં રહી રંગમાં બંસીનાદ સુણી
સુતી જાગી, નીંદ બીક ભાગી, લીજી પ્રેમ રસમાં—રમીયે.
રૂડી ચાંદની પ્રકાશી શરદ પુનમની.
રંગે રસ ખેલો, સંગે સુંદર સ્યામની.
" સુખદ સંગ શ્રી કૃષ્ણનો, સુખદ શ્રી વૃજવન,
સુખદ શરદની ચાંદની સુખદ સફળ જીવન"—રમીયે.
આવી અહુજુર મહિ, નવલ કુશળ મળી,
રેજો લાલા ભારમાં, રશ લેતાના છળી.
પ્રિતમ શરપંસ થતાં સર્યું, દેહતણું, અભિમાન,
વિસરી હું પોતા તણું, ગોવિંદમાં ગુલતાન,
આવો આવોને આજ, રસ ઝીલીએ, રંગે રમીયે મલ્યા મોહનજી
થસો ન અળગા ઘડી જગજીવનજી, રસ ઝીલીયે, રંગે રમીયે
મલ્યા મોહનજી—રમીયે.

૨૯૭—ખુબસુરતબલા—
રબકીશન, ન્યારી, ન્યારી, બલહારી, તેરી કહાની,
ઘર ઘર માની જાની, યકતાઇ, ચતગાઇ, પ્યારી, પ્યારી, સારી—રબકી
યહ જહાંનમેં યહ કામ કરના, નેકીપે, બંદોકા ધ્યાન ધરના,
ક્રોધ કામસે મુદામ ડરના, હવસ કપટ ડરત ફિરત છલકી,
મારી દુનિયા સારી, બદકારી, નરનારી, હય, પ્યારી—રબકી૦

૨૯૮—કમલતા—
રશ ભર્યું આ જોબન જાય, રસીક રંગીલા વિના;
અંગ ભર્યો આ રંગ સુકાય, રગી રંગીલા વિના;
"સુંદર બાગ શરીરનો, ખિલ્યો છું નવરગ,
અંગે ફુવારા ઉડતા, માળી જ્યાં આનંદ
ફુલ પ્રેમ રૂપી કરમાય, ખીલાવે કોણ, રંગીલા વિના—રશ

૨૯૯—મીસ જાનકીબાઇ--ભેરવી-ઠુમરી.-તાલ,-ત્રીતાલ-

રસીલી તોરી અંખીયારે, જીયા લલચાય, જીયા લલચાય,-રસીલી.
ઇસ જોબન પર વ્યાકુલ જાનકી, તોરી દેખકે સુરતીયાં જીયા તો
લલચાય-રસીલી.

૩૦૦—મીસ મલ્લીજાન—રાગ-ગજલ. કવ્વાલી,

રહમ હો કબ સીફત તેરી, મઇનુંદ્દીન અજમેરી,
વહ અર્લાશાન હે તેરી, મઇનુંદ્દીન અજમેરી.
તેરે દરબાર જો આવે, મુરાદે દીલકી વહ પાવે.
સખી સરકાર હે તેરી, મઇનુંદ્દીન અજમેરી.
તેરે દરીયાયા રહમતમેં, જહાન ઓર કયું અયકા ઉડકે,
તું કરતીવા કરે મેરી, મયનુદ્દીન અજમેરી
જમીં ઓર આંસમાં તેરા, યકીનવાલા મકાં મેરાં
પલક પર હુમ હે તેરી મઇનુદ્દીન અજમેરી.
અલાઉદ્દીન નિઝામુદ્દીન, ફરીદુદ્દીન, કતુબુદ્દીન
યેશાને પંજ તન તેરી, મઇનુદ્દીન અજમેરી.

૩૦૧—હરીશ્ચન્દ્ર—રાગ ભેરવી—

રાત એક સ્વપ્નાં મયને બદ અય પ્યારે, આ.જ દેખા
જાય પહુંચીમય એક દેશમે, હય રાજ્ય દુર હો જાતે ઉસકા તાજદેખા
જાતે ઉસકા તાજ દેખા, લુંટ જાતે સબ તાજ દેખા,
સુખપર પરતે ગાજ, દેખા—રાત
રાજ તારાજ દેખા, તાજ મહુતાજ દેખા,
રાજાકા રાજકા આફતમેં, અગે સરતાજ દેખા.—રાત.

૩૦૨ -કબીર ભજન -પદ--

રામ સુમીર, રામ સુમીર, રામ સુમીર ભાઇ.
રામનામ સુમીરન બીના, બુરત ભવમાંહી. રામ.
બીનતા સુત દેહ ગેહ સંપતી સુખદાઇ,
ઇનમેં કછુ નાહિ તેરા, કાલ જાત ખાઇ, રામ.
સુકર કુકરયોની ભ્રમત, તો ઉલાજ ન આઇ,
રામનામ છાંડી અમૃત કાહેકા હો વિષ ખાઇ. રામ.
અજામેલ ગજ ગણીકા, પતિત કર્મ કીને,
વોભી ઉતર પાર ગયે, રામ નામ લીને. રામ.
સનકર્મ સબ સુધર્મ, રામ નામ લેતીં,
ગુરૂ પ્રસાદ જનકબીર, રામ કર સ્નેહી રામ.

૩૦૩—મીરાંબાઈ— ભજન રાગ ધનાશ્રી.—

રામ રતન ધન પાયા મૈંયારે, મૈંકો રામ રતન ધન પાયા,
ખરચ્યો ન ખુટે, વાકો ચોર ન લુટે, દિન દિન હોત સવાયો. મૈંયા.
નીર ન ડુબે, વાંકો અગની ન જારે, ધરણ ભર્યો ન સમાયો. મૈંયા.
નામકી નાવ, ભજનકી બતીયાં, ભવસાગરસે તાર્યો મૈંયા.
બાઇ મીરા કહે પ્રભુ ગીરધર સરણે, ચરણ કમળ ચીત લાયો. મૈંયા

૩૦૪—ધનાભગત— ભજન—

રામબાણ વાગ્યા હોય તે જાણે, બોલ્યા મુરખ મનમાં ન આણે.
ધ્રુવને વાગ્યાં, પ્રહલાદને વાગ્યાં, ઠરી ન બેઠા ઠેકાણે.
ગર્ભવાસમાં સુકદેવને વાગ્યાં, એવું વેદ વચન પ્રમાણે-રામ
મોરધ્વજ રાજાનું મન હરી, લેવા, મ્હારો વ્હાલો આવ્યા જે ટાણે
લઇ કરવત મસ્તક પર મેલ્યું, પત્ની પુત્ર બેઉ તાણે—રામ.
મીરાંબાઇ ઉપર કોપ કરીને, બોલ્યો રાણોજી ખડક તાણે,
ઝેરના પ્યાલા મ્હારા ગીરધર લાલે, આરોગ્યા અમૃત ઠેકાણે-રામ
નરસીંહ મ્હેતાની હુંડી શીકારી, વ્હાલે ખેપ ભરી ખરે ટાણે,
આગળ સંત અનેક ઓધાર્યા, એવું ધના ભગત ઉર આણે-રામ.

૩૦૫—મીસ જાનકીબાઇ-રાગ ગોડ. મલાર—

રૂમઝુમ, રૂમઝુમ બાદરીયા વરસે, એરી ઉન બીન જીયરા તરસે.
ચલત પરવાઇ, સુમખનનનન નના, ઝીંગરવા બોલે, તઝુમનનનન
ઉંચી મહલિયા, બિછવા બોલે ચલત કંગરવા કરકે

૩૦૬—ઉમાદેવડી—

રૂડી રઢીઆળી રાત, ચાલોને, રમવા, ચતુરા ચોકમાં;
લાગે હૃદય રઢીઆળી રાત, આનંદ લે છે ત્રણ લોકમાં.
મ્હાલે મદન જોબન વનમાં.
હાંરે લાગી તાલાવેલી તનમાં બોય ચાલો ચોકમાં—રૂ૦

સાખી { " જુવો ચકોરી ગાભરી, ચંદ્ર ઉદયનો ઘાટ.
{ વિરહે વ્યાકુર વલ્લભા, વ્હાલીનો જુવે વાટ"

રતિરસે રમણીયો, બની રંગની રાતી, નણદીના વીરા વિના છાતી ભરાતી

સાખી { "જેને પ્રીતી જગતમાં, તે પર પીડા જાણ;
{ શાકરના શોખીનને, ભુખ્યાનું નહી ભાન"

શીદ સતાવોરે સુલક્ષણા, શીદ સતાવોરે, પ્યાલો ધરીને પડ્યે વ્હાલાં
ટળવળાવોરે.

લાજ ન આવેરે ઠગારા, ચન્દ્ર ન આવેરે

નારી નીસાસાનો સાગર, નાહક ખળ ભળાવેરે,
પાર પલકમાં પ્હોંચવા, દીનનાથ દે દાન,
જુવો વ્હાલાકી વાટ બાળા એ બેસી ઘરના ગોખમાં.
આવ્યા પીયુ પ્રભાત, ઝાંઝર ઝણક ઝમકયાં ચોકમાં.

૩૦૬—સુકન્યા સાવિત્રી—

લાગી લગન મને તારી, એ લલના—લાગી.
સુરપતિ મતિ શું વિશારી, સુંદરી સચીથી, અધીક સુખ આપું (૨)
પટરાણી કરી સ્થાપું, ઊથાપું ન વચન મનોહારી—એ લલના.

૩૦૮—સું. મ ગાયન પ્રકાશ—રાગ. પીલું,—તાલ દીપચંદી.

લાજકી મારી મેં કુછ નસકત, મોરી ભરી હો રંગસે ચુંદરીયા—ટેક
લોગ લુગાઇ ચવાઇ કરત હે, બેર ન હમારે લગઇયાં.
સુંદર શ્યામ હોરી જો ખેલે, બેગી લેન્જો ખબરીયાં. લાજકી

૩૦૯—મહુમદહુસેન—રંગ, પીલુ, કહરવા—

લાખન મેં ગારી દીલાય ગયોરે, એસી સેજીરીયાંપેન જાઓ
બાલમ. લા.
જાલીકી કુરતી, બનતકી અંગીયા, મેરા ગોરા બદન કુમલા ગયોરે.લા.
મોતીથી મેં રંગભુવનમેં, મોતીકા આન જગાય ગયોરે, લા.

૩૧૦ મહુમદહુસેન—રાગ. એમન. કલ્યાણ તાલ. લાવણી—

લે ગયો ચીર મોરારીરે. મેં કેસે કરૂં—હરી મેં કે.
ચીર ચીર હમ જાગરીસે, દેગે, જલસે નીકસી જાયો ન્યારીરે—મે કેસે
જો હમ કહાના. જલસે નીકસી, લાજ જાયગી તિહારીરે. મેં કેસે

૩૧૧—જલસા સંગ્રહ—રાગ કાફી-પદ—

લે ગયો ચિર મેરારી(૨) કૃષ્ણ કનૈયા કદમ ચડી બૈઠે.
હમ કાઢી બ્રિજલાલ, જમુનામેં—લે ગયો.

૩૧૨ ચન્દ્રાવલી—

લો ફુલ જાની લેલો, ફુલ જાની લેલો,
ફુલોમેં ફુલ ચંમેલી નરગીશ નડી રશીલીં. લો.
ગજરે સુહાની લેલો, ફુલ જાની લેલો;
માલન હું છેલ છબીલી, ફુલોંસે મૈં રંગીલી.
ચંપા હું નામી યારો, લો ફુલ જાની લેલો. લો.
ગજરા બેચન વાલી, નાદાન વે તેરા નખરા.
ગાલોપે લાલી હેતોરે નિરાલી, બાતોમેં હે ભોલી ભાલી.
બોઇ બોઇ કંહી લડ ગઇ કેહીં અડ ગઈ કહીં, ભીડ ગઇ,
વે તેરા નખરા.

૩૧૩—સુરદાસ

વ્હાલા વ્રજલાલ સાથે લાગીરે લગનીયાં, મ્હારી મહારાજ.
પ્યારી છબી શામળાની સ્થાપી, ઘટ ઘુટમાં મેં તો.
એની હાથે છે, મારી લાજ,
વૃંદા વનમાં ફરતાં, ધરતાં, વરતાં...આ...વ્હાલા.
હૈડે ની હેત ધારી, બંધુ હળધરના. હું તો, સેવું છોડીને બીજા
કાજ વૃંદા વ્હાલા.

૩૧૪ નરસિંહ મહેતો—

વહાલા વેગે આવોરે, દયા દિલે લાવોરે, બીંકુ માગી ફાંગતા હોજી.
નહીં આવો તો, છાનાં ઉઘાડું, બધાં છીદ્ર...વ્હાલા,
આહેરડામાં ઉછર્યાં, ગોવાળીયામાં વાસ,
કાંધે કાળી કામળી, માંગી પીતા છાશ
માતા કેદે મુકેરે, પુરો મારી આશ,—હું રાખું તમથી, દાવોરે—બીકું૦
એ માના એ બાપના, નકટા નિલજ બાળ,
મહીમાખણના ચોરટા, કંસ તણા છે કાળ;
સોડ તજો રાધા તણી, દુરીજન આપે આળ, વીરા વેગે ધાવોરે—બીકું૦

૩૧૫ જુગલ જુગારી—

વ્હાલમજી સાડી ગુલાબી મંગાવો. હો (૨) પોલકા બનાવો મોતીડા—
ટંગાવો—બંગડી એ હીરાની, મોઘી મઢાવો. જડાવો.
મુરતમાં જણાયછે,ધુતારાના ઢંગ. જેવા વારા પુરશો તેવો ચડશે રંગ,
હાસીના હુલ્લાસમાં, રસીલી ના રીસાઇએ, વા.

૩૧૬—સતી દ્રૌપદી—

વારે લાલા, મોહન બંસીવાલા, ઠગો છો, શાને સલુણા.
જાણી (૨) તમારી મેં ઠગાઇ, પ્રીતી બાંધી હવે હું પસ્તાઇ,
પસ્તાઇ પુરી કાના, ઠગાઇ હું તો કાના.
રસભીના રંગીલા, શરમાળા, શામળીયા— વારે૦
શાને સતાવો, વાત વાતે ઉડાવોરે, મેં જાણ્યા સરવે ચાળા.
અરે જાઓ નંદલાલા, વૃજલાલા, ગોવાળા, છબીલા છોગાળા. વારે

૩૧૭—કંસવધ—

વારો, વારો કુંવરજી કાનુડો તોફાની, તેને નંદરાણી તમે વારજો,
'માજી બાળક શું મ્હોડે, ચડાવો.
સુત શામળીયાને સમજાવો, સમજાવો......વારો, વારો.
ઘરમાં ઘુસીને, ગોરસ ખાતો, તાવણને તડફડ, દે. લાતો,

કહું શું વાતો, ખુણે ભરાતો, લાગ જોઇ છાનો, છટકી જાતો. શા.
વખત વીના વાછરડાં છોડે, મટકી દહીં દુધની ફોડે
પેસી રસોડે તાવડી તોડે, દોટ દઇ કાનો, દડબડ દોડે, શા.

૩૧૮--કામલતા--

વાટ જુવે છે, વાલી રશીકવર, રજા અમે તો લઇશુ, બા.
પ્રેમ ગુંથણી ગુંથો છાના, દુર હમે તો થઇશુ બા.
મને એકલી મુકીને,તમે જાઓ ના,-થશો એકલાં તમે ત્યાં જાઓ બા,
મને લાગે છે બીહક--બધું ઠીક છે ઠીક--એમ કેમ.
ખાલી ફરો પતરાજી--અમે જઇએ એમાં રાજી.
છતાં કરો છો સફાઇ--છોડો જાશું હમે બાઇ.
હવે આવજો બા-સખી તું-હા-આવજો બા-અલી તું.
હા, આવજો બા, કરો, અમન, ચમન, હમે જઇશું બા...વા૦

૩૧૯--મીસગૌહરજાન--

વારી જાઉરે સાંવરિયા, તોપે વારનારે,
તન મન ધન, સબ તોપે વારૂં, ઘર દર સબમેં તોપે નિસારૂં,
કબ તક કાતિલ બનકર, ખંજર મારનારે--વારી,

૩૨૦--સુરદાસ--

વિષય વાત મમ માત તજીને, કૃષ્ણ ભજન તું કરવા દે,
ધર્મ વૃત્તિ એ ધરણી ધરનું, ધ્યાન વૃતિથી ધરવાદે,
અધમપણાને અળગ રાખી, ભંડાર ભક્તિના ભરવાદે,
નટવર નામનું નાવ મળ્યુ છે, તો ભવસાગર તરવા દે;
નાશવંત નર નામ છોડીને, અક્ષય વરને વરવા દે.

૩[illegible]--સતી દ્રોપદી--રાગ તોટક

સખી સ્વપ્ન મહીં મનમોહનને મેં નિરખ્યા એકાન્ત વિશે શયને,
શરમાઇ રહી, નતિ નાથ વદે, મુખથી નહિં કાંઇ બોલાય અરે
વિનવે અતી વલ્લભ વ્હાલ ધરી, નવ ઉત્તર મુખ અપાય જરી;
નીચું જોઇ રહી, દ્રગ પ્રેમ ભરી, ખણતી પૃથ્વી નીજ પાય અરે.
કર સાહી વશીક રૂદે વળગ્યા, કરતાં બળસેન થયાં અળગાં,
તુટી હાર ગયો એ રજજકમાં, કસ કંચુકીની છુટી જઇ અરે.
ગયાં સ્વેદથી વસ્ત્ર ભીંજાઇ અરે, પણ નાથ થયા,નગણાંજ અરે.
મનથી મન શેજ ગયું, પાગળી, જેમ સાકર દુધના સંગ ભળી.
કીધાં ભોજન નાથની સાથ મળી, મુખવાસ સુવાસ અપાય અરે,
મુખ તાંબુલની પીચકારી ભરી, ઉડી, અચાનક નાથને અંગ પડી,

સખી તે રજની અને તેજ ઘડી, રશીયો રીશ લાવી રીસાય અરે.
સજી શસ્ત્ર શરીર શું અશ્વ ચડી, રણ જાય પીયુ અરે હું થી લડી,
સખીઓ વિનવું તમ પાય પડી, કરો જે રીત નાથ મનાય અરે.

૩૨૨--મોતીબાઈ--
સરપર ગાગર, ઘરકર, ગજ ગામની, હાથ હલાવતી આવે,
ભોલી શું ભામની, ધુતી શી દામની; પ્રીય કામની; ગજ ગામની-હથ
હસ હસ ભુગી પાય દેવે, નભ નીચે લાય દેવે,
મુખસેં કછુ ગાય દેવે, અમૃત બરસાય દેવે,
નિસી અંધીયારી ભારીમેં; દુતી, દામાની, પ્રીય કામની, ગજ ગામની-હથ

૩૨૩—ઇન્તેકામ--
સઇયાં મોરી માનલે, મયતો હારી વારી.--સઇયાં
ઈતની બીનતી કબસે, મેં સમજા રહિ,
મોરી માનલે, લવતે, હારી વારી
કાલી કાલી ઘટા નવા રંગ દીખલા રહી,
ચાલો સખી સેજરીયાંપેં, બીજલી ડશ રહી.- માનલે૦

૩૨૪--નંદબત્રીસી—
સખી ખોલ, ઘુંઘટડો. છોડને છેડો, વાહ શું મુખ મલકાય,-સ૦
વ્હાલા સંગે, રમી લે રંગે, મદમાતુ જોબનીયું આ છલકાય.-સ૦
શરમે બાઇ હું બીડાઇ, કયાંથી, સ્વાર્થ શરાય,
ચબાવલી તું ચડમાં, લાડકી લડમાં, અંગે અનગ ઉભરાય.-સ૦

૩૨૫--મીસ મલકાજાન--રાગ, જોગીયા-તાલ, દાદરા--
સખીરી મૈંકા, પીયા બિના કછુ ના સુહાય,
ચુમ તો સોતન ઘર આવત, જાવત મોરા જીયા, ગભરાયરે,
ન રહી દિલકે લગાનેકી, હોંસ દેખલીયા,
તુમકો હમ, ખાર. મોહોબતકી નજર ગૈરો પર,
તુમકો દીલ દેકે હેં, અજીરાને બતન દેખલીયા-સખી૦

૩૨૬- મીસ કાલીજાન—રાગ, એમન, કલ્યાણ.
સલોનારે આલમ મોરા;
સુરખ ચુંદરિયા તો રંગ દેતી આજ સુહાગકી રાત-સલો૦

૩૨૭ -ભુલભુલૈયાં--
સબઘર પાગલ. સબઘર પાગલ, સબઘર દીવાના;
અંદર પાગલ, બાહાર પાગલ, ચકકરમેં આના.
નોકર પાગલ ચાકર પાગલ, કીસકા ગમખાના; (૪)

સબમેં અબદુલ કરીમદાના, યા, ખુદા કયા હુવા ગજબ;—પાગલ—
કયા કરના મેરે મૌલા, હેં પાગલ આલા આલા. (સબકે સબ
હે ખુન હમારા ખોલા, છુટા પીના ખાના
આગ લગાઓ તુમ દરદર શીરના. હો સબમેં અબદુલકરીમ દાના,

૩૨૮—સતી દ્રોપદી—

શામળયાજી, કરજો મારી સ્હાયરે, વ્હાલા ગરૂડે ચડીને,વેહલાઆવજોરે
સ્યામ સલુણા સુભદ્રાના વિરારે,આ દીનબાળાની લાજ દયાળુ રાખજોરે
છોગાળા છે વાત છેલી, નથી કોઇ મ્હારૂં બેલી,
વાહલા તુજ ગુણુની ઘેલી, દાસી દુ:ખમાં દુબેલી,
દુ:ખીની દાદરે ફરીયાદ, અંતર લાવજોરે,
[illegible] કર્મ ચંડાળ, દુશાશન નિર્દય અરે.
[illegible] પાંચ ભર્તાર, પાપી પટકુળ તાણુતો,
વ્હારે આવોને,દયાદીલે લાવોને,નાથછું અનાથ નારી.ભરૂંસોછેભુધરભારી
જેવી છું તેવી તમારી, વાલા ન દેશો વિશારી,
હેતે હળધરજીના, વિર, આવી ઉગારજોરે૦

૩૨૯—ઝેરીસાંપ—

સાવલ બાંકેરે, નજર મોરી આગયે. ન કછું,કહેગયે,ન કછું સુના ગયે
મોરી બાલીસી ઉમરયામેં. રોગ લગા ગયે,
કયા ખબરથી કે કોઇ, તીર અદા હોતા હય,
દેખ લેના કેસસી નોકા બલા હોતા હય,
મીઠાં મીઠાં મ્હરીં, દરદ ઝરો હોતા હય,
જલમેં ન નહાઇ, મેં હોતી હું,
કીસસે પુછું કે મેરે દીલમેં, ક્યા હોતા હય,

૩૩૦—સુરદાસ ભજન—રાગ ખ્યાલ—ઠુમરી.—

સામરે, ન જાણે મોરી પીડ, કનઇયો ન જાણેમોરી પીડ,એસી પરરરરર
મેં હવી બેચન,ગઇતો બંદ્રાબન,સામરવાને ખેચ્યો ચીર ચરરરરરર
મેં જલ જમનાં ભરન ગઇતી, સામરવાને છાંટયો, મોંહયે નીર
છાંટયો છરરરરર

બંદ્રાબનમેં રાશ રચ્યો હે, હરીવાં હમરાં ચિત, ચીત, ચાલ્યા ચરરરરર
સુરદાસ પ્રભુ તુમ્હારે,મીલનકું, કૈંકો મોપે તીર (૩)વાગ્યો તરરરરર

૩૩૧—હોરી સંગ્રહ—રાગ હોરી-ચાલ કાફી

સામરા મત ડારો પિચકારી, ભીજંત મેરી નવરંગ સારી—સા૦
મત ડારો મરજાદ, સુરકીયો, મેં હું કન્યા કુમારી,

તુમહો, નિરલજ અમ નહિ. ઐસે, મુખસે દઉગી ગારી,
કૃજેતી હોયગી તુંમારી-૧
પરનારકો પાલવ પકડયો, સોહન મનમેં બિચારી,
માત તાત તેરા વરધ ભયો હે, રાજ કંશકો ભારી, કહું સબ
એબ, વિસ્તારીરે-૨
એસી હામ હોયે હૈયેમેં, પરનો નૌતમ નારી—સા૦

૩૩૨—સુકન્યા સાવિત્રી—(યમ સાવિત્રી સંવાદ)

શા માટે શ્રમ કરે,સતી તુજપતિ ભક્તિ સાચી(૨)હવેપુત્રીવળતું પાછી(૨)
સાવિત્રી-સજ્જન કેરા સાથમાં, મેં ડગ ભરીયાં સાત,
મિત્ર ભાવે સુણજો હવે, આ દિન વનીતાની વાત,
ધર્મ જે વેદ પુરાણે ભણીયો, મુખ્ય ધર્મ ગ્રહસ્થાશ્રમ ગણીયો.
કૃપાનાથમમ,પ્રાણનાથ સું રહી વૃત્તીરાચી(૨)વળું મહારાજ કયમપાછી(૨)
યમ-સુણી વિવેક ભરી મૃદુ વાણી, થયો પ્રસન્ન અતિ મન શાણી,
સત્યવાનના જીવત વિના, કાંઇ ઇચ્છીત, વર યાચી (૨) હવે.
સાવિત્રી-મહારાજ ! (મારા અંધ સાસુ શ્વસુર દેખતાં થાય.)
યમ-તથારતુ ! ભાગ્યવતી તું અતી દુર આવી, થાય કોથી
મિથ્યા નત્ર ભાવી. શા.
સાવિત્રી-પતિ સમીપ શ્રમ નહી જરી,જ્યાં જાએ મમ નાથ,
તપવૃતઆપકૃપા વડેત્યાં આવું તમ સાથ;સંગત સજ્જન તણીનથી સોંઘી
મૈત્રી શંત પુરૂષનીમોઘી;કૃપાનાથમમપ્રાણનાથશું રહિ વૃત્તી રાચી(૨)વળુ
યમ-અર્થયુક્ત સંભાષણ તારૂં, બુદ્ધીમાં વૃદ્ધિ કરનારૂં,
સત્યવાનના જીવત વીના, કાંઇ ઇચ્છીત, વર યાચી,-હવે.
સાવિત્રી-મહારાજ(મારાબુદ્ધિશાળી સસરાજીને પાછું રાજ્ય પ્રાપ્ત થાય)
યમ-તથાસ્તુ ! ઉત્તમ વર બે આપ્યાં ભાવે, હજી પ્રેમદા પુંઠળ
આવે શા માટે.
સાવિત્રી-સુપાત્ર જન કરતાં કદી, સુપાત્રોનું સનમાન,
સાધુ, તો દુશ્મન તણું. પણ સાધે કલ્યાણ,
સંત પુરૂષોની સમાન દ્રષ્ટિ, દયા તણી વરશાવે વૃષ્ટી.
કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ સું, રહી વૃત્તી રાચી. (૨) વળું.
યમ-શિતળ વચન સુધાસમ તારાં, તૃષાતૃષાતુરની હરનારાં,
સત્યવાનના જીવીત વિના, કાંઇ ઇચ્છીત વર યાચી—હવે.
સાવિત્રી-મહારાજ ! (મારા પિતાના કુળની વૃદ્ધી કરનારા મારે સો
ભાઇ થાય.)

યમ-તથાસ્તું, સાસરીયાનું માન વધાર્યું. પીયર તણું પણ કાજ
સુધાર્યું-શા.

સાવિત્રી-પર દુઃખે દુઃખીયાબને, દુઃખદ હ્રદય વિશ્રામ-
ભરૂષો ભારે સંતનો ઠરવાનું શુભ ઠામ.
સ્વજન માંહી વિશ્વાસ નવ લાવે, સજ્જન ઘર પુછતું સૌ આવે,
કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ સું રહી વૃત્તી રાચી. (૨) વળું.

યમ-મધુરાં નવીન વચન સંભળાવ્યા, અતિશય તે મારે મન ભાવ્યાં
સત્યવાનનાં જીવીત વીના, કાંઇ ઇચ્છીત, વર યાચી (૨) હવે

સાવિત્રી-મહારાજ ! (મને મારા સ્વામીથી ઔરસ સો પુત્ર થાયઃ

યમ-તથાસ્તું? ઘટે ના થાવું અતિ વર લોભી, તજી પુંઠ હવે જાઅહી

સાવિત્રી-સ્વધર્મ વ્હાલો સાધુને, જે ચુકે નવ લગાર
સાંપ્રત ભુત ભવિષ્યની, ગતિ તણાં આધાર:
સજ્જન ફરે ન આશા આપી, બોલ્યું અબોલ્યું ન કરે કદાપી,
કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શું રહિ વૃત્તી રાચી (૨) વળું

યમ-અમુલ્ય તારાં વચન વિચારી, વાધે તુજમાં ભક્તિ મારી.
ભગવતી છેલ્લુ ઉત્તમ, અનુપમ. ઇચ્છીત વર યાચી; (૨) હવે.

સાવિત્રી-પુત્ર તણું મુજને દીધું પ્રભુ આપે વરદાન,
જીવીત દાન દઇ જીવનને, સત્ય કરો ભગવાન........

૩૩૩ મીસ ગૌહરજાન—રાગ પીલુ, ત્રીપાલ—

સાંવરીયા મન ભાયોરે, બાંકોયાય,
કહાંમે. હઝરત, કાહુંમે મુસા, અરે આપહી આપ સમાયોરે;
અરે કૈસો હી રંગ, દીખાયોરે બાંકોયાર.

૩૩૪ મીસ અચ્છનબાઇ—રાગ દેશ ઠુમરી—

સાવરીયા સુરત તેરી દેખી કન્હૈયા. શુધ ન રહી તનમનકીરે,
બ્બસે ગયે મોરીરે સુધહુ ન લીનીરે, હારે જીયા ગભરાવે ગોરા;
કયારે કરૂં કુછ બસ નહિ આવે, આસ નહિ મોરે જીવકીરે. સા

૩૩૫ કસોટી—

સાવરીયા મન ભાયોરે, પાપીયાર.
તનકો મનકો પ્રીતમ તમસે અંગ ભભુત બનાયોરે. પાપી,
પંછી પીછે પ્રેમદા, પડા હક્કસે જાલ.
બીધન અબ એસીકરો, ખીલી ખીલી કાજુદાર.

૩૩૬ અશ્રુમતી--

શું માયા અજબ હરીની, નહિં નીત્ય નમે મોટાઇ,

નથી ખબર એક ધડીની, પાર રહે પસ્તાઈ
કાળે, ચોપટ, બાજી બીછાવી, જીવ સોગઠીયો લાવી,
દેત દુઃખ સુખ પાસે બેલાવી, નર વા નર ખાલી ભટકી
મરે હુંપદમાં ચગદાઈ.

૩૩૭—જલસા સંગ્રહ—રાગ દેશ ઠુમરી—

સુનો તમ યાર પરદેશી, બચન કેશે નીભાવોગે સુનો૦
નીદીયા જો રશે વ્હેતી, ખવૈયાં સુજ નહી પડતી,
પોકારૂં અપને હેમતકું, લગાદે,ઓપારમોરી નય્યાં, સુનો૦
બાળપન ખેલમેં ખોયા, જુવાની નીંદભર સોયા,
બુઢાપો દેખકે રોયા, ન બીજા આશરા તેરા. સુનો૦

૩૩૮—મહમદ હુસેન—ગઝલ.—

સુનો તુમ યાર પરદેશી, બચન કયસે નીભાવોગે,
બહીં એક જોરસે નદીયા, નીલૈયા સુજન પડતા,
પુકારૂં રામ અપનેકો, લગાદે પાર મોરી નૈયાં.
હરે ભલા લગા, કીસ્તી, મેરા મહબુબજા હય
કભી અંખીયા જો ભર આતી, કભી દીલ જોર જોતા હય સુનો૦

૩૩૯—નાજાં—

સુનો મેરે યારોં, યે છયેલકા, કહેના, અકેલે રહેના, બડા મજેદાર,
જંજાળ હે જોરૂ બચ્ચે, પામાલ હે અચ્છે, અચ્છે, હર હાલ હેં-
કુચ્ચે, કુચ્ચે, કયા કહું યાર—સુનો.
જોરૂ લાદે, ધર બનાદે, યાદ તો કરતી હય તીન.
તેલ નહીં હે, નામ મંગાવો, લાઓ લકડીયાં બીન,
સુનો તુમ ઓર મજેદારી.
“ ચોરી કરો કઇદ ભરો, ચાહે ગડો, ચાહે મરો કુછભી કરો.
જોરૂકો પયસેકા પ્યાર—સુનો.
અજી જાઓજી, જોરૂ હે ખંજરકી ધાર, અજી જાઓજી, અજી
જોરૂ હે ફરમાબરદાર, અજી જાઓજી.
જોરૂકો પયસેકા પ્યાર, સુનો મેરે યારો, છયેલકા કહેના—અ.

૩૪૦ અશ્રુમતી— ગરબો.

શું નટવર વસંત, થેઇ, થેઈ, નાચી રહયો, નાચી રહયો, જગ
નચાવી રહયો.
સાખી—“ કોયલ મધુર મોરલી બની. છેટે નટવર કાન
વીરહે ઘેલી ગોપી ઘણું, તજી નીકળીં અભીમાન ”

રસીયા વિનાની બની બાળ, એ બ્હાવરી.
વેણું વસંત ચિત્ત વીંધી ગયો--શું નટવર.
" શીતળ સુખકર પવનની, લ્હેર ઘુમે ચોપાસ.
જાણું રાધા કૃષ્ણજી, રાસ રમે છે ખાસ "
વિધ વિધ પંખીના વેણુ, ઘુઘરી ધમકેરે
મહિ મહિ મેનાના નાદ, ઝાંઝર ઝમકેરે.
" નવ પલ્લવ વાગો ધરી, પચરંગી શીરપાગ,
ફાગ લાગ સાધી રમે, મદનરાજ મહા ભાગ્ય,
લહેરી લાલાથી રમે લલનાઓ, લાડમાં, પ્રિતી ગુલાલ લાલ છાઇ ગયો
શું નટવર.

૩૪૧--વીણાવેલી--

સુન્દર શામળીયા, નામ જપીશ નિત્ય તારૂ--સું૦
મનહર નામળીયા, કાશી કરવત ધારૂં.--સું૦
શામળા શણગાર તમારા, કાળજું હરયું કામણગારા;
વીનવે કરગરી દીન દારા, દરશન દો દીલદાર તમારા,
કયાં હું કહું દુઃખ મારૂં, સુન્દર શામળીયા.
આસપાસ નહીં વાસ નિહાળું, આહાહા, ત્રિભુવન ભાસ્તું કાળું;
નિરખું નહીં મુખડું સારૂં, જઇ હીમાલય ગાત્ર હું ગાળું,
શાક્ષી દેવ દયાળું,--સુંદર શામળીયા.

૩૪૨--સુરદાસ--

સેવકની અરજી સુણી, ધીરા વગર વિલંબે ધાવો;
દયા દીન પર, દીન દયાળુ, લાલ ઉમંગે લાવો.
વૃજવલ્લભ છો, મુજને વ્હાલા,
કીંકર હું કરૂં કાલાવાલા, આ બાળકને બચાવો.--સેવક.
કરો સજીવન સ્નેહ ધરીને, મદન મોહન પ્રભુ મારા.
નિરાધાર, નારીના દુઃખને, નટવર કરજો ન્યારા.
અવિનાશી આધાર તમારો;
અવર કોણ છે અમારો, પરચો નાથ બતાવો.

૩૪૩--જુલમે વ્હેશી--

સઇયાં મુજે હાથેકો, કંગન બનાદે.
કંગન બનાદે તું પહોંચી બનાદે. સઇયાં.
જો તું કહેગી, વોહી સુનુંગા, લાઉંગા વોહી. મોરી જાન.
(ચાલો) તેરી કશમ, લાઉંગા વોહી, વોહી મોરી જાન.

(દેખો જાઓ જાઓ) લાઉંગા વોહી વોહી વોહી, મોરી જાન.
(ઉઇ મર ગઇ, હાય બાપરે.)
બાલીભી બનવાદું તુઝે, બુન્દેભી બનવાદું તુઝે.
હસલીભી બનવા દું તુઝે, કડે છડે દોનો તહરેદાર.
(હાં) અયશે ચલું અયશે ફીરું, ફીર ન કરૂંગી તકરાર.
(ચચ) સબ કુચ્છ હય તઇયાર, એક બોસી દીલાદે--સઇયા.

૩૪૪—અંબરીષ.—

સૌથી સુંદર છે, મારો નાથ મારો નાથરે,
ભક્તમણી એ દાસ કૃષ્ણજી, ગુણ સાગર એ નટવર નાગર.
મોહી અમર વરને સોંપ્યા હાથ (૩) રે ભક્ત,
વરવારે મન, નાભગનો તન, સંસારે, હરીશું એનો સાથ. (૩)રે ભક્ત

૩૪૫—નરસીંહ મહેતો.

હવે મને, હરી નામથી, નેહ લાગ્યો. (૨)
ભાંગી ભીડ ભવનો ભય ભાગ્યો...હવે. (૨)
માયા, મંદીર, મારે, મનથી મેં મુકીયાને, ઈન્દ્રીની ઓળખાણ મુકી (૨)
હેમ હીરાથી હાર મઢેલા, જે પર ચાલ્યો થુંકીરે...હવે.
કોના સુત તાત, કોના, માત ભ્રાત, સરવે સ્વાર્થનાં સગપણ રાખે
પ્રાણ ગયા પછી, પાસે ન આવે, કાઢો કાઢો, મુખ ભાખેરે.-હવે.

૩૪૬—અંબરીષ—

હરી પ્રેમે, પય લાવી છું, નાથ હાથ ધરજો,
ભાવ ધરી [illegible]ગો હરી હું-કીંકરી [illegible]રે,
ના વિશરી જશો, હરી [illegible] છેક,
ગોવીંદ વીણ, ગોપી જેમ [illegible],
તેમ હરી પ્રેમ ભરી વિયે[illegible] [illegible]ડી.
છું બિહારી, હું તમારી, [illegible] આ ઘડી નેક,
પય લાવી હું પ્રીતથી, હ[illegible] હાથ,
ભક્તિભાવે ભેટજો, રૂડા [illegible]

૩૪૭—અંબરીષ—

હસિહસિ બોલે બાળા, નવિન નવિન કર ચાળા,
એકવાર છાની બચી, લઉં તુને વ્હાલા. હસી.
ઉછળે છે ઉમંગે, છલંગ ભરી.શીદ કાલા,
લે પ્રાંતે પકડી, લે કર પય પાન વ્હાલા. હસી.
મુખ કમળને જોઇ, તન મન અતિ હરખાયા,

ના પોઢી બાલુડાં, શરદ પુનમના જાયા હસી.

૩૪૮—ધુપછાંવ—હમને કુછ દેરહકે રમઝાથા, મગર કુછભી નહીં,
આખ દેખા થા ગોયા, શબકો સહર કુછભી નહીં.
અય ફલકતીરે સીતપ કીસપે, તું બરસા ગયા. અબ.
મેરે સીનેમેં તો દીલ હય, નજીગર કુચ્છભી નહીં.
જો હરી હુસ્નપે દુનીયાકે ન જાય, ગાફીલ;
ગૌરસે દેખ હકીકતમેં, હુનર કુચ્છ ભી નહી

૩૪૯—મીસ ગૌહરજાન—રાગ; જીલ્લા–તાલ. ત્રીતાલ—
હાય સૈયાં, પરૂંમેં તોરે પૈયાં, સતાવો, કાહે મોયકો,
પિયા પ્યારે સજનપેં જાઉં વારી, મોહે બિરહાકી મારી, કાયો કટારી.
કટારી મોરે સેયાં, કયોં મારી મોરે સૈંયાં,
પલપલીયાં, તલમલીયાં, એકલીયાં, હો રહૈયાં—હાય સૈંયાં.
બિરહકી મારી, મૈંતે, શાર કરૂંગી, કઇસે નિવડો, તુમ હાય.
મોહ કાહે સતાયે. મોહે કાહે જરાયે, જીજલાય, તરસાય, હાય સઇયા.

૩૫૦—ખુબસુરતબલા—
હાંરે ગોરી ચાલો, ન ઠારો અકેલી અલબેલી;
દેખો, બારાસા જોબના લુંટે ન કોઉ, સહેલી અલબેલી...હાં દેખો.
સખીરી મય હારી, મય હારી, મોહે ન સતાઓ, અય જાઓ,
કાહે રંગીલેસે પ્યારી, ને હાલ ગાયા બતલાવો.
જાઓ અબ ન બોલુંગી, તુમસે, ગુઇયા હાર. ન મચાઓ.
ગઇ સબ જાન સખીયાં, કરકે ધાન કાહેકો છુપાત,
મનકી બાત ભેદ કહત હય, મોહની અંખીયા—ચાલો૦

૩૫૧—
હારે કાઇ બાંકો, સિપઇયા લુભાય ગયો.
હારે મોરે જીહિયામેં, સમાય ગયો—હારે
તન મન બારા જોબન પ્યારી હબબ વારૂંજી વરવા.
સઇયા દિવાની બાબા એકે, સોહાયે ગયો—હારે
કાંઉ ઓર કુછ સુંજ નાહિ, અવરી ઝલક દીખાયે
યે બસે નયને મેં મોરે રાખું પલક છુપાવે.
યા અબતો હે ધ્યાન એહી, ઉનપર કુરબાન ગઇ.
તન મન ધન વાર દઇ છુયાલી, મોરે મન લુંભાય ગયો.

૩૫૨—સંસારી સાવિત્રી—
હાય, ગરીબી તણી જે પીડા, અમીર શું જાણે (૨)

ઝળ (૩) બળે મુજ મનમાં, એનીજ મનમાં કાંઇ ન આણે હાય (૪)
ગરીબી.

જળ સુકાતાં, સરીતા કેરૂં, જળચર પામે દુઃખ ઘણેરૂં.
દરીયાના પાણી જો હોરે હરૂં, જળ વિણુ દુઃખ શું એહ પરમાણે.
હાય (૪) ગરી.

ભુખ ઉદરમાં શીરપર ભારો, પીડા પામ્યો જયમ કંઠીયારો,
શું જાણે સ્વારી કરનારો, જમે ભાવતું જે નીત તાણે, હાય (૪)
ગરીબી.

૩૫૩--વિક્રમ ચરિત્ર

હાલો, વ્હાલો લાલા, મારા બાળા, કુંવર મારા કાલા,
ઝુલોને આનંદમાં, લાગે મુખડું વ્હાલું, હાસ્ય મંદમાં;
રહો માના વિસામા ચમનમાં, હસતા સુમનમાં,
વ્હાલાઓના વૃંદમાં, હાલ મ્હાલો, મામાના ભુવનમાં;
ઓછું આણે રખે રાજ મન મનમાં, જઇશું થોડા દિનમાં વતનમાં
ઝુલંદમાં --હા.

૩૫૪—વશંત પ્રભા—

શ્રી રામચન્દ્ર રઘુવિર,
શ્રી સિતાપતી ભજી લેને મન અવસર આવો એળે વહી જશેજી.
ખિલી વસંત છેલા, ખિલી જુવાની છેલા, રશીયા રશ પીલેને સુખધામ.
ખિલી વસંત તેવી, ખીલી ફુલવાડી, પ્રભુને શણગારી લે મન લ્હાવ-શ્રી.
રમણી રૂપાળી હેતે હઇડે ધારી વ્હાલા, પીલે અધરામૃત રંસપાન,
નાયનાઅનાયનેએ અંતર ધરી પ્રીતે બાળા કરી લેને કાયાનું કલ્યાણ—શ્રી.

૩૫૫—મીશ જાનકી બાઇ--

ભજન. રાગ ભઇરવી.

શ્રી રામચન્દ્ર કૃપાળુ ભજ મન હરન ભવ ભય દારૂનં.
નવકંજ લોચન કંજ મુખ કરકંજ પદ કંજારૂંન—શ્રી.
કંદર્પ અગણીત અમીત છબી નવ નિલરજ સુંદર,
પટપીત માન હુલડીત રૂચી સુચી જનક સુતાવંર.
શ્રી ક્રીટ કુંડળ તિલક ચારૂ ઉદાર અંગ વિભુષણ,
આજાન ભુજ સર ચાંપધર સંગ્રામજીત ખર દુષણં.
ભજો દિત બંધુ દીનેશ દાન વદલન. દુષ્ટ નિકંદનં,
રઘુનાથ આનંદ કંદ કઉશલ્યા ચંદ દશરથ નંદનં.
ઇંતી વદત તુલસીદાશ શંકર શેષ મુની મનરંજનં,

મમ હૃદય કુંજ નિવાશ કરી કામાદી ખલ દલ ભંજનં.

૩૫૬—સૌભાગ્ય સુંદરી—

અરે કોઇ આવો પ્રીયાને મનાવો(૨) મારૂં દીલડું ચીરી ખોલી બતાવો

વ્યર્થ પ્રીયા મારો નહીં પ્રેમ હાણુના બાણુ,

તારે મન હું તુચ્છ છું નું મારે મન પ્રાણુ.

મને તપતીને નહીં તપાવો લાગી અગન બુઝાવો બોલાવો લોભાવો,

પ્રાણુ પ્રીયા રીઝાવો મારૂં દીલડું ચીરી ખોલી બતાવો (૨)

૩૫૭—સુરદાસ—

અરે રંગ જે લાગ્યો તે લાગ્યો, શિદ સોવે ફરી જે જાગ્યો...ટેક.

હંસોની ગતી હંસો જાણે, કાગ ન કાંઈ પીછાણે.

ઘાવ રહીત ઘાયલની ગતીને જગમાં કયાંથી જાણે...અરે.

દરદી વીણુ દરદીની દશાને લક્ષે કોઇ ના લાવે.

સુર ભજનનો રંગ ના ઉતરે, અમીત ઉપાવી આવ્યે...અરે.

૩૫૮—ઉદય ભાણુ—

અહો દીલદાર જરી દેદાર દીવાનાને દેખાડોને

અરે લટકી અધર પટકી મરૂં પટકી જીગર ખટકી

અરે આધાર સુધારસ સાર ચતુરાને ચખાડોને

મુખે અટકી મધુર મટકી અરે છટકી અધર છટકી

સાખી { " દીલની થાપણ ઓળવી, ઘટે ન કરવી ઘાત;
" પ્રાણુ કહો તો પાડવું, વાલમ કરતા વાત.

૩૫૯—વિણુંવેલી—

અરે શું માનવનો અભીમાન પલકમાં ટળી જશેરે

ખરે જ્યમ પીંપળ ઉપર પાન, પલકમાં ખરી જશેરે (૨) માટીમાં મળી જશેરે.—અરે.

ઘડી એક જીવતરમાં ઘડી એક સુખનીઆ.........અરે નથી.

મુઢ મમતમાં તોયે મરતાં આખાં અરે નથીપામર નરનાદાન—અરે.

કાયા કલેવર કારમો, છે ગંદકીનો ગાડવો;

સમજુ જને સમજી જઇ, અભીમાનને વણસાડવો.

અભીમાન ફરણીધરને નહી દુધ પાઇને પેધાડવો;

રાવણુ સરીખાં રાજવીએ લીધો નથી કંઇ લાડવો—અરે શું.

૩૬૦—પવીત્ર લીલાવતી.

અવર મદન અલબેલો, આતો અવર મદન અલબેલો. અ.

શરદ પુનમના સુધાકર સરખો આજ નગરમાં ઉગેલો. અ.

મનોહર કસ્તુરીયા મૃગ માફક જોઉં ઝરૂખે ઝુકેલો. અ.
હુ નીરભાગી નાથે તજી મને વેસ્યા અવાસે વસેલો. અ.
ધન ગણીકા ધરણીતલ તુજને પ્રીય કર્યો મમ પરણેલો. અ.
ચંન્દ્ર ચકોરને મધુર મેઘ સમ મુજ મન રંગ રહેલો. અ.
મહીયારી વેશે નહીં જાણે; મમ છળ છેલ છબીલો. અ.

૩૬૧—પ્યારા સાહેબ. રાગ-ભઇરવી. તાલ ત્રીતાલ—

અરે જોબનવા ચાર દીના દીનો સાથ.
જોબન સત જબ જાત ભઈ મુખ મોડન લાગે-કદર મોરી કહું
ના પુછી બાંત—અરે જોબનવા, ચાર દીના દીનો સાથ.

૩૬૨—ઉદયભાણ—

અલબેલા લટકાળા વ્હાલા, પ્રીતમ ઠાકોર મારે મન વશીયા.
રસઘેલા રીસાળા બેઠા દેહના દેવળ માંહિ રંગ રસીયા.
પ્રીતી પંચામૃતે પાતળીયા પખાળું વચનને ફુલડે વધાવું.
હેતના હીંચોળે હળુ હળુ હીંચાવું હેંસે હસીને હસાવું,
શ્રૃંગાર સજી સજાવું ભાવે ભોજનની થાળ ધરાવું.
હઠનું કસુંબર રીગનું રાઇતું, ચામઠાઇ ચટણી વ્હેમ શાક રાઇતું,
બરફી પેડાને મહેસુર પ્રેમ ભાવનાં,ધારી કચોરી પુરી શુદ્ધ સ્નેહ વાસના
ભાવના ભુખ્યા ઉઠયા, દેવલ દેવાસના, પેંડા પરસાદમાં વ્હેંચું હું
ઉલ્લાસના—અલબેલા.

૩૬૩—કેશર કીશોરી—

અરે દુન્યામાં પ્રેમી કયાં બધે મતલબની યારી છે. અરે.
બીચારા કોઇક સાચા પ્રેમી, તેની તો ખુવારી છે. અરે.

સાખી { પોપટ જેમ પઢતં તો અચરે અચરે રામ;
મુરખ જન તેમજ બકે, પ્રેમ પ્રેમનું નામ.

કયાં છે સાચો પ્રેમી હા, કયાં તે સાચી પ્યારી છે. અરે.

સાખી { પ્રેમી પ્યારી કરી મરે, પ્યારી મરે મીજાજ,
પ્યારી પીયુ પીયુ કરી મરે, પ્યારા રંડીબાજ.

ગયો સાચાનો વખત હા, દગલબાજી નીવારી છે. અરે.

૩૬૪—ગજલ. રાગ ભેરવી. તાલ દાદરા—

અપને મૌલાકી જોગન બની, જોગન બનીરે બી જોગન બની
અપને મૌલાકી અપને ખ્વાજાકી જોગન બનીરે;
મેં અપને દીલકો કીસી બુતકો દીયા ચહાતા હું.
છોડ ઇસ્લામકી રાહ કુફરલીયા ચહાતા હું,

અય મુસલમાનો કહો, કયા મેં બુરા ચહાતા હું. અ.
જીસ્સે મીલા હય ખુદા ઉસ્સે મીલના ચહાતા હું. અ.

૩૬૫ મી. મહુમદહુસેન. રાગ—યમન કલ્યાણુ, તાલ લાવણી—
અબ નાબને ગિરધારીરે હમારી તોરી, ગીરધારી વનમાલી—અબ નાબનેં
શાલ દુશાલે આપતો ઓડે હમે ઉડાઇ કારી કમરીરે હમારી તોરી.
(બોલો મોર મુગટવા લેકી જય)

૩૬૬ મી. મહુમદહુસેન. રાગ—દાદરા, કહાડવા (મીઠા ઝહેર)—
અટારીયાપે ગીરારે કબુતર આધીરાત, સુન સુનરી ભાભુ હમ તુમ
સોવે સંગ સાથ.
નહીં નહીરે દેવરા સઇયા તો જાગે સારી રાત.
સુન સુનરી ભાભુ સઇયાકો દીજે મરાય,
નહિ નહિરે દેવરા સેજોકી સોભા મોરી જાય.
સુન સુન ભાભુ હમ તુમ ખાવે સંગ સાથ.
નહિ નહિરે દેવરા છતરી ધરમ ઘટ જાય. અ.

૩૬૭—સુકન્યા સાવિત્રી—
આવો આવો હું લેવરાવું લ્હાવો, આ મારા સંસારનો થયો આ.જ
અનુભવ ભવ પારનો
તમારા વિના વ્હાલું નથી કોઇ મારે, તે માટે કરૂં પુજા તમારી પેંજારે
આ તે બાયડી, કે સાયડી...શાયડી, શાયડી, શાયડી,
દીઠો માલ શું મફતીઓ બજારનો આ—મારા સંસારનો. આવો આવો

૩૬૮—કંશવધ —
આ...અમને પાવન કરવાને, દીનનાં દુખડાં હરવાને—યોગી આવજો.
શાન્તીજળ મન ભરવાને યોગી આવજો, માયા રાખી મહારાજ
યોગી આવજો—દરશન દેવાને કાજ—યોગી આવજો.
ચરણુ કમળ નીશદીન મુજ મંદીર અંદર ધરવાને,
કમળ વદનથી મનહર મધુર વચન ઉચરવાને,
શાન્તી જળ મન ભરવાને—યોગી આવજો.

૩૬૯—સુરદાસ—
આ તારાં વચનો સારાં સ્નેહે સાંભળતાં,
શાન્તી પામ્યું છે મન માહરૂંરે આજે—આ તારા.
જગની જંજાળમાંથી બળતો બચાવ્યોજી,
ધન્ય ગુરૂ ચીન્તામણી ધારૂંરે આજે.—આ તારા.
ભક્તી ભગવાન કેરી કરતાં હમેશાંજી,

થવાનું ત્વરાએ શુભ તારૂં રે શ .—આ તારાં.

૩૭૦—રાગે હુસરત—

આવો મીયાં બાંકે મય ચમ્પી બન ', ચમ્પી બનાઉ મય પાઉં દબાઉ
ગરમા ગરમ ચમ્પી વ્હે નરમા નરમ ચમ્પી,
બકરા હજમ ચમ્પી વ્હે મુરગી ભસમ ચમ્પી,
જયશા છેલા મય બના હું વયશી ચમ્પી બનાઉં.
શેઠ ગડબડ ગર કુછ કરે ગરદન એ ઉન્કી દબાઉ.
ગલાભરોડ ચમ્પી વ્હે ખોપરી ફોડ ચમ્પી.
પરલીતોડ ચમ્પી વ્હે ખુની ચોર ચમ્પી.

૩૭૧—ખુરશીદે ઝરનીગર—

આલમમેં હય ખુબી સારી પયસેકી બાબામાઇ બેટા જોરૂ પ્યારી પયસેકી
જીલ્લતદારી ઇજ્જતદારી પયસેકી, જહાં દેખો વહાં મારામારી પયસેકી.
પયસે લાના, જયસે પાના, દુઃખ ઉઠાના સુખ ઉઠાના.
સર કટાના, જીસે જાના, તબહો આના પયસેકા,
કયેસી ખારી, ઓ લાચારી, ખીદમતગારી, તાબેદારી,
સબ્બો—મક્કાકારીએ કમાના પયશેકા.
અદના આલા, બનીયા લાલા, બચ્ચા વાલા,
દેખા ભાલાં સબકા વાલા, ઓ દીવાના પયશેકા.
છોટા મોટા ચચ્ચા ખોટા, શાલુ ગોટા, થાલી લોટા.
કુંડી શોટા પીના ખાના પયશેકા.

૩૭૨—નંદબત્રીશી—

આ સ્વપના સમ સંસાર સમજી લ્યોને શાણા.
દુર્લભ માનવ અવતાર, અગની મહી ઓરાણા,
બાળપણું રમતા ગુમાવે, જુવાનીમાં લંપટપણું ભાવે;
વૃદ્ધપણાએ જીવ લોભે તણાએ રટે નહિ કીરતારરે,
મરણુ શ્વાસ જવ ચાલુ થાયે કૃત્ય કુંડા નજરે ઉભરાએ;
પીડાય ભારે પસ્તાય પાપી તારે, આંશુ વહે ચોધારરે,

૩૭૩—અનસુયા—

આંખ વિના અંધારૂં રે સદાય મારે આંખ વિના અંધારૂં.
કોઇ કહેશે લાલ લીલું, આ ધોળું ને આ પીળું.
મારે મન સઘળું કાળું કાળું રે (રે) સદાય
કોઇને જગ લાગે સારૂં, કોઇને લાગે નઠારૂં, મન મન જીવતર
ખારૂં ખારૂં રે—સદાય.

૩૭૪—મીસ ગૌહરજાન રાગ જીલ્લા, તાલ દાદરા—

આનબાન જીયા મૈં લાગી, પ્યારી ચિત કર્યો દીયા, આનબસી કૈસી-સી
પડન લાગી છબકે પઇયા બોલા મેહરબાન સઇયા
તુમ બીન મોહે કલ, ન પડે તુમરે કારન જાગી-આનબાન જીયા મૈ

૩૭૫—મીસ ગૌહરજાન રાગ-મલાર તાલ ત્રિતાલ—

આયે ગજરત બાદરવા સુખ પાયે—આયે ગરજત
રૂમઝુમ કહું મોન સુખ પાયે ગરજત

૩૭૬—મીસ મલકાજાન. રાગ ઝીંઝોટી તાલ ત્રીતાલ.

આઓગલે લગજાઓ મે વારી સઇયા કુલ નશેજ બિછાઇ સો મોરે સઇયા
તુમ બીન મઇકા જીવ ઘભરાવત હે, અબ કાહે જીવા તરસાવત હો
મોરે સઇયા—આઓ.

૩૭૭—મીસ મલકાજાન. રાગ પીલુ કહારવા-તાલ લાવની—

આવોજી આવો કૃષ્ણ પ્રાનકે જલાને વાલે,
અલખ હો અવીનાશી શંભુર કૈસે હો બાસી
અખિલ મંડ હઇ બ્રહ્માંડ કે બનાલે વાલે;
સંતકો ધીર જુઠો કીનો પિત્તરશે નિરાદ્યાર કીનો,
બસુદેવ દેવકીજીકો દુઃખસે છુંડાને વાલે,
ગૌતમકી તિરિયા તારી પરાગકી ભોલી ભાલી,
આજ મિલે--પાપી જમ દંડસે છુડાને વાલે,
રૂપ મુખ શખન વાલે દશરથકે દુલારે
તાડીકા વ્યાધ મારે ગદમેં મિલાને વાલે--આવોજી

૩૭૮—પ્યાર સાહેબ--રાગ સીંધુ ભેરવી. તાલ દાદરા.

આજ મંઇ લરૂગી સઇયાં, અપને પીયાકો જાને ન દુંગી આજ મઇ લ.
ઇતની બીનતી મોરી માન લે સઇયા, તાબે જીંદગી મઇ તાબેદાર
હો રહુંગી સઇયાં--આજ લરૂંગી સઇયાં.

૩૭૯ રાગ પુરીયા, તાલ ત્રીતાલ--

આના વે મિલ્ર જાના રે સબ ચહિ દેશકો જાનારે. આ.
ચંદન સુતકો બંગલા છવાયો તાપર પલંગ બીછાારે આ.

૩૮૦ ખુને નાહક—

આજ તોરા સઇયા મંદીરવાલે અંહે પિયારી ભાગ જાગે સોહાગરા
ગજાગે--તોરા.
વાર વાર હુંમી સાર જાનદુંગીવાર વાર-ધીર હમકો તુમ જાગી ભુલ,
તુમ બનકે ગુલ જાઓગી ફુલ વાહ વાહ વાહ વાહ રાગ ફાગ લઇએ તોરા.

૩૮૧—શ્રી રામચંન્દ્રને વનવાસ જતી વખતે કઉશલ્યાએ રોકવા કહેવું.

——ભજન——

આજ રહો મોરે પ્યારે રઘુવર, આજ રહો મોરે પ્યારે—રઘુ.
જો તુમકો બ બાસ દીયો હે, કરીયે ગમન સકાલેરે—રઘુ.
રઘુવર કહે સુનો મેરી જનની, યહ વ્રત નિયમ હમારે;
અબ ન રહું ઘર માત કૌસલા, દશરથ બાચા હારેરે—રઘુ.
સીતા સહીત સૌમીત્રા નંદન, ભયે કુટુંબસે ન્યારે;
તુલસીદાસ પ્રભુ દુર ગમન કીયો, નયન વહે જલધારેરે—રઘુ.

૩૮૨—ઉસ્તાદી   રાગ ભઈરવ તાલ ત્રીતાલ—

ઉઠરે મન રામ ભજન કરરે, તીહુ તાપ કટે—ઉઠરે.
રામ ભજે પાપ કટક હે, દુખદારીદ્ર સબ હોત દુર—ઉઠરે.

૩૮૩—વિણાવેલી   —ગરબો—

ઉગ્યો સખી સૃષ્ટીનો શૃંગાર હાર ચાલ્યં ચાલ્ય જોવાને ચંદ્રમાં,
જોને પ્રેમ ઘેલી ભુમીના દેદાર જોને ડોલે સૃષ્ટી આનંદમાં.

સાખી { ધન્ય ધરા ધન્ય સુંદરી તને, ચતુર ચન્દ્ર તુજ કાન્ત,
શાંન્તી પાઠ પઢાવતો, સાધીને એકાન્ત;

ધરણી પડી પતીને પાય શીક્ષા શીરે ધરેરે,
ગુણીયલ ગોરી પતી ગુણ, ગાય શાન્તી ચીતે સ્મરેરે;
ધરાને બહેન ધરતી માતાનું કહ્યું કાન, પ્રીતેથી કરો સંસાર સુધારશ પાન

સાખી { ચન્દ્ર સુખે ચીરડાઇને તારાનાં મુખ સ્યામ;
સદગુણીનું સુખ ભાળીને, રમે દુષ્ટના રામ.

સખી ! જેને પતીનું માન, તેનાં ગાંધર્વ ગાયે ગાન,
પામે દેવી સમાન સતમાન રમે રામા રશીક લઈ તાન.
ધરણી નાર સમ ગૃહણીયો સેવે સ્વાંમી પાય,
ચતુર ચંન્દ્ર સમ ધણી મળે જય જય ત્યાં ઉચરાય.

૩૮૪—મીરાંબાઇ—

ઉઠ ભાઇ તું બેઠો થાને શું સુતો સોડ તાણી, સમર રામનેજી,
રામ નામ છે ભવાબ્ધી તરવા ભજને સારંગ પ્રાણીરે, અવસર કામનેજી
મારા મારા શું કરે સુત પીત દારા દેહ
ભજન હરીનું ભુલમાં દુર્લભ પામી દેહ
મુરખ મનવા મોટમ માની માયા માંહી મોહમાંરે, મરણ માથેછેજી—ઉ.
ઉત્તમ અવસર આજે આવ્યો, ખોટો જણીસ ખોમાં હીરો હાથેછેજી

૩૮૫—સુકન્યા સાવિત્રી—

ઉભી ઉભી જોઉં વ્હાલા તમારી વાટડી, દેખી રૂપ હર્ષે ભરાય
મારી છાતડી—ઉ

દયાનીધી દેવે આપી છે યુવાની નીરખી નગીના બનું છું દીવાની
આનંદે ગાળીશું દીનરાતડી—ઉ.

૩૮૬—જલશા સંગ્રહ— પદ ભઈરવ—

ઉઠો મેરે કહાન કુંવર નંદકે દુલારે
ઉઠો મેરે બ્રીજકે કુંવર નંદકે દુલારે—ઉઠો.
કમલ લલીત પ્રફુલીત ભયે ભવર ગુનગારે,
ભાનુકો પ્રકાશ ભયો મલીન ભયે તારે—ઉઠો.
ગરથસે ગજરાજ છુટી દેવતા ઉબારે
જમુનામે ગેદ ગીરી ગ્વાલ બાલ હારે—ઉઠો.
કાલીનાગ નાથ લાય કૃષ્ણ ભયે કાલે
તાનસેન કહે પ્યારે ધરૂવ પ્રહલાદ તારે—ઉઠો.

૩૮૭—જલશા સંગ્રહ— પદ રામકલી—

ઉઠ શજન બહોર ભઈ હરી ભજન ગારે.
પશુ પંખી જીવજંત સંત હો પુકારે—ઉઠ.
બોહોર હોઇ ભજન હઊં, પ્રભુ નામો તે હારે.
સુખ ચેન સોહાવે આજ સુફળ દીન તેહારે—ઉઠ.
કરત હું કરજોડ વીનતી તેરે દવારે,
દુખ દરીદ્ર સંકટ મેરે પ્રભુ તું નીવારે—ઉઠ
જાકો શુભ નામ લેત પાપ ગયે હારે,
સકળ જગત સ્વામી તુંને રચી જગત ભારે—ઉઠ.
સુંનો જગનાથ કીયે પાપ હયે અપારે,
સાગર ભવ કોન ભેર ઉતર જાઉ પારે ઉઠ.
ફીગેજ અંતર ભજન કરો તોજ પ્રભુ તારે,
તન મન સેવા બીન સદા રહો નીવારે—ઉઠ.

૩૮૮—સુકન્યા સાવિત્રી—

એ...રજની શરદની રળીયામણીરે...રહી ખીલી રૂપાળી ચંદની
આકાશે રહી ખીલી, એ વૃષ્ટી વરશાવે અમૃત તણીરે,
રેલજામી ઉરમાંહી આનંદની હોહોરે રેલજામી એ...ઠરે નયણાં
નીહાળી પ્રકાશ. (૨)

હર્ષઘેલાં હઇડા કરે હાસ ઝલક શ્વેત શી છવાઇ (૨)

સાખી { ચન્દ્ર વીના શજની નહી રજનીને સન્માન.
સજની શું સમજી કરો રજનીના ગુણગાન.

૩૮૯—જલશા સંગ્રહ—રાગ શાહેની તાલ ત્રીતાલ—

એરી જશોદા તોસે લરૂંગી લડાઇ તોરે કુંવરે ધુમ મચાઇ—એ.
કાહુકી ઉચ્ચક દુધકી મટુકીયા કાહુકે શીરકી ગાગર છરકાઇ
બીચ ડગર મોસે રોકત નટવર ચાંદ હસત પ્યારે બીજકી લુગાઇ,એ.

૩૯૦-જલશા સંગ્રહ—સીધુરા—હોરી—

એરી કોઇ ઉલજા શામ કુંજનમે મેંતો ઢુંઢ ફીરી મધુબનમેં—એ.
એ સોરી જતન બાતા મોરી સજની જો પીયા આવે ફાગનમેં. એ.
ફગવાં લઉંગી જબ જાને દઉંગી એહિ બાત મેરે મનમે—એ,

૩૯૧—દુખીયા દુલ્હન—

સબહિ સહાયા સબળકો, દુર્બલ કો ન સહાય,
પવન જગાવત આગકો, દીપક દેતહી બુઝાય.
ધીરજ રાખોરે દુખીયારી, કહાંતક અશ્ક બારી,
જુઠી પ્રીતપે કાહે જાન એહ, નીશારીઆ.
છોડ છોડ દયા ન પ્યારી, નકર ચાહે જારીયા,
ઉડાને પચે રહને ગુલકી, ધજીઆં આયા.
ન ઉડને પાયેકે સઇયાદ, નીગાહ આયા,
બહાર આનેકોથી, મઓ સમે ખીજાં આયા......સબહિ.

૩૯૨—શૃંગીરૂષી--

મુનીરાજ ક્ષમા હું યાચું,
પતિત પાવન અધમોધારણ ! શરણ આપનું સાચું...મુની.
ચંદન શીતળ ચન્દ્રમા, વૃષ્ટી કરે અમૃત તણી,
એ સર્વથી શીતળ કૃપા, શાસ્ત્રે મ્હજજન તણી ગણી
દ્વેષ રોષ અમમાં નવ ધરશો, દષ્ટી એક દયાની કરશો,
લક્ષ ચોરાશી હરણ સુખ રાસી, શરણ આપનું શાચું...મુની.

૩૯૩ –શૃંગીરૂષી--

મહિમા એનો મુખે કથ્યો કેમ જાય...........મહિમા મુખે
મોક્ષ માર્ગની યાત્રા સાચી, જીંદગીથી સચવાય,
કલ્યાણ પામવાનો મર્મ ન જાણે, પ્રાણો બધાં અટવાય...મહિમા.
વસન્તમાં ખીલતાં જે ફુલડાં, ગ્રીષ્મમાંહી કરમાય,
એની એજ વળી ગ્રીષ્મ વસન્તે, આવે ને વહી જાય...મહિમા.
જાણ્યાં છતાં પણ રહે અજાણ્યાં, તેને શું કહેવાય,
અણસમજુને શું સમજાવે, સમજે સ્હેલું જણાય...મહિમા.

૨૯૪—શૃંગીરૂષી—

ગાન મધુરાં કંઇશા, અલી રજની, ગાન મધુરાં કંઇ ગા,
તારલીયા તણો સાલુડો ધારી, કામણગારી ને થા....અલીરજની,
ચાંદલીયાને ઉરપર ધારી, એકલડી ન હરખા...........અલીરજની.
યોગીજનો સખી સાધે સમાધી, શિતળ સમીર તું વા....અલીરજની.

૩૯૫ -શૃંગીરૂષી—

ના. ના. ના. એ નહિ બને (૨) શરીર લગ્ન નહિ ગમે મંને. ના ના. ના,
માછલડી સરવર જળ પ્યાસી, ખારા સાગરે રહે ઉદાસી,
મીઠું જળ માને સુખરાશી, તેનું મનડું ત્યાં રમે...ના. ના. ના.
આત્મ લગ્ન વિણ જીવન કારૂં, શરિર લગ્ન શું કરે બિચારૂં,
જે-જેમું-તે તેને, ગાંડુ ચિતડું ત્યાં ભમે...........ના. ના. ના.

૨૯૬—બાજીરાવ પેશ્વા—

જોબન રંગે રંગાતી, જાતી, સુપકવ અનાર
છાતી સુપકવ અનાર, હિમનો હાર, શોભીત સુખકાર,
કેટી કેશ ભારે લચકાતી, વાયુ વેગથી હું વઢી જાતી.
ગાલ આ લાલશા, રંગીલી રસીલી, છબીલી હું નાર,
હશે પુન્યશાળી કોઇ મને ચાહનાર...........રંગાતી.

૩૯૭—રતિ ચન્દ્ર—

પ્યારે જોબન બગીચામેં,આવ આવ આવ,બેઠીદેખું રાહત,નાફ્સાવ—પ્યારે—
પ્યારેમોરેસઇયાં,મેંતોરેલઉંબહાયા,મોરાકનઇયાકોકોઇ દીખાવ,ખાવ(૨)પ્યારે
બ્હેંકે ચંબેલી મોગરા ગુલાબ, પ્યારે પિયોગે, જોબન શરાબ,
પ્યાલા ભરકે તઇયાર યાર, લાવ, લાવ, લાવ...........પ્યારે.

૩૯૮—બ્રહ્મર્ષિ વિશ્વામીત્ર—

કામભોગી રાજ યોગીને બનાવવા.
જપ તપથી રૂષીવરને નીકળી ચળાવવા.........કામ.
ચિત્તહર યૌવનની મને મોટી મન હામ છે !
નિહાળી હાવ ભાવ, પુરૂષ નારના ગુલામ છે !
એ દરશાવવા રૂષીરાજને ભરમાવી......કામ ભોગી.

૩૯૯—દુષિલા—

સખી એ મારા પીયુ વિના પલક નાસુહાય,મારૂં રદયઆલી આંસુથીખાલી.
ધડક ધડક ધડધડ ધડકાય, વિરહની લ્હાય, સહિ ના જાય...મારા પિયુ
પીયુ પરદેશ વસ્યા, શેજ હું એકલી બાળા, રેન અંધારી ભયથી ડરૂં ભારી
સ્વપ્નસુતાંકંઇ વિપરીત આવે,મરૂં ઝબકીજાગી ભયથી છાતીધડધડધડકાય,

૪૦૦—ઓખાહરણ—

નારીની કેવી બલિહારીરે ભાઈ, નારીની કેવી બલીહારી...હો.
નારીની કેવી દીલદારી, નારી સૌના મન રીઝાવે,
નારીની લીલા છે ન્યારીરે ભાઇ.......................નારી.
નારી વિના સૂની આ સૃષ્ટિ, નારી પાછળ છે દીવાનીરે ભાઇ...નારી.
બાલ ગોપાલ સૌ થાયે નારીના, માયા મમતા છે નારીના ભાઇ...નારી

૪૦૧—સુરેખાહરણમાંથી (મ્હાત્મા તુલસીદાસ કૃત-કૃતી)

જય રામરમા રમણું, શમનં, ભવતાપ ભયાકુલ પાહિજનં,
અવધેશ સુરેશ રમેશવિભો, શરણાંગત માંગત પાહિ પ્રભો.
દશ શિશ વિનાશન વિશ ભુજા, કુત દુરી મહા મહી ભૂરી રુજા,
રજનીચર વૃંદ પતંગ રહે, શરપાવક તેજ પ્રચંડ દહે.

૪૦૨—મુદ્રા પ્રતાપ—

ઉભાં રહો ! ઉભાં રહો ! ઉભા રહો જરાય ! ઉભાં રહો જરાય !
ન મારાથી ચલાય... ... ...ઉભા રહો !
(કેમ શું ! થયું) વાગ્યો કાંટો ઝીણો, તેથી ઉપડે ન પાય.
અરરરર......દુઃખ બહુ થાય......ઉંહું ? ખુબ બળે લ્હાય,
જાણે પ્રાણ મારા જાય...અરર ઓય...ઉભા રહો.

૪૦૩—મુદ્રા પ્રતાપ—

ગીત વખતનાં ગાવાની ગત, પુછી જુઓ ગાનારાને.
જેવું તેવું ખાવાની ગત, પુછી જુવો ખાનારાને.
મહાજન મોટા થવાની ગત, પુછી જુઓ થાનારાને;
વિણ ઓલાવે જાવાની ગત, પુછી જુઓ જાનારાને.
ધાડ પડે તો ધાવાની ગત, પુછી જુઓ ધાનારાને.
જેને તેને ચાહવાની ગત, પુછી જુઓ ચાહનારાને,

૪૦૪—મુદ્રા પ્રતાપ—

સતી તણાં સુખ સૌ પતી ચરણે પતી વડે ચુડી ચોટલો (૨)
પતિથી રહે અળગી પીયર તે પાપનો બાંધે પોટલો (૨)...સતી.
પીયરનાં પકવાન નકામાં, મીઠો સુકો સાસરીયાનો રોટલો (૨)...સતી.
મહીયરના રંગ મહેલ નરકમાં, રૂડો અઢો ગજ સાસરીયાનો
ઓટલો (૨)...સતી.

૪૦૫—મુદ્રા પ્રતાપ—

સખી કોયલ ટહુકેરે, ટીહુ ટીહુ સાદ કરી-ટીહુ સાદ કરી (૨) સખી.
સુભ સુકન વિલોકેરે, હઇયે બહુ હેત ધરી (૨)...........સખી.

પતિને મળવાનીરે, આતુરતા છે મનમાં ઘણી,
હોંશ હૈયડાની છાનીરે, પુરી થાશે ઓરમણી (૨)
પુણ્ય પુરવના સાચાંરે રૂડા નર વરને વરી
સખી આપણુ પાછાંરે, હવે ક્યારે મળસું ફરી (૩)...... ..સખી.

૪૦૬—મોહજીત—

હજુ નહિ આયે બાલમ, કૈસે કટે રતિયાં;
બાલા જોબન મોરી છોટી ઉમરીયાં......હજુ.
સખો સંગ કોઉ નાહિ, અબતો બ્યાકુલ ભઈ,
વ્રજમેં અકેલી રહી, ફીરતમેં થક ગઇ,
આના કનઇયા મોરી ધરકત છતિયાં...હજુ.

૪૦૭—મોહજીત—

આ વિશ્વરૂપ વનવાડીની શોભા, સુઘડ સતિયો થકી;
જનરૂપ જુઈના પુષ્પની, ખુશબો ખરે તેમાં ટકી...આ.
સુખદ આ સંસારમાં, દુનીયા તણા વ્યહવહારમાં
ભરથારને બ્રહ્માંડમાં દેનાર, સુખ તો છે સતી...આ.

૪૦૮—સતીનો શ્રાપ—

પ્રાણ પ્રીતી સું વીસારી, ઉદાશી, અંગ ધારી
ન બોલો આવી વાણી; હું દાશી છું તમારી...પ્રાણ

સાખી. { વઇનાટ રૂપે વિશ્વમાં, આપ બન્યા અધીરાજ
પરસુ બની હું તે પળે ક્ષત્રી હણુવા...કાજ }

તેને આજે ધરી છે અકારી જીવણજી !...પ્રાણ.

૪૦૯—સ્નેહ સરીતા—

આજે ઉત્થાપન કરીએ, મંડળ પાણીચું લઇએ,
મહિલાનો ઝુંડો ધરીએ, પાઘડીનો વળ ફેરવીએ,...આજે.
નિષેધક મોઢાં કાળાં " બૉય કૉટ " કરો ના બાળા,
બસ, વેલકમ, સઉ સુધારા; બસ, વેલકમ, સઉ સુધારા,...આજે.

સમાપ્ત.